

BANK
SEN & PERSON

POSLEDNJI ODMETNIK

Brian Garfield:

POSLJEDNJI ODMETNIK

Brian Garfield: POSLJEDNJI ODMETNIK
Naslov originala: THE LAST OUTLAW
Copyright: Brian Garfield
Recenzija: Ida Biard, novinski kritičar
Prijevod: Marijan Krmpotić
Grafički urednik: Ivica Bartolić
Urednik: Marcel Čukli

»Laso« – Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja – n. sub. o. Radne organizacije »Vjesnik« n. sol. o. OOUR-a, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković – Tisak OOUR Novinsko-revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik«, Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Zagreb 1979.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA Zagreb.

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 520 ili 468 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 260 d ili 234 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-586 OOUR »Vjesnik SSRNH« s oznakom za »Laso«.

Cijena za inozemstvo: DM 1.80, ASCH 1000, SFRS 200, HFL 2.00

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00, US\$ 15.00

UPLATA NA DEVIZNI RAČUN 30101-620-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb za »Vjesnik«.

EKONOMSKA PROPAGANDA: »Vjesnik« Agencija za marketing Zagreb. Trg bratstva i jedinstva 6.1/1 kolor zadnja stranica 7.000 d ili 480 US\$.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Četiri su jahača jurila u galopu preko žarkih pustinskih proplanaka. Pred njima su u daljini stršili krezubi kameni hrptovi gorja Chiricahua. Prolazili su indijanskom zemljom, vrućom, suhom i punom kamenjara. Iza njih je ostala ravna i široka dolina San Pedro. Sunce im je udaralo u leđa. I samo je topot njihovh konja odjekivao krajinom.

Svi su bili visoka rasta, širokih ramena i ride kose, po čemu se moglo lako zaključiti da su braća. Najstariji je bio i najkrupniji. Podigao je ruku i dao im znak da stanu. Zaustavio je konja, okrenuo se i pomno promotrio put kojim su dojahali.

Za njima se prostirala pusta valovita nizina.

– Čini mi se da su se umorili.

– Ili prestrašili – dometnuo je najmlađi brat i potegao revolver kao da će zapucati u zamišljena neprijatelja.

– Spremi tu pucaljku! – naredio mu najstariji.

– Dobro, brate Emmette. A što ćemo sad?

Emmett podiže šešir i obrisao rukavom znoj sa čela. Njegova je rida kosa bila prošarana sjedinama, a lice izbrazdano borama. Ostala braća, najmlađi Joe, pa Bob i napokon Logan... sjedili su na svojim zapjenjenim konjima i čekali što će im Emmett reći.

– A što ćemo sad, Logane? – upitao je Emmett.

– Ti znaš moje mišljenje.

– Daj da ga i mi čujemo, brate – dobacio je Joe Loganu posprdanim glasom.

Logan je posegao rukom u džep i izvadio iz njega složeni komad papira. Otvorio ga i podigao da ga svi vide.

Taj im je papir bio dobro poznat. Na njemu su bile otisnute i njihove slike na kojima ih se jedva moglo prepoznati. Bila je to potjernica za braćom Cardeen zbog pljačke banke i poštanske kočije.

Logan složi papir i spremi ga u džep.

– Prema tome, ostanemo li zajedno – zaključio je logički – odmah će nas prepoznati. – Naša se obitelj uvijek držala zajedno – prigovorio je Emmett Loganu.

Emmett je svojom pojavom i držanjem uvelike nalikovao na biblijskog proroka ili na strogoga protestantskog propovjednika; nedostajali su mu samo brada i plitak crn šešir, kako je u šali znao reći Joe. Joe, pak, bijaše bezobziran drznik, kome ništa na svijetu nije bilo sveto. Bob je po prirodi bio tup, a Logan razborit.

Iskreno govoreći, Emmett je najviše volio Logana, a Logan je opet bio sposoban da se sâm brine o sebi i nije trebao Emmetta. Ostaloj dvojici, Bobu i Joeu, bila je potrebna Emmettova čvrsta ruka vodilja. S tog je razloga Emmett i bio protiv Loganova prijedloga da se razidu i da svatko pođe svojim putem.

– Zajedno ćemo se izvući, razjedinjeni propasti – upozorio ga je Emmett.

– Zajedno ćemo visjeti! – dobio mu je Logan, pa nastavio: – Dosta mi je mlaćenja prazne slame, Emmette. Vi ostanite zajedno ako hoćete, ali ja dalje ne idem s vama.

I okrenuo je konja kao da će odjahati.

– Čekaj malo! – pozvao ga Emmett.

– A što da još čekam?

– Da porazgovaramo.

– Sve smo već rekli.

– Ne želim da se rastanemo posvađeni – reče Emmett.

– Nema zle krvi među nama. Ništa ja tebi ne zamjeram, Emmette. Sretno, momci! – dobio im Logan i odjahao.

– Sretno, Logane! – povikao je Emmett dok su gledali za njim.

– Baš je glup! – izustio je Joe poslije kraće šutnje.

– A ne, nije on glup. On je pametniji od nas ispravio ga je Emmett, koji je zapravo u srcu zavidio Loganu, ali Emmett nije mogao ostaviti braću zbog Bobove tupavosti i Joeove nagle naravi, što bi ih moglo prerano odvesti u smrt.

Otčepio je pljosku i počeo piti. Pred očima mu je prohujala slika njihova života. Teško je bilo reći kad su se točno odmetnuli od zakona i krenuli putem zločina. Možda je sve počelo zbog Joeove mladenačke pustopašnosti, kad se napio i zapucao u nekom salunu u Abileneu. Da bi zaštitili Joea od kazne zakona, braća su pošla s njim od kuće. I otada im je zakon neprestano bio za petama.

Najprije ih je glad natjerala u krađu, a zatim su se ohrabрили uspjesima, pa su se upuštali i u teže pothvate i zločine i stoga neprestano bježali od zakona.

Emmett je znao da je za njihovu nesreću kriv on koliko i ostali, pa nikome nije ništa predbacivao. Znao je i da im više nema povratka... nikome, osim možda Loganu. Logan bi mogao uspjeti i započeti nov i pošten život. Za njih ostale više nije bilo nade. Sve je bilo prekasno, osjećao je Emmett duboko u duši.

– Što sad možemo? Treba nam hrane i novaca, a u Lodestaru je banka – rekao je Emmett malodušno.

Prije nego što je okrenuo konja, zamijetio je slavodobitan smiješak na Joeovu mladom i lijepom licu.

Tako je to u životu, pomislio je Emmett. Odanost i bratska ljubav učinile su ih zločincima. I dok je jahao, neprekidno je pozorno promatrao okoliš i obzorje. Kad čov-

jek vodi odmetnički život, nikad ne zna gdje ga čeka metak.

Logan Cardeen udari preko ruba podnožja brda, držeći se nizine. Pritisnuo ga je težak osjećaj usamljenosti. Prvi put u životu jahao je sâm, bez braće. Prolazio je apoškom zemljom, pa je širom otvorio oči i uši. Jahao je postojano prema sjeveru, čas kasom, čas galopom sve bliže divljim krajevima.

Sat prije sunčeva smiraja izbio je na obalu plitka potoka i utaborio se u lugu uz vodu. Sputao je konju noge i zapalio vatricu, na kojoj je skuhao kavu i podgrijavao večeru: komadić usoljene svinjetine. Pošto je oprao posude, ugasio je vatru da ga ne izdaju iskrike u noći. Položio je pušku uz uzglavlje, a revolver pokraj ruke. Sedlo je podmetnuo pod glavu. Zapalio je cigaretu i zagledao se u crveno nebo zapada, osjećajući samoću kao težak kamen na prsima.

Sunce je brzo zapalo i uskoro se na krajinu spustila tama. Sa suncem je ugasla i vrućina i zrak se uskoro ohladio.

Poslije nekog vremena zaboljela su ga leđa od neudobna položaja. Ustao je i uzeo pušku, pa pošao prema obali. Svukao se i zakoračnuo u vodu, držeći neprekidno na oku pušku koju je ostavio na obali. Umočio se do vrata. Proturlija je tijelo pijeskom i zagnjurio glavu pod vodu da iz kose ispere prašinu. Zatim je oprao rublje i prostro ga po pijesku da se osuši. Ponovo je legao i zamotao se u gunj. Našao bih se, boga mi, u nebranu groždu, pomislio je, naide li neki Indijanac i nađe me gola.

Probudile su ga prve zrake sunca na istoku iza daleka gorja.

Ustao je i najprije proturlija oči, protegnuo se i zijevnuo. Bio je jak,

vitak, dugonog, s jakom vilicom i ravna nosa posuta sićušnim sunčanim pjegicama. Nad sivim mu očima guste obrve, a pramen ride kose na čelu izbljedio je na žarku suncu.

Prije mjesec dana proslavio je s braćom svoj trideset i četvrti rođendan u nekom salunu u Tombstoneu. Zaprepastio se, i onda i sada, spoznavši u što je potratio svoj život. Stoga je bio odlučio da se odvoji od braće i pođe svojim putem kroz život. Stoga je bio odlučio da se odvoji od braće i pođe svojim putem kroz život prije nego što bude kasno. Već je gotovo bilo i prekasno. Pola života ostalo je za njim bez ikakva traga.

U posljednja tri dana brada mu je obrasla u ride čekinje. Pošto je pozorno još jednom promotrio okoliš, izvadio je britvu iz bisaga i vratio se na potok da se obrije. Zatim se obukao i obuio, pa opasao revolver. Pojeo je skroman doručak i osedlao šarca.

I dok mu je šesir široka oboda skrivao izraz lica, jahao je u brda na sjeveru laganim kasom cijelo prijedodne a oko podneva spustio se niz blagu padinu u plitku dolinu. U njoj nije bilo vode, ali našao je gustu hladovinu. Odmorio se jedan sat, a zatim nastavio jahati prema gorju Hatchets, koje se dizalo uvis, obraslo u crnogoricu, nekih petnaestak milja sjevernije. Nastavim li jahati ravnomjerno, potkraj dana stići ću do podnožja, zaključio je.

Sredinom poslijepodneva napojio je konja iz šesira, a nešto poslije naišao na kolski put u goru. Dok je jahao cestom, sunce ga je peklo u leđa. Uskoro je izbio iza zavoja na maleni proplanak.

U tom je trenutku začuo pucnjavu. Potegao je naglo uzde i zaustavio konja. Još je nekoliko hitaca

odjeknulo planinom. Učinilo mu se da dolaze s druge strane sljemena.

Nije želio ni kriv ni dužan upasti u unakrsnu vatru. Najprije je pomislio da bi bilo najpametnije da ostane ovdje dok pucnjava ne prestane. Ali znatizelja ga je privukla do sljemena brda da vidi što se događa.

Cesta se strmo spuštala niz padinu. Sjahao je nekoliko koraka prije vrha i zavezao šarca za granu stabla, pa krenuo naprijed pješice noseći pušku. Ubacio je metak u cijev i sagnuo se čim je izbio do sljemena. Pucnjava je jenjavala i samo bi poneki hitac proparao tišinu.

Legao je potrbuške i razmaknuo nisko granje grmlja. Pogledao je niz brdo. U podnožju je opazio čovjeka sa crnim šeširom na glavi, zaklonjena iza ustrijeljena konja. Čim bi pomaknuo cijev puške, na njega bi planuo revolver, podižući prašinu oko mrtvog konja. Puškom bi uzvratio vatru i zrno je zazviždalo zrakom kad je udarilo u kamenitu stijenu. S desne strane vatru je rigao revolver. Logan šibne pogledom stijenu i opazi Indijanca kako skače sa stijene na stijenu. Apaš, pomislio je.

Znači, dva su Apaša opkolila bijelog čovjeka. Čovjek iza konja ponovo opali iz puške, a revolver ponovo zagrm, ali taj put slijeva. Pogledao je ulijevo, ali tamo nikoga nije opazio.

Prislonio je spencericu o rame i uperio je u Indijanca s desne strane. Vidio je samo jednu njegovu nogu. Strpljivo je čekao dok se Indijanac nije podigao sa zemlje, a onda je naciljao i potegao obarač. Spencerica ga je snažno udarila u rame. Kroz dim je vidio kako Indijanac pada niz stijenu.

Zatim je usmjerio pažnju ulijevo.

Očekivao je pucanj s te strane, ali umjesto pucnja zlokobna je tišina pritislja padinu.

U podnožju brda čovjek iza ustrijeljenog konja nije se ni pomaknuo. Logan požali što najprije nije otkrio zaklon drugog Indijanca pa se onda umiješao u borbu. Negdje s Loganove lijeve strane Apaš se verao uzbrdicom, tražeći pogodno mjesto s kojeg će ga uhvatiti na nišan.

Logan počeo rasuđivati što bi on učinio da je na Indijančevu mjestu, pa se brzo povukao natrag odakle je i došao, preko sljemena na proplanak gdje je ostavio konja. Kretao se brzo, ali i vrlo oprezno, držeći se zaklona koliko je mogao. Ponovo je ubacio metak u cijev puške.

I dok je zaobilazio trnovit grm, prasnuo je revolverski hitac s vrha brda i prozviždao mu pokraj glave.

II

Bacio se na zemlju iza grma. Prelazio je pogledom preko sljemena i opazio tamni lik Indijanca kako skače iza ovećega kamena. Zapamtivši dobro mjesto gdje se Indijac sakrio, Logan je otpузao niz brdo kroz šipražje do korita dujoka jarka što se spuštao pod kuom niz padinu. Sagnut je potrciao koritom jarka i došao iza leda Indijancu. Opresno je podigao glavu. Pažljivo se ogledao oko sebe. Nigdje ni žive duše!

Ili se Indijanac preplašio mraka pa je odmaglio s poprišta, ili se šujao prema šarcu ne bi li tako zasuo Logana. Logan je sa svog mjesta mogao vidjeti konja što je stao blizu ceste. Namrštio se. Mučila ga je neizvjesnost. Odjednom se zanjihao grm točno pod sljemonom. Indijanac se šuljao prema šarcu. Logan nacilja u grm.

Nešto je zacijelo upozorilo Indi-

anca na opasnost. Naglo je zastao i podigao revolver. Logan zapuca i pogodi Apaša. Čim se izverao iz arka, pošao je oprezno nizbrdo prema grmu, držeći Indijanca na oku. Apaš se više nije micao. Logan se nije želio izlagati lakomisleno opasnosti, pa je nogom odgurnuo revolver od Indijanca čim mu je prišao. Kleknuo je da ga pogleda.

Već na prvi pogled bilo mu je jasno da je Indijanac mrtav. Ustao je i pošao prema vrhu brda. Ustrijeljeni je konj još ležao u podnožju brda, a iza njega virio je crni šešir. Držeći obje ruke visoko u zraku, zajedno s puškom, Logan pode niz padinu prema konju.

Čovjek iza mrtvog konja nije se ni pomakao kad mu je Logan prišao. Zaobišao je konja. Čovjek je ležao na trbuhu i stiskao vinčesterku u jednoj ruci. Krv mu je curila iz rane nisko na leđima. Logan čučne uz njega. Čovjek polagano okrene glavu. Logan se ukoči i uspravi. Dobro je poznavao tog čovjeka.

– Zdravo, Logane.

– Teško ste ranjeni, Tome.

– Hvala ti što si mi pomogao – rekao mu je Tom Janseen.

Kad se čovjek okrenuo na bok, na njegovim je prsima mutnim sjajem zasijala zvijezda. Ispustio je pušku i ispružio ruku da dohvati pljosku sa sedla. Logan mu je otčepi i pruži. Janseen je dugo pio, a kad se napio, glava mu je klonula naznak na trbuh mrtvoga konja.

– Kako to da si sâm? – začudio se Janseen.

– Ja sam tako htio. Mogu li vam kako pomoći, Tome?

– Meni više nema pomoći. Danas je moj zadnji dan, koji sve nas kad-tad čeka. Evo, uvijek sam se nadao da neću uzalud umrijeti.

Nikad nisam ni sanjao da ću ovako završiti, u društvu strvinara i vukova.

– I ja se ubrajam među njih. Dajte mi da pogledam ranu – rekao je tihim glasom Logan.

– Ostavi se jalova posla. Čovjek zna kad mu je kucnula smrtna ura. Zrno me je cijelog proparalo. Daj mi još vode, molim te. Žedan sam kô pas.

Logan ponovo položi pljosku na šerifove usne. Kad se napio, šerif reče:

– Hvala ti. Nisi mi ih morao skinuti s vrata.

– Nisam znao da ste vi.

– Znači da mi ne bi bio pomogao da si me prepoznao? – upitao ga je šerif uz gorak osmijeh.

Logan nije znao što da mu odgovori, pa ga je brže-bolje upitao:

– Što se zapravo dogodilo?

– Bio sam pošao u Arroyo Seco, gore u Hatchetima, s vrećom novca za nagradu tamošnjem šerifu. Pohvatao je družinu Sama Greena i strpao ih u tamnicu. Tri Apaša su me napala iz zasjede. Ostatak priče znaš.

– Kako trojica? Ja sam vidio samo dvojicu.

– Treći je jamačno pobjegao.

Janseenov je glas promukao a oči su mu se zamutile. Logan je sjeo pokraj njega, očajan što mu ne može pomoći.

– Zakopaj me ovdje. Lopaticu ćeš naći na stražnjem kraju sedla.

– Hoćete cigaretu?

– Neću, hvala. I ne pravi tako tužno lice. Ja sam mislio da će ti biti drago što ćeš me se osloboditi.

– Ja nikome ne želim smrt – odvratio mu Logan.

– Ti si uvijek bio pametniji od tvoje braće – rekao mu je Janseen. Zaklopio je oči pa nastavio:

– Uvijek sam se bojao smrti.

Smiješno... a sada baš ništa ne osjećam... ni kajanja... ni grižnje savjesti... ni nadanja. Trebalo je da se oženim i izrodim hrpu djece. Tako bi me se barem netko sjećao i spominjao me i poslije smrti. Ovako... iza mene ništa nije ostalo... baš ništa. Slušaj, daj mi ipak zapali tu cigaretu...

Logan izvadi kesu duhana i papi-riće. Namotao je cigaretu, liznuo je, zapalio i stavio Janseenu u usta. Janseen uvuče dim duboko u pluća.

– Hoćeš li mi učiniti samo jednu uslugu?

– Ovisi. Kažite što želite.

– Odnesi one bisage šerifu u Arroyo Seco.

Loganove se usne zgrčise u kiseo smiješak.

– Zar se ne bojite da ću vas pre-variti?

– Nećeš ako mi zadaš riječ.

Logan je dugo razmišljao. Zagledao se u daljinu. Slegnuo je ramenima.

– Ponijet ću ih. Ionako sam pošao u tom smjeru i dajem vam riječ da ću mu ih predati. Ne znam ni sâm zašto. Da imam imalo soli u glavi, odmaglio bih s tim novcem i poživio kao bogatun koju godinu dok ga ne spiskam.

– Nekad bi to i napravio. Dok ti je tvoj veliki brat savjetovao što da radiš. Ali, možda si se promijenio i popravio otkako si sâm svoj gospodar.

– Ne kudite mog brata. Emmett nije zao čovjek. Nije ni on za sve kriv – protuslovio mu je Logan.

– Možda i nije – popustio je Janseen.

Šutjeli su i pušili. Cigaretu u Janseenovim ustima dogorjela je do opuška. Logan je izvadi iz njegovih usta, baci na zemlju i zgazi čizmom.

– I ja sam – nastavio je slabšim glasom Janseen – nekoć imao brata. Lijepo smo se slagali. Ali iz neka neobjašnjiva razloga ja sam postao čuvar zakona, a on je pošao stranputicom i ogrezao u zločin. Objesili su ga prije nekoliko godina.

– Nisam znao. Žao mi je, Tome – reče Logan glasom punim sućuti.

– A zašto ti je žao? Svi mi sami sebi kopamo grob. Ja sam se pak uvijek nadao da ću zaslužiti bolji, a što sam dočekao?

Sunce se zažarilo kao usijani bakar. Vrućina je u valovima treptala zrakom iznad pustih padina. Loganova je košulja sva bila mokra od znoja. Janseen podigne umornu ruku i otkopča zvijezdu s prsluka. Pogledao ju je otužno i pružio Loganu.

– Drži je.

– Što će mi?

– Uzmi je za uspomenu na prošle dane. Ne želim da i zvijezdu pokopaš zajedno sa mnom.

– A što da učinim s njom?

Janseenove oči otvrdnuše. Zapi-lijio se u Logana i netremice ga promatrao.

– Radi s njom što hoćeš. Budi je dostojan. Zapamti tko ti ju je dao – ozbiljnim će mu glasom Janseen.

Odjednom se ukočio kao da je ugledao smrt. Loganovo se čelo smrknulo. Još prije nego što je shvatio što se zbiva, Janseen je povukao revolver. Pucanj je zaglušio Logana. Zrno je zasiktalo kroz zrak. Logan je nagonski povukao revolver i bacio se na šerifa Janseena. Ali Janseen je spustio revolver. Ruka mu je mlohavo klonula uz tijelo. Glava mu se zanjihala i klonula mu na prsa.

Kad se Logan okrenuo, imao je

što i vidjeti. Mrtvo tijelo trećeg Indijanca ležalo je nekih tridesetak metara iza njega.

– Odužio sam ti se – tiho će Janseen uz blag osmijeh, a kapljice znoja orosile su mu čelo. Lice mu se ružno zgrčilo.

– Spasili ste mi život!

– Znam da ga ti nećeš uludo potratiti – prošaptao je Janseen, zaklopio oči i zahroptao.

Kad se Logan nagnuo nad njega, vidio je da je izdahnuo.

* * *

Emmett Cardeen izjaha iz uvaline i laganim kasom prijede cestu, pa nestade u šumici uz jezero. Tamo su ga čekali Bob i Joe.

Joeove su oči zasjale od znatiželje da čuje novosti. Bob je sjedio pokraj ugašene vatre i čeprkao prutićem po pepelu.

– Jesi li nam donio hrane? – upitao ga je.

– Pune bisage. Posluži se – odvratio mu je Emmett, a Bob je odmah ustao i posegnuo za bisagama.

– Dojadilo mi ovo čekanje. Gdje si bio tako dugo? prigovorio mu je Joe.

– Kupovao sam hranu i obilazio banku.

– Ja ipak mislim da smo svi zajedno trebali odjahati u grad – mrzovoljno će Joe.

– Odmah bi nas prepoznali – podsjetio ga Emmett, pa sjeo, zapalio lulu i zagledao se u odsjaj sunca na vodi jezera.

– Bogzna gdje je sada Logan? – odjednom će Bob.

– Uživa i smije nam se – odvratio mu Joe i sjeo uz Boba da s njim zajedno ruča.

– Vrlo je ukusno ovo meso – reče Bob mljackajući.

– Nadam se da je veliki brat Emmett donio i bocu viskija da

isperemo grlo poslije jela – napomenuo je Joe uz smiješak.

– Nema viskija dok ne završimo posao – odrešito mu je odbrusio Emmett.

– Kad završimo posao, bježat ćemo kao zečevi i nećemo imati vremena da pijemo – predbacio mu je Joe.

– Za piće uvijek ima vremena. Dodi ovamo, Joe – pozvao ga Emmett.

Emmett je štapićem narisao tlocrt grada u pijesku.

– Ovo je glavna ulica. Ovdje je križanje, a ovo tu je banka. Kako je to rudarski gradić, u blagajni će biti dosta gotovine za isplatu nadnica. Banka se zatvara točno u pet.

– Provalit ćemo noću?

– Ne. Imaju novu čeličnu blagajnu, koju ne bismo mogli provaliti, stoga novac moramo opljačkati danju, nešto prije pet sati.

– Zaboga, pa to je za tri sata!

– Odlazimo za dvadeset minuta. Bob će čuvati konje pred bankom i zadržavati ljude da ne uđu u banku. Joe, ti i ja idemo unutra. Ja ću stražariti pokraj vrata. Ti ćeš prići blagajniku i prisiliti ga da otvori blagajnu. Pokupi u bisage što više novca možeš. Ja ću te štiti dok ne izađeš. I Joe...

– Molim?

– Još nešto. Pucaj samo u smrtnoj opasnosti. Jesi li me čuo? – strogo ga upitao Emmett.

– Čuo sam te, Emmette. To se razumije samo po sebi.

– Bobe, jesi li čuo gdje ti je mjesto?

– Čuo sam, Emmette.

– A sada napojimo konje i put pod noge.

Dvadesetak minuta poslije braća su izjahala iz šumarka i odjahala cestom u Lodestar.

– Ako se razdvojimo – počeo je

Emmett – sastat ćemo se opet u šumarku. Svi će misliti da smo pobjegli prema jugu i prema granici. Mi ćemo odjahati na jug, ali samo do rijeke Smoke. Zatim ćemo se vratiti plicakom i odjahati u brda. Tad ćemo zaobilaznim putem skrenuti na istok prema granici.

Poslijepodnevno sunce nemoljivo je pržilo suhu zemlju kad su izbili na uzvisinu iznad Lodestara. Ugladali su i dim iz talionice kraj grada. Emmett požali što i Logan nije s njima. S Loganom u društvu uvijek se osjećao sigurnijim.

– Prepoznaju li nas kad ujašemo u grad, bježite svaki na svoju stranu. Banku nećemo ni taknuti. Jeste li spremni?

Joe i Bob kimnuli su šutke glavama.

– Pamet u glavu, Bobe, a ti Joe pazi što radiš revolverom – opomenuo ih Emmett.

Ujahali su u grad laganim kasom. Probijali su se kroz vrevu prometa u glavnoj ulici. Emmett je šibao očima oko sebe. Bojao se da ih tko god ne prepozna. No nitko se na njih nije osvrtao. Zaustavili su konje pred bankom i sjahali.

– Ti ostaješ ovdje – naredio je Emmett Bobu i pružio mu uzde svoga konja.

Joe je išao ispred Emmetta. Otvorio je vrata. Emmett je kliznuo u banku kao sjena. Pomno se osvrnuo oko sebe.

U banci su bila dva ulagača za pultom iza kojeg je stajao bankovni činovnik. Blagajnik je spokojno sjedio iza svojih rešetaka. Joe je prišao oknu blagajne. Izvadio je revolver i uperio ga u blagajnika.

– Ne mičite se i dignite ruke uvis – naredio je glasno Emmett svima u banci pošto je izvadio revolver iz korica.

Svi su ga pogledali raskolačenih očiju. Emmett dobaci pogled Joeu. Blagajnik je otvorio vratašca i pustio Joea iza pulta. Joe je opipao blagajnika i razoružao ga. Pošli su zajedno prema blagajni. Emmett je netremice držao na oku bankovnog činovnika.

S bisagama preko ruke Joe odgurne blagajnika u stranu, čučne i počne trpati novac u bisage. Emmetta je ubijala neizvjesnost čekanja. Pomislio je da će mu srce skočiti u grlo koliko je bio uznemiren.

Uskoro se Joe vratio s punim bisagama. Emmett je otvorio vrata i pustio Joea da prvi izađe. Zatim je i on izašao i priljepio se uz vanjski zid banke. U tom je trenutku opazio bankovnog činovnika kako trči za njima. Emmett je pritrčao svom konju. Joe je već bio u sedlu. Pružio je Emmettu uzde njegova konja. I kad je Emmett zakoraknuo preko sedla, opazi bankovnog činovnika s revolverom u ruci na vratima banke. Emmett je upravo povikao braći da se čuvaju kad je zagrmio pucanj iz Joeova revolvra. Bankovni činovnik se trgnuo i klonuo na zemlju.

– Budalo brzopleta! Što si to učinio? Bježimo odavde! – viknuo je Emmett i hitro okrenuo konja uz snažan trzaj.

Pojurili su niz ulicu, rastjerujući ljude ispred sebe. Pucnjava ih je ispratila iz grada. Joe se okretao na sedlu i uzvraćao vatru ljudima ispred banke.

– Prestani već jednom! – zaur-lao je na njega srdito Emmett od straha da Joe ne ubije nekoga ne-dužnog prolaznika.

Odjednom Bob krikne i trgne se u sedlu. Očito je bio pogoden. Emmett dojaha do njega. Bob je škripao zubima od boli i objema se rukama držao za obluk sedla.

– Kako se osjećaš?
– Izdržat ću. Nemojte se zaustavljati – procijedio je s mukom.

Izjahali su iz grada i udarili cestom prema šumarku. Emmett je znao da će proći mnogo vremena prije nego što se organizira potjera za njima. Ali i Bob je bio ranjen i zacijelo neće moći dugo izdržati na konju.

– Je li teško ranjen? – upitao je Joe Emmeta.

– Ne znam još.

– Do vraga, samo nam još to trebalo! – povikao je Joe i dobacio Bobu srdit i podao pogled, što je zaprepastilo Emmetta.

– Prejahat ćemo kamenjar dok ne stignemo do zavoja rijeke. Drži se, Bobe! – rekao je Emmett.

– Izdržat ću, ne brinite – odvratio im je Bob.

– Teško tebi ako ne izdržiš – dobacio mu Joe i okrenuo konja uz kamenjar prema šumarku.

Emmett je ostao uz Boba, koji se njihao u sedlu. U šumarak su stigli galopom i zastali u sjeni stabala da se malo odmore. Emmett se okrenuo na konju i pozorno motrio put kojim su dojahali. Nitko ih nije slijedio.

– Nema ih. U rijeku. Krećemo na sjever! – zadihano će Emmett.

– Kakav sjever! Zar si poludio? Idemo prema granici! – protuslovio mu je Joe.

– Tamo će nas i čekati. Moramo najprije na sjever. Bobe, kako se osjećaš?

– Ne obazirajte se na mene. Bježimo oдавде – odgovorio mu je tihim glasom.

Podboli su konje i izjahali iz šumarka prema rijeci. Spustili se niz obalu i ujahali u plitku vodu pješćana korita, pa udarili prema sjeveru.

Logan je tjerao konja stazom i zaustavio se kad se uspeo iza prvog zavoja na sljemenu brda. Odatle je preko vrhova krošnji mogao pred sobom kao na dlanu vidjeti cijelu zelenu dolinu. Grad u sredini doline bit će Arroyo Seco, zaključio je. Naselje se doimalo kao roj točkica na žutoj utrini ravnice. Bliže, uz podnožje brda, ščućurilo se ranč. Sunčeve su se zrake odbijale od metalnih lopatica crpke za vodu, vjetrenjače.

Šarac je hitro kaskao niz zavojitu i strmu stazu između visokih stabala, koja je prolazila nizom gudura obraslih crnogoricom.

U bisagama je nosio dvije tisuće dolara za šerifa u Arroyo Seco. Nekoliko puta otkako je pošao s groba šerifa Janseena došao je u iskušenje da okrene konja i pobjegne s novcem. Ali časna riječ koju je dao šerifu Janseenu na samrti i svečanost tog čina zadržali su ga na stazi koja je vodila u Arroyo Seco. Možda ga je na to silila i njegova nečasna prošlost. Zapravo on nije svojevóljno postao zločincem. Okrutan život gurnuo ga je na stranputicu. I stoga je i odlučio da se promijeni.

Ako ispuni obećanje koje je dao šerifu Janseenu, čiju je zvijezdu nosio na prsima u džepu košulje, zakoračit će u nov život i zapečatiti svoju sramotnu prošlost.

Cesta se strmo spuštala prema gorskoj visoravni. Gorje se visoko nadvilo nad njega, a visoravan je ležala na nekih dvije tisuće metara nadmorske visine. Na njoj rastrkani gajevi i lugovi borova i topola koje bi vidio kad bi staza izbila na čistinu. Tu i tamo dolinu su šarala dvorišta gospodarstava i rančeva. Kraj je bio pitom i lijep, odsječen od vanjskog svijeta lancem visoka gorja. Iz daljine dolina se doimala

kao mirno utočište na zlaćanoj tratinici, posuto sjenovitim gajevima i okrepljeno svježim zrakom.

Idealno mjesto za čovjeka da započne nov život, zaključio je Logan. Ta ga je misao opsjedala dok ga je šarac nosio postojanim korakom niz vjetrovitu stazu.

Prejahavši preko onizeg humka, ugledao je nekih pola milje pred sobom jahača što mu je dolazio u susret. Kako je oprez bio u krvi, pozorno je motrio cestu pred sobom s rukom na dršku revolvera.

Jahač se pojavio iza zavoja, obasjan suncem. Kad mu se približio, Logan je vidio da je čovjek visoka rasta, nabijen, velikih ručeta i četvrtaste glave. Sjedi zalisci virili su mu ispod šešira. Gust, srebrnkast brk krasio mu je gornju usnu. Zaustavio je konja ispred Logana, stavio ruke na obluk sedla i nasmiješio se ljubazno.

– Živjeli! – pozdravio je Logana.

Logan mu suzdržano kimne glavom.

– Imate li duhana? – upitao ga sjedokosi.

Logan pride sjedokosom čovjeku s lijeve strane tako da je lako mogao posegnuti za revolverom ako ustreba. Izvadio je kesu duhana i papiriće i pružio ih sjedokosom čovjeku.

Dok je čovjek zamatao cigaretu, pogledavao je Logana i njegovo sedlo.

– Vidim, imate zobunac od ovčje kože.

– Doista?

Čovjek se ponovo ljubazno nasmiješio i vratio mu duhan i papiriće. Liznuo je namotanu cigaretu i stavio je u usta. Izvadio je šibicu iz džepa, kresnuo je o sedlo i zapalio cigaretu. Ugasio ju je i slomio.

– Neki ljudi u ovim krajevima mrze sve što je od ovaca – rekao

je čovjek uz prigušen osmijeh, pa odbacio slomljenu šibicu i dodao:

– Zovem se Harry Meteer.

– Logan – odvratio mu je Logan i brzo dodao laž: – Ben Logan.

– Drago mi je što sam upoznao čovjeka koji se ne boji nositi zobunac od ovčje kože u ovoj dolini – pohvalio ga Meteer uz blag osmijeh.

Logan s njim rukovao, kratko i odrešito, i naklonio mu se.

– Kamo ćete, Logane?

– Imam posla u Arroyo Seco.

– Ostajete li dugo?

– Ne – odvratio mu je kratko Logan, kome se učinila sumnjivom Meteerova znatiželja.

Meteer je zaškiljio i pogledao u Loganov revolver. Prema načinu kako čovjek nosi revolver mnogo se toga može spoznati. Podigao je pogled i zagledao se sa zanimanjem u oči Loganu.

– Možda tražite posla?

– Kakav mi posao nudite?

– Za stotinu dolara mjesečno.

– To je plaća revolveraša – podsjetio ga je Logan.

– Točno.

Logan prebaci nogu preko sedla i uze sebi namatati cigaretu.

– A što će vama revolveraš?

– Da štiti moje stado i moj život.

– Od koga?

– Od rulje zatucanih govedara – odgovorio mu je iskreno Meteer.

– A tako! Vi ste ovčar na zemlji govedara, zar ne? – upitao ga Logan i nasmiješio mu se.

– Tako nešto. Kupio sam deset tisuća jutara pašnjaka u ovoj dolini. U Spanish Flatu onkraj gorja imam stado od tisuću ovaca, koje čeka da ga dotjeram preko razvoda. Ali ovdašnji govedari poduzimaju sve što mogu kako bi me onemogućili da stado dotjeram na svoju zemlju. Ali ni ja neću popu-

stiti. Na ovčama se može dobro zadržati, Logane – objasnio mu je Meter.

– Morali ste odabrati neku drugu dolinu, gdje ljudi nemaju ništa protiv ovaca.

– Ja na svojoj zemlji mogu raditi što hoću i nitko me ne može otjerati s nje. Hoćete li raditi za mene, Logane? – upitao ga odrešito Meter, a oči-su mu pri tom otvrdnule.

– Nisam baš oduševljen. Ne želim se nikome zamjeriti. Ja sam se rodio na farmi. Ni najmanje me ne zanima svađa između ovčara i kravara.

– Ali vi barem ne mrzite ovce.

– Ja ne mrzim ni krave – odgovorio mu Logan, prebacio nogu na traga preko sedla i uvukao je u stremeno.

– Znete što? Vi djelujete vrlo odlučno. Nudim vam sto i dvadeset dolara i stan i hranu.

– Ne, hvala. Nije to moj rat.

– Pa, razmislite još. Ako se predomislite, naći ćete me na ranču Ram's Horn. Svi znaju gdje je to – rekao mu je Meter, dotaknuo prstima obod šešira i odjahao mimo Logana uz stazu.

Logan je gledao za Meterom dok ga nije izgubio iz vida. Zatim je potjerao šarca niz stazu prema dolini. Nije želio raditi kao revolveraš. Očito, u dolini se vodio mali rat između ovčara i kravara. I dode li do obračuna, on će predati novac šerifu u Arroyo Seco, i potražiti mirnije krajeve.

S tom odlukom na umu zaokrenuo je niz zavoj na cesti, prejahao usku guduru i došao cestom preko brda u gustu i mračnu šumu.

Osjetio je kako mu se nakostriješila dlaka na potiljku i, osjetljiv na te sitne glasove, naglo se okrenuo i pažljivo promotrio cestu iza sebe.

Sve je bilo mirno. Stresao se i nastavio jahati nizbrdo. Nikako se nije mogao osloboditi neugodna osjećaja da ga netko slijedi, pa je sišao sa ceste i pritajio se u guštiku.

Čekao je desetak minuta. Kako se nitko nije pojavio na cesti, opsovao je svoje napete živce i ponovo izjahao na cestu. Pojurio je galopom prema dolini.

Šuma se postupno prorijedila, i čim je iz nje izjahao, ugledao je uz cestu stupić s poštanskim sandučićem. SPADE RANČ, pisalo je na sandučiću. Odatle je vodio kolski put uz uzvisinu prema ranču udaljenom neke četvrt milje od glavne ceste. Do grada je bilo još nekoliko milja i Logan je odlučio da odjaše do ranča Spade i napoji konja.

Zakrenuo je na kolski put prema ranču Spade. Ranč je bio maleno uzorno dobro s brvnarom za stanovanje, stajom, gospodarskim zgradama i koralima. Vjetrenjača sa crpkom za vodu uzdizala se usred dvorišta. Pošao je prema koritu ispred crpke. Sjahao je i pogledao u kuću nadajući se da će mu netko poželjeti dobrodošlicu.

Nitko se nije pojavio na vratima kuće. Sagnuo se i dlanovima zahvatio vodu da se napije kad se laso oplelo oko njegove glave i sputalo mu ramena.

Okrenuo je brzo glavu. I dok je padao na zemlju, iskosa je ugledao vitak lik kako trči prema njemu. Počeo se koprcati i udarati nogama da se oslobodi lasa, ali se brzo smirio. Jak udarac tvrdim predmetom po glavi onesvijestio ga je.

* * *

Sa zabrinutim izrazom na licu Emmett je pogledao u Boba koji je ležao na zemlji, pa u Joea koji je stajao naslonjen na visoku stijenu.

– Teško diše. Moramo pozvati liječnika – napomenuo je Emmett.

– O, da. Sad ću zazviždati i doktor će začas dotrčati – odvratio mu je posprdno Joe.

– Nije vrijeme za neslane šale – prekorio ga Emmett.

Joe pride Bobu i čučne. Bobove su oči bile zatvorene. Loš zavoj prikrivao mu je pola prsa.

– Preslab je da dalje jaše s nama.

– Ostat ćemo ovdje neko vrijeme dok se ne oporavi.

Kad je to čuo, Joe ošine Emmetta izazovnim pogledom.

– Zar ti misliš ovdje sjediti prekrivenih ruku i čekati da te uhvati potjera?

– Drugog izbora nemamo, premda se nadam da nas ovdje neće pronaći.

– Slaba je to nada za mene. Ja ne želim čekati da mi stave konop oko vrata dok imam priliku da im umaknem.

– Nemaš je!

– Što?

– Nemaš prilike. Ostat ćeš ovdje sa mnom i Bobom – strogo mu je odbrusio Emmett.

– Ti ostani ako hoćeš, ja, boga mi, neću – reče Joe, ustane i pode prema svom konju.

– Stani, Joe! – pozva ga Emmett i ustade.

Joe se sporo okrenuo i zagledao u svoga starijeg brata.

– On je tvoj brat, Joe – podsjetio ga Emmett.

– Bio je moj brat. Do vraga ti i on! Zar ne vidiš da mu nema spasa?

– Još diše.

– Ali neće dugo.

Joe pride konju, skine s njega bisage i isprazni jednu, istresavši iz nje novac na zemlju. Srebrnjaci i zlatnici zazvečашe, a novčanice zalpetашe na povjetarcu.

– Ako ti želiš da te uhvate i linčuju, to je tvoj problem. Evo ti tvoj dio plijena! Ja bježim dok mi je na ramenu glava i dok imam priliku da je izvučem živu – dobacio mu Joe, zavezao bisage za sedlo, pa stao nogom u stremen da uzjaše na konja.

– Stoj! Ne penji se na konja! – naredio mu Emmett i ne pomaknuvši se sa svog mjesta.

Opaki prizvuk u Emmettovu glasu upozorio je Joea da je vrag odnio šalu. Okrenuo je glavu, pa se zapiljio u svoga starijeg brata.

– A tko će mi to zabraniti?

– Ja!

– Ne, nećeš, Emmette – promrmljao je Joe, uzeo uzde, namotao ih oko ruke i objema se rukama uhvatio za obluk sedla da se lakše vine u sedlo.

Emmett je preskočio preko Boba, dotrčao do Joea, pograbio ga oko pasa, snažno ga povukao i Joe je pao na zemlju. Konj je otplesao nekoliko koraka u stranu i stao.

Joe je polagano ustao sa zemlje i stresao prašinu.

– Dobro, Emmette, kad baš želiš. Došlo je vrijeme da pogledamo istini u oči. Meni je već navrh glave tebe i tvojih mušica i više neću vaditi kestene iz vatre za tebe i onog blesana Boba. Od ovog trenutka ja ću se brinuti samo za sebe. Popet ću se na konja i otići. Nemaš me pravo zaustavljati. Ali pokušaj li još jednom, pazi, jer više neću pasti na leđa.

S posprdnim osmijehom na usnama Joe dotakne vršcima prstiju obod šešira i okrene se prema konju.

– Čekaj, Joe! Ne smijem te pustiti da odeš. Što bi bilo da si ti ranjen a ne Bob? – pokušao ga je urazumiti Emmett.

– Onda bi to bio moj kraj. Ponio bih se kao čovjek. Ja vas dvojicu

nikad nisam molio da me se držite kao pijan plota kako biste zajedno sa mnom umrli.

Emmett potrese glavom. Jedino mu je bilo na umu da moraju ostati zajedno i da u to mora uvjeriti i Joea. Nitko im nije dao pravo da ostave Boba na cjedilu. Bratska ljubav i dužnost nalagali su im da pomognu bratu u nevolji.

Kad je Joe ponovo uzeo uzde u ruku, Emmett mu pristupi, pograbi ga za ramena i okrene. Zamahnuo je snažno i udario ga šakom u lice.

Joe naglo makne glavu i udarac ga dohvati pod uho. Odgurnuo je Emmettovu ruku, ustuknuo korak, sagnuo se i zamahnuo.

— Sad ćeš dobiti što već dugo tražiš — zasiktao je kroza zube Joe.

Emmett podigne ruku i podlakticom zaustavi Joeov udarac. Ras-krećio je noge i čvrsto se ustoboćio. U Joeovim je očima opazio žar jarosti, koji je u njem zacijelo već dugo tinjao.

Joe zauzme borbeni stav i braća se počese šakati. Emmett je pazio da Joea ne udari prejako. Nije želio ozlijediti mladeg brata.

Joea nisu morili takvi osjećaji. Udarao je po Emmettu kao mahnit sa svih strana. Emmett se počeo povlačiti pred tolikom bjesomučnošću. Udario je Joea nekoliko puta šakom u prsa, ali ga je Joe sve žučljivije napadao u provali slijepe bijesa. Emmett je prekasno opazio da mu je Joe podmetnuo nogu, pa se spotaknuo i pao na leđa.

Joe je u trenu skočio na starijeg brata. Udarao ga je šakama po prsima i pod bradu, treskajući Emmettvom glavom o zemlju. Udarci su Emmettu pomutili vid. Kao kroz maglu vidio je kako Joe ustaje i odlazi. Podigao se na lakat,

grčeći se od bolova. Joe je u tom trenu stavio nogu u stremen. Emmett zažmirka i duboko udahne zrak. Izvukao je revolver i uperio ga u Joea.

— Ne, Joe! Nemoj!

Joe se okrene i zagleda u revolver u Emmettovoj ruci. Podigao je obrve i izazovno se nacerio bratu.

— Pucaj! — rekao mu je, okrenuo se i zajahao.

Kad je sjeo na sedlo, podigao je šešir i posprdno se naklonio, a zatim podbo konja i odgalopirao preko kamenjara prema brdima.

Emmett polako spremi revolver u korice i ustane.

Trenutak je stajao kao kip i gledao za Joeom. Tada se razočaran okrenuo i zagledao u Boba. Emmetta je zapanjila krajnja ironija ljudske sudbine. Pogledom je polagano prelazio preko mrtvog Boba do novca rasutog po zemlji. Učinio mu se nevrijedan cijene koju je za nj morao platiti. Novčanice su treperile na vjetriću i dvije-tri su poljetjele s hrpe.

Sagnuo se da ih pokupi, a sunce mu je žarilo leđa.

III

Kad se Logan osvijestio, u glavi mu je šumjelo. Ležao je ispružen na slamnjači. Iznad glave vidio je strop od grubo istesanih dasaka. Sunčevo svjetlo upadalo je kroz prozor iznad kreveta na kojem je ležao. Osvrnuo se oko sebe, a pri svakom pokretu glavom oštro ga je zaboljela.

Na pragu sobe u kojoj je ležao stajala je vitka, visoka, crnokosa djevojka, odjevena u traperice i mušku flanelastu košulju. Koža joj je bila preplanula, ali glatka, oči naširoko smještene i crne, sa sićušnom iskricom u zjenicama. Kad je progovorila, glas joj je bio tih, ali pun i zvučan.

– Prestrašila sam se da se više nikada nećete osvijestiti.

Logan je pokušao sjesti, ali se predomislio. Bol ga je presjekla.

– Tko me je ovako dobro udesio? – upitao je djevojku.

Zaprepastila ga je promuklost njegova glasa.

– Ja – priznala mu je iskreno, pa brzo dodala:

– Bojim se da sam pogriješila. Zamijenila sam vas za Meteerova ovčara. Vidjela sam vas kad ste s njime razgovarali gore na stazi.

Logan oprezno opipa glavu. Našao je povoj na njoj.

– A tko vam reče da ste pogriješili?

– Ovo!

Prišla mu je i položila zvijezdu na njegov dlan, zvijezdu šerifa Jan-seena.

– Ispala vam je iz džepa.

– A tako! – začudio se Logan, pa dodao:

– Čini mi se da vam ovčari baš nisu previše prirasli srcu.

– I nisu – priznala je otvoreno, pa ga upitala:

– Možete li sjesti da nešto pojedete?

– Pokušat ću.

– Dopustite da vam pomognem.

Osjetio je čvrstu, ali ipak nježnu ruku. Podigla ga polagano i složila jastuke iza njegovih leđa.

– Boli li vas glava?

– Nemojte ni pitati.

– Oprostite. Znam da vam to sada neće pomoći i ublažiti vam boli, ali doista mi je žao što sam vas zabunom udarila.

– Čini mi se da su ljudi vrlo nepovjerljivi u ovom kraju. Zaskočite li svakog neznanca za kojeg mislite da bi mogao biti ovčar?

– Vi ste bili prvi, ali se više doimate kao revolveraš nego ovčar. Ležite mirno. Donijet ću vam tanjur juhe da se okrijepite.

Zavalio se u jastuke i zatvorio oči. Zaprepastilo ga je kako se njegov prvi dojam... o spokojnom životu u toj ubavoj dolini... raspršio kao balon od sapunice u nekoliko posljednjih sati. I to ga je podsjetilo na nešto drugo, pa je odmah upitao djevojku, čim se vratila u sobu:

– Gdje su moje bisage?

– Mislite onaj novac? Ne bojte se, na sigurnu su mjestu – umirila ga.

Privukla je stolicu uz krevet, pružila mu tanjur pun juhe i promatrala ga kako je drži u krilu.

– Možete li sami?

– Mogu. Hvala.

Sjela je uz krevet i zagledala se u njegovo lice. Dok je jeo, i on je iskoristio priliku da je dobro pogleda izbliza.

Bila je naočita više nego lijepa. Lice joj je bilo duguljasto, usne mesnate i široke, nos prčast, a oči duboke, velike i okrugle. Gornji dio njezina tijela popunio je i napeo košulju, ali struk joj je bio tanahan kao u ose, a noge dugačke. Iz njezinih je očiju žarila nepokolebljiva snaga, što je pak njezinu licu davelo crtu neovisnosti i odlučnosti. Ništa na njoj nije bilo krhko, a ipak se doimala neodoljivo ženstveno.

– Ja sam Kate Rice – rekla je crnokosa djevojka.

– Logan – odgovorio joj je, pa se sjetio lažnog imena pod kojim se predstavio Harryju Meteeru i brzo je dodao:

– Ben Logan.

– Drago mi je da smo se upoznali, šerife, pa makar i pod ovakvim okolnostima.

Zagledao se u svoja stopala u čarapama.

– Jeste li mi vi izuli čizme?

– Da.

– To baš nije lako.

– Brat me naučio kako se to radi.

– Vi i brat sami vodite ovo gospodarstvo?

– Da.

– Nešto bih vas upitao...

– Pitajte slobodno.

– Zašto se toliko bojite Meteera i njegovih ovaca?

– Duga je to priča – odvrtila mu je djevojka i duboko uzdahnula.

– Meni se nikamo ne žuri.

Nasmiješila se srdačno. Logan je popio juhu i položio tanjur u stranu, kimajući glavom od zadovoljstva. Bilo mu je toliko ugodno u njezinu društvu da je gotovo posve zaboravio na glavobolju.

– Ovo je – počela je Kate Rice

– otvorena krajina, ova dolina. Nema ograda između posjeda, jer nam nisu potrebne. Moj se otac s nekolicinom drugih doseljenika naselio ovdje prije dvanaestak godina. Morali su se braniti od Apaša i ostalih nevolja. Moji su roditelji pokopani na brežuljku iza kuće... To je bila cijena koju smo morali platiti za ovaj ranč. Skupo nas je stajao, stoga nam je toliko i prirastao srcu. Nadam se da možete zamisliti kako se mi osjećamo kad dođe neki stranac i obznani da će dolinu napuniti ovcima.

– Meteer mi je rekao da je on sebi kupio zemlju za njihovu ispašu.

Odmahnula je prezrivo rukom.

– Kupio je ranč starog Leavitta i promijenio mu ime u Ram's Horn. Ali kako nemamo ograda, tko će zadržati ovce da se ne razmilje cijelom dolinom?

– Zar ne možete podignuti ograde?

– Ne na zemlji koja nije uknjižena na naše ime.

– Zar nitko nije upisao zemlju na svoje ime?

– Ne, nije. Leavitt je bio jedini rančer koji se pobrinuo da unese svoj ranč u zemljišne knjige. Mi smo ostali jednostavno podigli kuće, iskopali bunare i držali da je zemlja naša... koristili se njome za ispašu goveda. Nismo imali novca da je kupimo. – Zato i nemate zakonskog prava da se oduprete Meteeru, zar ne?

Kate je potvrdno kimnula glavom.

– I sad možete zamisliti što će se dogoditi kad Meteer preplavi dolinu ovcima. One će pobrstiti svu travu do korijena. U dolini neće više biti ispaše za goveda. Opustošit će cijeli kraj.

– Valjalo je da na to prije mislite i za vremena uknjižite dobra.

Spustila je glavu.

– Znam. To mi nalikuje na pjesmu koje napjev pjevušite cijeli dan, a nikada ne shvatite značenje riječi. Kad sam vidjela vašu zviježdu, pomislila sam da ćete nam možda pomoći.

– Zao mi je, ali ja vam ne mogu pomoći. Ja sam samo običan teklić – priznao joj je.

Razočaranje joj je rastužilo lice. Uzela je tanjur i žlicu i iznijela ih iz sobe. Logan se uspravio, iskušavajući svoju snagu. Zažmirkao je i vid mu se razbistrio. Ugledao je svoje čizme uz podnožje kreveta i posegnuo je za njima. Opet ga je svladala vrtoglavica.

Obuo je čizme i ustao. Zanjihao se i uhvatio za krevet upravo u trenutku kad se Kate vratila u sobu. Vidio je da nije visoka koliko mu se u prvi čas učinila. Prevarile su ga njezine duge noge. Glava joj je dosezala točno do njegova podbratka.

– Brzo ste se oporavili – rekla mu je.

– U mom poslu čovjek nema vremena da se izležava. Hvala vam za njegu i juhu – rekao joj je i odmah shvatio da se izlanuo premda djevojka to nije opazila.

– Ne morate mi zahvaljivati. Ja sam vas i udarila po glavi, ne zaboravite.

– Ne zamjeravam vam jer ste vrlo lijepi – rekao joj je i blago se nasmijeshio.

– Hvala na komplimentu – odgovorila mu je uz sladak osmijeh.

U njezinu odgovoru nije bilo ni trunka one ženske prepređenosti koja ga je odbijala od žena. Osvojila ga je njezina neposrednost i svježina i teško mu je bilo odvojiti se od nje. Ali u njemu je još bila presvježja njegova nedavna odluka da što prije pobjegne iz te doline, i te bačve baruta, dok mu je još na ramenu glava.

– Jeste li sigurni da ste ozdravili? – upitala ga je, a njemu se učinilo da se još nikada nitko za njega nije tako iskreno zabrinuo.

– Hvala vam na brizi. Dobro se osjećam. Još mi se malo vrti u glavi, to je sve. Gdje je moj šešir, a treba mi i konj.

I vaš novac – rekla je, sagnula se i ispod kreveta izvukla njegove bisage.

Uzeo ih je i ne otvorivši ih da vidi što je unutra. Po pogledu njezinih crnih očiju spoznao je da ga je stoga još više cijenila.

– Nije to moj novac. To je novac šerifa u Arroyo Seco – objasnio joj je.

– Šerifa Mikse?

– Da, ako se on tako zove.

Kimnula je potvrdno glavom i otpratila ga do vrata kroz prostranu sobu za goste namještenu teškim pokućstvom. Njegov šešir i opasač visjeli su na klinčanici uz vrata. Opasao se i stavio šešir na glavu, malo ga naherivši.

– Vaš je konj u staji. Hoćete li da vam ga osedlam? – upitala ga je tiho.

– Hvala, mogu i sâm.

Okrenuo se kad je sišao s trijema. Kate je stajala na pragu kuće i smiješila mu se.

– Drugi put pazite koga udarate po glavi – dobacio joj je u šali na rastanku.

Veselo se nasmijala i mahnula mu.

– Čuvajte se, Logane! Sretno!

Prizvuk u njezinu glasu natjera ga da je još jednom pogleda. Obuzeli su ga nježni osjećaji, koje je rijetko osjećao. Zapravo, osim svoje braće, dotad nije ni imao iskrenih prijatelja. Odmahnulo joj je i zaputio se odlučnim korakom preko dvorišta u staju.

Dok je osedlavao šarca, shvatio je koliko je još zapravo slab. Napokon se popeo u sedlo i izjahao na žarko poslijepodnevno sunce.

Djevojka je još stajala na trijemu kad je izjahao na dvorište. Stigavši do dvorišnih vrata, okrenuo se i još jednom mahnulo rukom, a zatim je podbo konja niz kolski put do stupa s poštanskim sandučićem na križanju s glavnom cestom. Dok je silazio niz padinu prema gradu, pred očima mu je lebdjela slika Kate Rice. Duboko ga se dojmio njezin ponos i njezina ljubaznost. Zanosio ga je način na koji je hodala.

Već je bilo zanoćilo kad je stigao u Arroyo Seco. Gradić je imao samo jednu ulicu, omeđenu visokim topolama ispred kuća. Noć je bila svježja i ugodna. Svjetla su se probijala kroz prozore i otvorena vrata kuća. Nekoliko je konja stajalo uz privezište ispred saluna.

Projahao je mimo trgovine tekstilnom robom, željeznarije, prodavaonice oružja, sitničarije, kovačnice i gostionice prije nego što je

stigao do male brvnare s izbljedenim natpisom: ROY MIKSA, OKRUŽNI ŠERIF.

Logan sjaha ispred šerifova urada i pride vratima. Svjetlo je gorgelo u uredu i kroz prozor je vidio mršava, koščata čovjeka sa svjetlucavom zvijezdom na prsima. Šerif je sjedio za pisačim stolom i čitao neku knjigu. Logan pokuca na vrata i otvori ih.

– Dobar večer – pozdravio je.

Šerif ga pogleda. S bisagama preko ramena, Logan pride stolu i upita:

– Šerif Miksa?

– Da.

– Zovem se Logan.

– Što želite, Logane?

Na putu u grad Logan je smislio sve što će reći šerifu. U tom trenutku mozak mu je potpuno zatajio. Spustio je bisage na stol i jednostavno rekao:

– Sreo sam šerifa Janseena. Rekao mi je da vam ovo predam.

– A zašto ih nije sâm donio?

Logan posegne u džep i izvadi Janseenovu zvijezdu. Stavio ju je na stol pokraj bisaga.

– Apaši – odgovorio je kratko.

Miksa se zapiljio u zvijezdu namrštena čela.

– Šteta. Tom Janseen bio je dobar i čestit čovjek.

– Znam – potvrdio je Logan.

– Bili ste prijatelji?

– Tako nešto. Pokopao sam ga gore u brdima.

– Ružno mjesto za tako dobra čovjeka.

– Ispunio sam mu posljednju želju – objasnio mu je Logan.

Miksa zakima zamišljeno glavom. Izvadio je novac iz bisaga i spremio ga u ladicu stola i ne prebrojivši ga.

– Hvala. Kava je u loncu na peći. Ponudite se – rekao mu je šerif.

Logan se osvrne po sobi. Peć je bila u kutu sobe uz željezna šipkastá vrata ćelije. Uzeo je s police limenu šalicu i napunio je kavom.

– Samo na prolazu? – zanimalo je Miksu.

– Da, samo na prolazu.

– Čini mi se da sam vas već negdje vidio.

– Moguće. Ja mnogo putujem.

– Jeste li možda bili šerif?

– Nikad – odgovorio mu je kratko Logan. Uzeo je šalicu i sjeo na klupu pod zidom pošto je najprije skinuo šešir.

– Što vam je to na glavi? – začudio se šerif Miksa kad ga je vidio gologlava.

– Kvruga. Zaradio sam je zabunom. Djevojka gore na ranču zamenila me je za ovčarskog revolveraša – objasnio mu Logan.

Miksa se glasno nasmijao.

– Kate Rice! Hrabra je kao muškarac kad zatreba. Kad bi onaj njezin brat ništarija imao samo pola njezine odlučnosti, bio bi čovjek na svom mjestu.

– Što vi mislite o Meteeru?

– Ništa. Meteor ne krši zakon. Ja stoga ne mogu ništa učiniti da bih ga spriječio da dotjera ovce preko planine ako želi. Mene čeka neugodan posao, jer govedari to neće promatrati skrštenih ruku.

– Moglo bi doći i do krvi – napomenuo je Logan.

– Ni sâm ne znam kako da to spriječim – potužio mu se Miksa. Logan ustane i stavi šešir na glavu.

– Hvala vam za kavu – rekao je i pošao prema vratima.

– Još trenutak.

Logan se oprezno okrenuo. Šerif Miksa pokaza prstom u Janseenovu zvijezdu na stolu.

– Što ćemo s njom?

– Vratite je zemaljskom povjere-

niku. Javite mu kako je zaglavio Janseen.

Miksa podigne obrve i slegne ramenima.

– Dobro, Logane, i sretno!

Logan kimne glavom u znak pozdrava i izade. Već je upoznao šerifa Miksa prije nekoliko godina... nemarnoga, sporog, lijenog... ali i strogog, pravednog i odanog čovjeka, koji je pravično i do kraja provodio slovo zakona. Bore oko Miksinih usana i očiju urezala je, nedvojbeno, briga što će se dogoditi kad se govedari i ovčari počupaju. Logan je suosjećao s Miksom koji će se najvjerojatnije uskoro naći u srcu vrtloga što će ga u dolini uzvitlati drski došljak Meteer.

Ali to nije bio Loganov problem. Odvezao je uzde s privezišta i odjahao do gostionice kao pravi konjar koji prezire hodanje i pješake. Glava ga još boljela, ali je bol malo popustila pa se tješio da mu ozljeda nije opasna.

Ušao je u gostionicu, koja je bila prazna u to kasno doba dana. Sjeo je za stol pokriven crveno-bijelim kockastim stolnjakom i naručio jelo. Pojeo je obilnu večeru, a zatim se zavalio u stolicu i uživao u lijevoj sitosti koju čovjek osjeća poslije obilna i ukusna obroka.

Malo poslije, pošto je popuštao cigaretu, izašao je iz gostionice i pošao u salun. Za stolom uz dugačak šank igrao se poker. Nekoliko je gostiju stajalo uz šank i pričalo. Svi su bili govedari sudeći po odjeći i vladanju. Prostorija je zaudarala po ustaljenom duhanskom dimu, viskiju i stajskom gnoju.

Logan se nalaktio na šank. Znao je da ga svi znatiželjno promatraju. Začas su zadovoljili svoju znatiželju i više se na njega nisu obazirali. Naručio je čašu piva.

– Gdje bih mogao prenoćiti? – upitao je konobara.

– Gospoda O'Hanion izdaje sobe. Posljednja kuća nalijevo u južnom dijelu grada.

– Hvala – reče Logan, plati pivo i pode šetkati između stolova sa čašom u ruci.

Zastao je za kartaškim stolom i lijeno promatrao igru, srčuci pjenu s vrha čaše.

Igralo se u male uloge. Jedan je kartaš bio srednjih godina, debeljuškast i ćelav. Pogledao je u Logana i upitao ga:

– Želite li zaigrati s nama, stranče?

– Samo nekoliko dijeljenja, ako dopustite – odgovorio mu je Logan i privukao stolicu k stolu.

– Ja sam Aaron McLaughlin – predstavio mu se ćelavi čovjek.

– Ben Logan.

McLaughlin kimne glavom i predstavi ga ostalim kartašima za stolom. Krupniji čovjek, plave kose, kukasta nosa i drskih očiju zvao se Drake Sims. Bio je pripit i odmah se vidjelo da je nagao naprasit. Drugi je bio mlad i polupijan, tamnokos, jakih ćeljasti i zažarenih obraza. Logan se zagledao u njega sa zanimanjem kad mu je McLaughlin rekao da se mladić zove Lou Rice. Znači, brat Kate Rice, pomislio je Logan. U tom se trenutku sjetio i što je o njegovoj naravi napomenuo šerif Miksa. Logan je odmah shvatio i zašto. Već na prvi pogled mogla se uočiti mladićeva neozbiljna i nepostojana priroda. Najvjerojatnije je bio nekoliko godina mlađi od svoje sestre. Kate je mogla imati dvadeset i pet godina, a Lou najviše dvadeset.

Ostala dva kartaša, Hackett i Hildebrand, bili su također rančeri iz gornjeg dijela doline, govedari kao i svi ostali. Logan je iz njihova razgovora razabrao da je Aaron

McLaughlin bio najbogatiji i najugledniji rančer u dolini. Drake Sims, plavokosi čovjek koji je sjedio sučelice Loganu, bio je nadzornik McLaughlinova ranča. Oko stola su, dakle, najvažniji i najutjecajniji rančeri u dolini.

Lou Rice je počeo povećavati uloge, premda nije imao sreće. Najviše je dobivao Drake Sims. Gotovo uvijek bi pobijedio Ricea, koji je nespretno i neuvjerljivo blefirao. Svaki put kad bi dobio, Sims bi zadirkivao Ricea neugodnim pitanjima:

– Tko ti noćas čuva krave, Lou? Ili još uvredljivije:

– Tko ti noćas čuva sestru, Lou?

Sims se pri tom slatko smijao, a Logan, je opazio žar rasplamsale jarosti u Riceovim očima. Kako je slutio da bi uskoro moglo doći do svade i kako ga je još boljela glava, Logan je odlučio da se povuče iz igre i pode spavati.

Karte je dijelio Sims. Riceu se na licu vidjelo kako u njem kipi srdžba. Izvukao je iz džepa šaku zlatnika i stavio ih na stol ispred sebe. Povichivao je vrtoglavo uloge, pa su odustali svi osim Simsa. Ulog se popeo na nekoliko stotina dolara. Logan se čudio odakle tim ljudima toliki novac.

Kad su položili karte na stol, Rice je imao četiri sedmice, a Sims četiri dečka.

– Varaš na kartama, Drake! – zarežao je Lou Rice.

– Što? – dreknuo je Sims.

– Lou, ne smiješ tako govoriti – upozorio ga je Aaron McLaughlin.

– Što rekoh, ne porekoh! Izvukao je četvrtog dečka s donje strane snopa. Vidio sam svojim očima! – povikao je zajapureno Lou Rice.

– Šuti! Ako si ga vidio da vara,

zašto to odmah nisi rekao? – predbacio mu je McLaughlin.

Rice potrese ljutito glavom.

– Nije važno. To je moj novac! Sims se ukočio i zanijemio od zaprepaštenja. Hildebrand i Hachett gurnuli su stolice od stola i ustali. Logan je sjedio i pozorno promatrao McLaughlina ih je nastojao smiriti, što mu nije baš uspijevalo. Lou Rice bijaše odviše pijan i odviše raspaljen da bi se mogao razumjeti samo riječima.

Drake Sims zaškilji u Ricea i procijedi kroza zube:

– Pazi što govoriš, mladiću!

Kad je to čuo, Lou Rice naglo odgurne stolicu i ustane. Stolica se uz tresak prevalila na pod. Osupnut, Logan opazi kako Lou Rice poseže za revolverom.

Nagonski, da bi spasio što se spasiti dade, Logan se baci u noge Riceu da ga sruši prije nego što će izvući revolver iz korica. Ali istog trena kad je Logan skočio na Ricea, prasnuo je i zaglušan hitac. Svjetiljke su zatреptale i kad je Logan udario u Ricea, Rice je već padao pogoden.

Logan je pao na pod zajedno s Riceom i trebalo mu je vremena da se ponovo osovi na noge. Kad je ustao, zagledao se u Ricea i opazio sve veću i veću tamnocrvenu, krvavu mrlju na prsima Riceove košulje.

Riceove su oči bile širom otvorene. Micao je još usnama, ali nije izustio ni glasa.

Logan podigne glavu i zagleda se u Drakea Simsa, koji je sjedio za stolom. Iz cijevi njegova revolvea još se dimilo.

– Zaboga, ubio si čovjeka! – otelo se McLaughlinu iz grla.

Lou Rice ležao je mrtav na prijavom podu saluna. McLaughlin čučnuo je uz njega i opipao mu bilo. Kako ništa nije osjetio pod

prstima, tužno je potresao glavom.

Drake Sims je neprestano mijeo kao da su ga navili:

– Vidjeli ste ga. Svi ste ga vidjeli. Što sam mogao? Zaboga, on je prvi potegao. Nisam ga htio ubiti. Pucao sam u samoobrani, do vruga! Inače bi on mene ubio. Morao sam se braniti. Vidjeli ste, zar ne? Prisilio me da se branim. Nisam ja ništa kriv. Ja mu nikad nisam želio zlo... ni njemu ni bilo kome drugome. Što sam mogao? Nisam mogao mirno sjediti i čekati da me prošetaju, zar ne? Što biste vi učinili na mom mjestu? On je prvi povukao, a ja...

– Daj zaveži već jednom, molim te, Drake! – izderao se na njega McLaughlin dok je polagano ustajao, a znoj mu je kapao sa čela.

McLaughlin je duboko uzdahnuo i obratio se Loganu.

– Užasna nesreća, ali Drake ima pravo. Lou je prvi posegnuo za revolverom. Vi ćete također to posvjedočiti, zar ne?

Logan je oklijevao trenutak, a zatim potvrdno kimnuo glavom.

– Svi smo vidjeli. Nema dvojbe – dodao je Hildebrand.

Hildebrand je bio star i sijed. Logan je jasno vidio neskrivenu pakost u njegovim očima dok je gledao u Drakea Simsa.

– Idem po šerifa – javio se dobrovoljno Hackett i pošao prema vratima, ali prije nego što je do njih stigao, krilna su se vrata saluna širom otvorila i na pragu se pojavio šerif Miksa.

Miksa je mirno saslušao što se dogodilo. Na kraju priče kimnuo je glavom, a lice mu se namrštilo.

– Moram povesti istragu. Bojim se da ćete morati pred suca, Simse.

– Nećete me valjda zatvoriti? – Ne, neću. Ali čim sudac odredi ročište, ja ću vam se javiti. Morate doći na sud. I vi Aarone, a i vas dvojica,

takoder – rekao je šerif Miksa i kimnuo glavom prema Hackettu i Hildebrandu.

Zatim se okrenuo prema Loganu.

– Imam dosta svjedoka i bez vas. Vi možete slobodno ići ako želite. Žao mi je što ste naš grad upoznali u njegovu najgorem svjetlu.

Logan trezveno kimne glavom. Smrt ga se uvijek duboko dojmila, a osobito bi ga ganula ako je bila bezrazložna.

Polako se okrenuo, stavio šešir na glavu i izašao na mjesecinu s teškim osjećajem u srcu o beskorisnosti ljudskog života, života koji može samo završiti smrću. I život mu se u tom trenutku učinio besmislenim.

Podbo je konja i otkasao otkasao niz ulicu u južni dio grada do svratišta gospode O'Hanion. Sjahao je, ostavio konja uz privezište popeo se na trijem i pokucao na vrata. Žena ga je uvela u maleni sobičak s pogledom na dvorište, uzela novac i ostavila ga samog. Umio se, skinuo odjeću i zavukao se pod pokrivač.

Loše je spavao. Zaspao je tek pred zorom. Spavao je vrlo nemirno, okrećući se s boka na bok. Nikako da se udobno smjesti. Kad je otvorio oči, sunčevo je svjetlo sjalo kroz prozor. Probudio se mnogo kasnije nego što je obično ustajao. Umio se i obukao.

Kad je izlazio iz kuće, opazio je na zidnom satu da je već davno prošlo deset sati. Izašao je na trijem i zastao na pragu. Ulicom je prolazio dugačak sprovod. Iza lijesa išla je Kate Rice, sva u crnini, a pratio ju je čovjek u crnom odijelu. Najvjerojatnije župnik, pomislio je Logan.

Logan je sišao s trijema i pridružio se žalosnoj povorci. Sprovod je

krenuo cesticom uzbrdo i zaustavio se u malenu groblju punom drvenih križeva.

Sunce je jarko obasjavalo tužan zbor. Dva grobara stajala su naslonjena na lopate uz svježe iskopanu raku. Lijes su polagano spustili na konopima u grob. Župnik je očitao molitvu, a muškarci su stajali gologlavi oko groba. Logan dobaci pogled Kate Rice preko iskopane rake. Lice joj je bilo zastrto koprenom. Držala se hrabro. Osim svečana dostojanstva na njezinu su se licu odražavali bolni osjećaji. Jednom je podigla pogled i njezine su se oči zagledale u Loganove. Gledali su se nijemo jedan trenutak. Učinilo mu se da je opazio suze u njezinim očima, ali nije bio siguran, jer je brzo okrenula glavu.

Kad je završen posmrtni obred, Kate se sagnula i bacila grudu zemlje u raku. Muškarci su pokrili glave i svijet se počeo razilaziti.

Dva grobara su počela zatrpavati raku i Kate se povukla korak-dva. Župnik ju je uhvatio pod ruku i odveo od groba. I dok je prolazila pokraj Logana, Kate ga je pogledala i Loganu se ponovo učinilo da su joj oči pune suza.

Stavio je šešir na glavu i pričeka još koji trenutak, gledajući grobare kako zatrpavaju raku. Još su neki ljudi ostali na groblju, među njima stari Hildebrand i Aaron McLaughlin. Drake Sims nije došao na sprovod iz opravdanih razloga.

McLaughlin pogleda Loganu u oči dok je prolazio uz njega, a Hildebrand zaostane korak i zapodjene s njim razgovor.

— Teška tragedija, zar ne? Djevojka je sada ostala sama i morat će se sama brinuti za ranč i stado... Lou joj, doduše, nije bio od velike pomoći, ali o mrtvima moramo govoriti sve najbolje.

Hildebrand je pošao uz Logana stazom prema gradu.

— Nemojte misliti — nastavio je Hildebrand — da nismo vidjeli što ste sinoć pokušali učiniti kad je Lou posegnuo za revolverom. Divim vam se. Mislite li ostati u našem gradu?

— Ne, ne mislim — odgovorio mu je odrešito Logan, a pogled mu je bio uperen niz cestu u vitki struk Kate Rice koja se upravo u tom trenutku penjala na konja u pratnji Aarona McLaughlina.

Hildebrand je nastavio zamišljeno:

— Njezin ranč graniči s Meteervim. Bojim se da će biti prvi preplavljen ovcima. Djevojci će netko morati pomoći u nevolji. Možda skupim nekoliko svojih momaka pa ćemo vidjeti što možemo učiniti.

Kad su stigli u grad, Hildebrand mu pruži ruku na rastanku.

— Drago mi je što sam vas upoznao, mladiću. Možda se opet sretne.

Rukovali su se. Logan je promatrao kako prelazi ulicu i penje se na konja.

Hildebrand je polagano odjahao niz ulicu, a kad je otišao, Logan se zagledao u šumovite i zelene obronke dalekih gora.

Otišao je u gradsku konjušnicu osedlao konja i odjahao iz grada u brda. Kad je došao do križanja s poštanskim sandučićem, skrenuo je na kolski put što je vodio na ranč Kate Rice.

Pošto je pokopao brata Boba, Emmett Cardeen je pokupio novac koji je pred njega na zemlju istresao Joe. Strpao ga je u svoje bisage i uzjahao. Pažljivo je promotrio kraj oko sebe. Sve je bilo mirno i tiho.

Potjera se najvjerojatnije umorila i vratila kući, jer nije mogla pronaći njihove tragove. Emmett je još trenutak sjedio u sedlu i prazno buljio u sveži humak groba. Zatim je okrenuo konja i odjahao prema jugu ne okrenuvši se.

Sunce se primaknulo zapadu i činilo se kao da trenutak visi u zraku napola zaklonjeno iza vrhova gora. Kad je zašlo, dugačke crvene zrake obasjale su crvenozutom bojom oblake na daleku obzorju.

Sumrak se začas spustio na zemlju i uskoro je Emmett jahao preko puste nizine obasjane srebrnkastoplavkastom mjesecinom. Bore tuge i briga duboko su se usjekle u Emmettovo lice.

Kad ih je Logan napustio, Emmett se nije tome odviše protivio. Logan je bio najsnažniji i najsamostaliji od braće Cardeen. Doista, bio je bistar i razborit momak. Bob je pak od rođenja bio pomalo tupav i Emmett je osjećao obavezu da se za njega brine i da bdije nad njegovim životom.

A što se tiče Joea, njega su svi uvijek mazili jer je bio najmladi, i kad su im roditelji umrli, Emmett je Joeu i Bobu bio otac i majka. Logan je od malih nogu bio samostalan. Sam je odlučio da pođe u školu i rado je obavljao najteže poslove na farmi.

Joea je zatim njegova naprasita narav uvalila u nevolje i Emmett je morao brže-bolje prodati farmu, dok je Logan Joea skrivao u brdima. Otad nikad više nisu spokojno živjeli. Ponekad bi im Joeova prgavost ponovo navalila zakon za vrat i ponovo su morali bježati.

Ali svejedno, Emmett u Joeu nije vidio samo loše crte njegova značaja... cijenio je Joeov smisao za

šalu, nesputanu velikodušnost, hrabrost i ponos... i Emmettu nikada nije bilo ni na kraj pameti da se odrekne svoga najmladeg brata.

A zatim, sve je pošlo krivim putem. Joe je njega ostavio na cjedilu. I pošto ga je Joe napustio, Emmett je promijenio mišljenje o svom bratu. Pošto je Joe ostavio ranjenog Boa na milost i nemilost njegovoj sudbini, Emmett se uvjerio da je Joe u biti sebičan, nemilosrdan i podmukao čovjek. I koliko god Emmettu nije bilo drago što to mora sâm sebi priznati, ipak nije mogao poreći da je Joe postao zao i opak.

Oko ponoći Emmett je prešao granicu i ujahao u Meksiko. Zaputio se prema žmirkavom svjetlu grada u daljini. I cijelo ga je vrijeme pritiskao težak osjećaj usamljenosti. Za nj je to bio dotad nepoznat osjećaj i znao je da će morati proći dosta vremena dok se na njega privikne.

Gradić nije imao pravih ulica. Kuće su bile razbacane oko malena trga na sredini kojeg je bila javna česma. Nekoliko konja stajalo je uz privezište oniske kuće iz koje se čula svirka gitare i žamor glasova. Emmett je znao da je u toj kući krčma. Umoran i žedan, sjahao je i zavezao konja za motku privezišta. Zatim je zastao. Jedan mu se konj ispred krčme učinio poznat.

Bio je to Joeov konj. Emmett je sasvim mirno ušao u krčmu. Prostorija je bila uska i puna ljudi. Dim se vukao iznad zapaljenih svijeća. Zrak je u njoj zaudarao na duhan i rakiju. VANQUERI s velikim i ostrim ostrugama na čizmama i širokim sombrerima stajali su naokolo u skupinama, pričali i pili. Neki su šutjeli i slušali tužne napjeve s gitare koju je svirao starac izbrazdana i ozbiljna

lica, naslonjen na šank. Od vremena do vremena poneki VANQUERO bacio bi mu novčić u šešir, a starac bi na to kimnuo glavom u znak zahvalnosti.

Joe je sjedio sâm u dnu krčme. Pred njim na stolu bile su bisage i već napola prazna boca tekile. Ako se Joe i iznenadio kad je ugledao brata Emmetta, on to ničim nije pokazao. Emmett se progurao kroz gužvu do Joeova stola. Joe nije rekao ni riječi. Emmett je sjeo za njegov stol.

– Potegni gutljaj – ponudio ga Joe promuklim glasom i gurnuo bocu prema Emmettu.

Emmett je nagnuo iz boce. Rakija mu je sažgala grlo i želudac. Kad je Emmett spustio bocu na stol, Joe mu se nacerio u lice.

– Ipak si ga ostavio da sâm skapa. Što se dogodilo? Zar si se uplašio potjere?

– Pokopao sam ga – kratko reče Emmett.

Joe se uopće nije iznenadio kad je to čuo.

– Čekanje je bilo, znači, uzaludno, zar ne? – podbo ga je Joe.

– Prosudi sâm – odvratio mu hladno Emmett.

– Predbacuješ mi kao da sam ga ja ustrijelio – raspalio se Joe.

– Nisam to rekao.

– Onda me nemoj tako ni gledati!

– Neću više – reče kratko Emmett.

Emmett skrene pogled na ljude u krčmi. Krčma je bila puna VANQUERA. U Meksiku VANQUERO ili kravar... ponosan je čovjek koji drži da je iznad prosta seljaka ili PEONA. VANQUERI su nosili oružje i kitnjastu odjeću. Smatrali su sebe gotovo ravnima s CABALERIMA, gizdelinima, sinovima bogatih velmoža.

– Zaboga, kad će već jednom prestati strugati po toj gitari? Idu mi na živce te njihove tužne pjesma – srditim je glasom rekao Joe.

– Doista?

– Rekao sam ti da me prestaneš tako prezrivo gledati! – gotovo je povikao Joe.

– Kako: tako?

– Kao da me osuđuješ.

– Ja te ne osuđujem.

– K vragu! – zasiktao je Joe s natruhom gadenja u glasu.

Joe je potegao iz boce i ustao od stola. Zanjihao se pijano i gotovo prevrnuo stolicu. Pošao je dugim i nesigurnim koracima prema gitaristu. Udario je silovito dlanom po žicama gitare, sagnuo se i zaurao starcu u uho: – Sviraj nešto veselo, razumiješ? VANQUERO koji je stajao uz starca, pažljivo je podigao Joeovu šaku sa žica gitare.

– Pustite ga na miru, SENOR – opomenuo ga blagim glasom.

Joe se srdito okrenuo. Rasplamsala srdžba zaiskrila mu je oči. – Skidaj s mene tu prljavu ručetinu, smrdljivi gade! VANQUEROVE su se oči suzile. Polagano je povukao ruku k sebi. Iza njega za šankom ostali VANQUERI, kad su čuli Joeov ljutit glas, okrenuli su se i ošinuli ga neprijateljskim pogledom. Joea je toliko zaslijepila srdžba da to uopće nije opazio.

Starac je raskolačio oči i zagledao se u Joea. – GEMPRENDE? – zaurao je Joe.

– Nastavi svirati, José. Ne obaziri se na njega. Gringo je pijan – rekao je VANQUERO starcu na španjolskom.

Starčeve zabrinute oči skakutale su brzo s Joea na VANQUERA.

Joe zakorakne prema VANQUERU i pograbi ga za košulju na prsima. VANQUEROVE oči planuše bijesom. Emmett se spremio

na najgore. Pogledom je odvagao VANQUERE uz šank. Svi su bili spremni da premlate drskog gringa.

Joe prosikta nekoliko riječi koje Emmett nije razumio, ali kad ih je čuo VANQUERO, strgnuo je Joeovu ruku sa svoje košulje i odgurnuo ga snažno od sebe. VANQUERO poravna košulju i popravi sombrero. Podigao je šake i pošao prema Joeu. A tada, bez opomene, Joe povuče revolver i u tren oka ustrijeli VANQUERA iz neposredne blizine.

Prasak hica ugasio je sve svijeće u krčmi. Ostale su gorjeti samo dvije petrolejke, koje su zatreptalim plamenom sablasno osvjetljavale prostoriju kad se pogođeni VANQUERO prepolovio u pasu i stropoštao na pod. Joe je ustuknuo korak da VANQUERO ne padne na njega.

Ponovo je napeo otklonac revolvra i uperio ga u Meksikance. Nitko nije izustio ni glasa. Joe se privuče uza zid, držeći ih netremice na oku. Kad se dovukao do svog stola, slobodnom je rukom pograbio bisage sa stola.

– Ideš li sa mnom?

– Ne, ne idem. Odsad se moraš sam boriti za sebe – odgovorio mu je odlučno Emmett.

– Uvijek sam mislio da si kukavica – predbacio mu je Joe uz prezriv osmijeh i počeo se šuljati uza zid prema vratima, držeći neprekidno Meksikance na nišanu.

Sve su oči u krčmi bile uperene u Joea. Emmett je položio obje ruke na stol da pokaže kako se ne želi u to miješati.

Joe je iskočio kroz vrata. Ispalio je dva hica u krčmu da ih spriječi da odmah potrče za njim. Zrna su se zabila u zid nasuprot vratima, razbivši žbuku u prašinu.

Trenutak mrtve tišine brzo je prošao i VANQUERI potrčaše kroz vrata krčme za Joeom. Emmett je čuo pucnjavu, bijesne povike Meksikanaca i teški topot konjskih kopita. Zatim je sve opet utonulo u grobnu tišinu.

Polagano i pažljivo Emmett privuče bocu i popije dobar gutljaj rakije. U krčmi su ostali samo on, krčmar i stari José, gitarist. Emmett je ustao i prišao šanku. Posegnuo je u džep, izvadio novčić i bacio ga u šešir starog svirača. Zatim se okrenuo i otišao.

Emmettov je konj sâm stajao uz privezište. Kad ga je uzjahao, opazio je da više nema svojih bisaga. Sigurno ih je ukrao Joe, pomislio je Emmett. Joeova podlost prešla je sve granice, ali to Emmetta nije iznenadilo. Podigao je uzde i odjahao iz gradića cestom obasjanom bljedom mjesecinom.

IV

Logan je zaustavio konja na križanju uz stup s poštanskim sandučićem, pa se zagledao u tihi ranč na visoravni. Osedlani konj stajao je ispred glavne kuće, isti onaj kojeg je Kate jahala tog jutra na povratku sa sprovoda.

Potjerao je šarca prema dvorištu ranča. Sjahao je, ostavio šarca uz njezina konja pred kućom i pustio mu uzde da se vuku po zemlji. Popeo se na trijem i tiho zakucao na vrata.

Trebalo joj je nekoliko minuta dok je stigla do vrata i otvorila ih. Kad ju je ugledao, po njezinim je očima znao da je plakala. Dala je oduška svojoj tuzi tek kad je ostala sama. Skinuo je šešir s glave i počeo ga smeteno okretati u rukama.

– Zdravo, Logane – pozdravila ga.

Kimnuo joj je glavom. Kad se našao pred njom, nije više znao što

da joj kaže. Kate je shvatila njegovu plahost.

– Uдите, Logane. Sigurno ste gladni.

Tek tada se prisjetio da tog dana nije uopće doručkovao.

– Hvala vam. Od sinoć nisam ništa okusio – priznao joj i ušao za njom u kuću, zatvorivši vrata za sobom.

Pošao je za njom u kuhinju. Zastao je i naslonio se na okvir kuhinjskih vrata. Kate se kretala po kuhinji kao u snu. Razbijala je jaja u tavu. Štednjak je već bio topao. Vjerojatno je spremala ručak, pomislio je Logan.

– Mislim da ste odjahali iz doline – rekla mu je ne pogledavši ga.

– Predomislio sam se – priznao joj je pomalo stidljivo.

– Hvala vam što ste došli na sprovod.

– Razgovarao sam s Hildebrandom.

– On je vrlo drag starac.

– Rekao mi je da ste ostali sami na ranču.

– Ja sam uvijek morala sama obavljati sve poslove na ranču. Možda je ružno što o tome sada govorim, ali to je istina – rekla mu je uz gorak osmijeh. – Hildebrand mi je također rekao da vam je Meter tako reći na kućnom pragu. Nisam znao da njegov ranč *graniči s vašim.

– On mi je prvi susjed. Odmah iza brijega prema jugu – objasnila mu je Kate.

Kate više nije bila u crnini. Bila je odjevena kao i prethodnog dana kad ju je prvi put ugledao .. u trapericama i u flanelastoj košulji.

– Sažalila sam vam se, pa ste se predomislili i niste otišli, zar ne? – upitala ga i pogledala ravno u oči.

– I ne samo zato.

– E, meni ne treba ničije sažaljenje, Logane. Ja se mogu sama brinuti za stado i ranč. I dosad sam se brinula. Tako, ne morate se više zbog toga ni najmanje brinuti. Slobodno podite svojim putem.

Logan joj se blago nasmiješio.

– Mene ne možete prevariti, Kate.

Zabacila je prkosno glavu i pogledala ga.

– Molim?

– Nemojte se pretvarati. Čitam vas kao otvorenu knjigu – rekao joj je napola u šali Logan.

– Varate se. Ja se uopće ne pretvaram. Žilavija sam od vas – odmah mu je odbrusila.

– Možda i jeste, ali svejedno ste zapravo krhka djevojčica.

Nabrala je čelo i zagledala se u Logana, pa mu se zatim slatko nasmijala. Smijeh je zaoblio crte njezina lica i doimala se još ljepšom nego što je bila.

– Imate pravo. Naviknula sam na teške poslove, pa ponekad posve zaboravim da sam žena. Nikad nisam imala vremena za uljepšavanje i za zabavu. Moj se brat zabavljao za nas oboje. Ja držim ranč u svojim rukama cijelo vrijeme. Oh, ponovo ga grdim. Mislim na svog brata. Žao mi je što vam o njem ne mogu reći ništa lijepo.

– Ni prevelike hvale ne valjaju – napomenuo je Logan, sjetivši se svoga najstarijeg brata Emmette, koji je toliko volio Joea da nije vidio njegovih mana. A razočaranja su gorka i skupo se plaćaju.

– Sjednite – ponudila ga i pokazala rukom stolicu uz stol.

Istresla je pržena jaja iz tave na tanjure, natočila kavu u lončice i sjela za stol sučelice Loganu. Uzela je viljušku i pogledala ga.

– Hajde, kažite iskreno zašto ste došli k meni?

Umjesto da joj odmah odgovori, Logan je najprije odrezao dvije kriške kruha i jednu položio na njezin tanjur, pa počeo jesti.

– Zato što još nikada nisam upoznao osobu kao što ste vi. Možda sam želio da vas još jednom vidim.

– Laskate mi. Još malo pa ću morati uzeti sačmaricu da se obranim od vaših nasrtaja – odvratila mu je uz smiješak.

Logan se nasmijao na tu njezinu napomenu.

– Možda će vam još i ustrebat i – odvratio joj smiješeći se.

A zatim, kad su im se pogledi sreli, smijeha je nestalo s njegova lica i Logan osjeti snažnu privlačnost što je izbijala iz njezinih crnih očiju; privlačnost koja je premostila udaljenost među njima i sjedinila ih na trenutak, uzdrimala ga i uzbudila, poljuljala svu njegovu samopouzdanost kojom se inače dičio.

Spustio je viljušku. Nije mogao odoljeti pogledu njezinih očiju, dok ona napokon nije prekinula taj zanos podigavši šalicu uz zbunjen osmijeh i netremice ga zavodnički gledajući preko ruba šalice. Zatim je oborila pogled. Logan se osjećao neugodno i nesigurno.

– Možda ipak nisam smio doći ovamo – rekao je.

Zašto?

– Ja nisam šerif.

– Znam.

Podigao je pogled i zaprepašteno se zagledao u Kate.

– Za mnom je raspisana tjeralica u dvije savezne države, i to zbog pljačke – priznao joj je.

– Znam i to. Pročitala sam potjernicu koju sam našla u vašem

džepu dok ste jučer ležali u nesviješti – rekla mu je mirno.

Namrštio se i uzdahnuo.

– Zašto me niste svezali i predali šerifu?

– Ne znam, iskreno govoreći. Možda ste mi se svidjeli. Jutros prije sprovoda razgovarala sam sa šerifom Miksom. Rekao mi je da ste mu predali njegov novac.

– A zna li i on tko sam ja?

– Dvojim. Ja mu nisam rekla. Budući da ste mu predali njegov novac, uvjerila sam se da ste pošten čovjek. Zapravo, da mu ga i niste predali, ja vas ne bih odala – rekla mu je Kate.

– Vi ste neobično hrabra žena.

– Znam što hoću, to je sve.

Logan je zašutio i u tišini pio svoju kavu.

– Sad me imate u klopi. Vi jedini znate tko sam i što sam. Kad god zaželite, možete me predati u ruke zakona – rekao joj je nakon kraće šutnje.

– Mogu, ali neću – odgovorila mu je Kate, pa se nasmiješila.

– Doista nećete?

– Ne, neću. Meni bi to bilo odvratno – rekla je tiho, ustala od stola i počela kupiti posude, pa nastavila: – Moram se hoću-neću brinuti za ranč. On mi je prva i najveća briga.

Kad je stala uz slivnik i u nj stavila sude, okrenula se i pogledala ga u oči.

– Želite li doista ostati ovdje?

– Da – odgovorio je kratko.

– Neće vam biti lako. Dapače, bit će vam teško. Ne znam što je naumio Meteer, ali ja u njega nemam nimalo povjerenja – upozorila ga.

– Snaći ću se.

– Mislila sam da vi ne pravite razliku između goveda i ovaca – predbacila mu Kate u šali.

– Dosad i nisam pravio – odgovorio joj je i zašutio.

I sâm je jedva shvaćao svoje osjećaje, a kako da ih onda objasni nekom drugom.

Pomogao joj je oprati sude, čemu se ona neprestano smiješila.

– Dodite da vam pokažem kuću i gospodarstvo – pozvala ga kad su oprali i obrisali sude.

Povela ga iz kuhinje prema trijemu.

– Možete spavati u Louovoj sobi – rekla mu dok su prolazili kroz dnevnu sobu i pokazala mu vrata u dnu hodnika.

Izašli su na dvorište i uzjahali.

– Veseli me što ste sa mnom u mojim najtežim časovima. Da niste došli, ja bih danima cmizdrila.

Samoća ubija čovjeka – odgovratio joj je mudro, ali se nije usudio pogledati je u oči kad je to rekao.

Izjahali su brzim kasom iz dvorišta. Povela ga uz kosinu kroz razliistan lug. Kad su se popeli na sljeme brijega, zaustavila je konja i pokazala mu rukom niz padinu obraslu u crnogoricu. Vidio je rastrkana goveda na širokoj livadi preko koje je protjecao tanak potocić.

– Moje stado. Imam oko osam stotina grla, uglavnom krava i bikova, i nekoliko stotina junaca. Grla koja nisu ovdje, razišla su se po dolini. Jednom godišnje, u proljeće, svi rančeri u dolini skupe stoku i žigošu telice, već prema tome za kojom kravom trče. U jesen ih ponovo skupimo za prodaju. Vrlo jednostavno, zar ne? Ali ipak nije tako kako se to čini na prvi pogled. Valja ih čuvati, hraniti, pojit i davati im soli. I bikove valja sputavati određeno vrijeme u godini. Imam ja i krava muzara, i pilica, i konja, koje valja namirivati, staje i korale koje valja čistiti, pa

podmazivati sedla i uzice, kositi travu i sušiti sijeno, i još sijaset drugih sitnih poslova koje valja obaviti svakog dana.

Nakrenula je glavu dražesno tako da joj se kosa prosula preko uha niz vrat.

– Želite li još postati rančer, Logan? Nasmiješio joj se veselo i iskreno.

– Doduše, poznajem ja i neke lakše poslove.

Uzvratila mu je smiješak i rekla:

– Idemo dalje!

Okrenula je konja uz hrbat koji se pružao rubom visoravni do brežuljaka. Popela se na vrh prvog brežuljka. Kad je Logan dojahao do nje i zaustavio konja, rekla mu je:

– To je Meteerov ranč Ramš Horn.

Pred njima su se pružali prostrani valoviti pašnjaci posuti lgovima i šumarcima uzduž podnožja brda.

– Kako je ovdje sve mirno i tiho

– napomenuo je Logan.

– Još samo koji dan dok Meteer ne dotjera svoje ovčice preko brda. Pričekajte dok počnu blejati po brežuljcima, brstiti travu do korijena i raskopavati zemlju papcima – podsjetila ga je Kate.

– Ja ću s njim već nekako izaći na kraj. Ne brinite. Prepustite ga samo meni – tješio ju je Logan.

– Divim se vašem samopouzdanju – rekla mu je Kate i potjerala konja niz brežuljak. Spustili su se u gust šumarak. Čuo je žubor potocića i uskoro ga i ugledao. Vrelo je ključalo iz kamena u podnožju brijega i uzan brzac hitao je niz brdo kroz šumu.

Kate je sjahala da napoji konja. Logan je pažljivo promatrao gipke kretnje njezina vitkog tijela. Sjahao je i prišao joj. Podigla je glavu

i zagledala mu se u oči, a on ju je privukao k sebi u zagrljaj.

– Privlačna si kao magnet – promrmljao je i poljubio je cijelovom koji je izražavao sve njegove dotad zatomljene osjećaje.

Njezino se tijelo najprije ukočilo, a zatim priljubilo uz njegovo. Osjetio je pritisak njezinih tvrdih koljena, mekana trbuha i oblikih grudi. Njezin mu je dah milovao obraz, a njezine su ga ruke čvrsto obgrlile oko vrata i stiskale ga.

Kad je napokon odlijepila svoje usne od njegovih, rekla mu je zadahano:

– Kud si navalio, Logane?

– Želiš li da prestanem?

– Sad je prekasno. Prekasno je bilo već onog trenutka kad sam te prvi put vidjela – priznala mu je šaptom.

– Znam – reče Logan i ponovo je privuče u zagrljaj.

Idućih je dana Logan mnogo i teško radio. Ljubav mu je davala neiscrpivu snagu, a spoznaja da ga na kraju svakoga radnog dana čeka Kate, zaljubljena i strastvena kao i on, davala mu snažan podstrek da radi još bolje i dulje. Kako su dani prolazili, opazio je da je ojačao i da su mu mišići otvrdli, jer se Logan zapravo dotad u životu još nikada nije bio namučio. Živio je napokon zdravim životom i redovito je i dobro jeo.

Jedne večeri, dok je kiša bubnjala po krovu i slijevala se niz okna na prozorima, Kate je ležala na divanu u dnevnoj sobi s rukama pod glavom.

– Ti bi se sa mnom rado oženio, zar ne? – upitala ga je iznebuha.

– Da – priznao joj je iskreno.

– Ali se bojiš.

– Ne želim te ostaviti samu kad dođu po mene.

– Možda nikada neće ni doći.

– Prije ili poslije već će me netko prepoznati.

– Ja sam spremna na tu žrtvu.

Kad je to čuo, kleknuo je uz nju.

– Volim te – prošaptao je.

– Zato ćemo se i uzeti – zaključila je Kate.

I vjenčali su se, ali im sreća nije dugo potrajala.

Jahao je cestom i namotavao laso kad mu je u susret dogalopirao Harry Meteer. Meteerove su se usnice raširile u posrpan osmijeh kad ga ugledao. Zaustavio je konja i podigao ruku na pozdrav s dlanom premo Loganu.

– Dobar dan, Logane – pozdravio ga suho.

Logan mu nije odzdravio. Vezao je kožnatom uzicom laso za obluk sedla.

– Moje stado ovaca dolazi preko brda. Sutra će stići kući na moj ranč – spomeno mu je Meteer.

– Nije loše. Neka samo tamo i ostane – promrmljao je Logan.

– Molim?

– Mede vašeg ranča su jasno označene. Čuvajte svoje ovce na njemu i svi će biti zadovoljni, Meteeru.

– Je l' to prijetnja?

– Nazovite vi to kako hoćete. No prijeđe li ijedna vaša ovca među vašeg ranča, ja ću je ustrijeliti i od nje učiniti večeru.

– I to bih htio vidjeti. Ova dolina je otvorena krajina, nije vaša imovina, Logane. Na njoj svatko može pasti svoje stado.

– Ova dolina pripada govedarima, jer su se oni prvi počeli njome koristiti – odgovorio mu je Logan, pa nastavio:

– Vi znate kao i ja da nemate dovoljno pašnjaka za sve ovce koje ćete dotjerati ovamo. Kad jednom

popasu svu travu na vašem ranču, vaša će zemlja biti jalova tri ili četiri godine dok trava ponovo ne proklija. Ovce opustoše pašnjake, Meteeru. No ja vam to zacijelo ne moram objašnjavati. Jamačno za koji tjedan nećete imati drugog izbora nego da potjerate ovce na susjedne pašnjake. Ali to vam neće upaliti.

– Pokušajte me spriječiti – odvratio mu je Meteor, pogledao svoj prosijedi brk, nasmiješio mu se kiselom i dodao:

– Priklonili ste se pogrešnoj strani, Logane. Bolje biste bili prošli da ste onomad, kad smo se upoznali, prihvatili moju ponudu. Ovako ćete se sada naći u neprilikama, mladiću – upozorio ga Meteor, pa podbo konja i odgalopirao niz cestu.

Tog je dana Logan odjahao na maleni ranč Hildebranda i sazvao sastanak rančera. Predvečer su rančeri jedan po jedan stizali u dvorište ranča Spade. Logan je stajao na trijemu i pozdravljao ih redom kako su dolazili ... Aarona McLaughlina, pa nadzornika McLaughlinova ranča Drakea Simsa, Hacketta i desetak drugih.

Logan je opazio da je Drake Sims dobacio Kate kradomice letimičan pogled, ali nije s njom razmijenio ni riječi.

Ljudi su se natiskali u dnevnu sobu i zauzeli svoja mjesta. Logan je stajao ispred kamina i zamolio ih da ga saslušaju. Kad je žamor utihnuo i sve oči bile uperene u Logana, rekao im je:

– U ovom trenutku Meteorove ovce silaze niz padine brda u našu dolinu. Sutra će već biti na pašnjacima ranča Ram's Horn. Mislio sam da ne bi bilo zgorega da se svi sastanemo i dogovorimo što ćemo učiniti.

Kad je to čuo, Aaron McLaughlin uspravi se od zida na koji je bio naslonjen. Njegova je ćelava glava zasjala na svjetlu petrolejke.

– Mene najprije zanima zašto ste vi, Logane, preuzeli na sebe sazivanje ovog sastanka?

Bojeći se da ne zapodjene svađu, Logan mu je pristojno odgovorio:

– Svejedno je tko saziva i vodi sastanak, McLaughline. Možete ga i vi voditi ako želite. Ja sam sazvao ovaj sastanak jer sam jutros razgovarao s Meteorom i on mi je rekao da njegovo stado ovaca dolazi danas ili sutra u našu dolinu. Ja znam da ja nisam stari doseljenik u ovu dolinu i stoga vam se ne želim nametati kao vođa.

McLaughlin kimne glavom. Činilo se da ga je Loganov odgovor zadovoljio. Tada je istupio Hackett, koji je više djelovao kao trgovac nego rančer.

– Ja sam već o tome razgovarao s odvjetnikom. On misli da ćemo lako ozakoniti naše zahtjeve na ispašu i zemlju, a na temelju prave prvokorisnika. Mi samo moramo na sudu dokazati da smo doista prvokorisnici. Tako ćemo onemogućiti Meteera.

– Mislim da je to najbolje rješenje. Moramo se složiti i unajmiti odvjetnika koji će nas zastupati na sudu ... i to odmah, već sutra – nadovezao je McLaughlin.

– Dobro je to rješenje i ja se s vama slažem, samo to rješenje ima svojih nedostataka – prigovorio je Logan.

– Koje? – upitao ga je strogo McLaughlin.

– Vrijeme. Možete se kladiti sa mnom u što hoćete da će Meteor učiniti sve što može da otegne donošenje presude, a u međuvremenu, će njegove ovce upropastiti naše pašnjake. Dok se završi par-

nica, mi ćemo biti izgladjeni i osiromašeni. To što ćemo biti vlasnici opustošene zemlje neće nam koristiti ako smo bez novaca. I pljunite mi u lice ako Meteer na to ne računa. On zacijelo namjerava preplaviti cijelu dolinu ovcima još prije nego što završi parnica. I to će on učiniti, ako mu dopustimo.

– A što vi predlažete, kako da ga u tome spriječimo? – dobacio mu je McLaughlin.

– Ne smijemo ga pustiti preko međa njegova ranča. Ja sam mu to već jutros rekao i sada ću opet ponoviti i vama. Ako njegove ovce krenu preko međe, ja ću ih sve poubijati – rekao im je glasno i jasno Logan.

McLaughlin se prezirno nacerio kad je to čuo.

– A što se drugo može od vas i očekivati, Logane? Čim sam vas prvi put ugledao, znao sam da ste nasilne naravi. Vi za sve imate samo jedan odgovor: krv!

U tom je trenutku Kate ustala u Loganovu obranu.

– Prestanite, Aarone. Ne dopuštam da tako govorite o mom mužu pod mojim krovom!

– Pa nisam ja zaboravio da je on vaš muž, Kate, ali to ne mijenja činjenice. Došao je ovamo s revolverom opasanim nisko uz bok... i sada u prvoj prilici prijeti da će započeti klanjem tuđeg stada.

– Što je sad to, Aarone? Na čijoj si ti strani? – dobacio mu je Hildebrand.

– Ja sam za red i zakon – odbrusio mu je McLaughlin i drsko se zagledao u Logana.

– Svi smo mi za red i zakon – počeo je Logan tiho – ali kažite vi meni, McLaughline, što ćete vi poduzeti kad Meteerove ovce dođu na vaše pašnjake? Hoćete li kupovati krmu za svoja goveda?

– Začas će nas upropastiti. Ostat ćemo goli i bos preko noći – upozorio ih je Hildebrand.

McLaughlin je podigao ruku.

– Stanite, nemojte se prenagli. Razmislite trenutak. Kako bi bilo da od Meteera zatražimo da nam proda svoj ranč – predložio je McLaughlin.

– Ne vrijedi. Ja sam ga već pitao – javio se Hildebrand, pa nastavio: – Neće ni da čuje. Nacerio mi se u brk! Ponudio sam mu za ranč više nego što ga je on platio. Nadao sam se da ćete mi svi pomoći da ga isplatim, ali odbio je moju ponudu. Stoga mislim da Logan ima pravo. Meteer namjerava prigrabiti cijelu dolinu, a ovce su mu samo izlika, način na koji će nas izgladnjati i prisiliti nas na kraju da mu naše rančeve prodamo u bescjenje. Bio je toliko drzak da je on meni ponudio četiri tisuće dolara za moj ranč i stoku. Četiri tisuće dolara! Pa samo moje stado vrijedi više!

McLaughlin progunda nekoliko nerazgovjetnih riječi i povisi glas:

– Zašto se okomio baš na ovu dolinu?

– Suze i jadikovanja neće nam pomoći – javio se opet Logan i nastavio: – Moramo biti složni. Svi za jednoga i jedan za sve, jer ga samo tako možemo zaustaviti. Ako mu se svi odlučno suprotstavimo i zabranimo mu da njegove ovce pasu na zemlji koja nije njegova, morat će se povući i umjesto da on nas izgladni, izgladnit će sama sebe.

– Ja mislim da Logan ima pravo – ponovio je Hackett.

– Iskreno da vam kažem, meni se to ne sviđa – rekao im je McLaughlin i potresao glavom.

– Ni nama se ne sviđa, jer smo i mi protiv nasilja kao i ti, Aarone

– nastavio je Hackett – ali što nam drugo preostaje? Međutim, svi možemo skupiti nešto novca i narediti odvjetniku da nam ishodi zakonsko pravo prvokorisnika na zemlju za naša goveda.

Logan se odmaknuo od kamina i stao u sredinu dnevne sobe.

– Moramo se složiti ili propasti. Ako Meteer nasrne na jednog od nas, svi ćemo ga braniti i prisiliti Meteera da odstupi. Inače, zgazit će nas jednoga po jednog. On ima više momaka nego ijedan od nas.

– Glasajmo. Tko je za neka' digne ruku – predložio im je Hackett.

Hackett, Hildebrand i Logan odmah su digli ruku. Ostali su gledali što će učiniti McLaughlin, da bi se povelili za njim. McLaughlin je bio najutjecajniji rančer u dolini, pa su svi već po običaju slijedili njegov primjer. U usporedbi s McLaughlinom Logan je za njih bio stranac i k tome još nevažan rančer. Ranč Spade bio je najmanji u cijeloj dolini.

Drake Sims pristupi McLaughlinu i šapne mu nešto u uho. McLaughlin nevoljko kimne glavom i podigne ruku. Odmah su i svi ostali rančeri podigli ruke.

– Dobro, sad smo i to riješili. Hackette, vi ćete, molim vas, porazgovarati s odvjetnikom, a mi ćemo ostali čekati dok Meteer ne učini prvi korak. Možda ćemo čekati i mjesecima, a možda će nas već sutra ili prekositra izazvati. Mi moramo svakako biti spremni da ga dočekamo – rekao im je Logan na kraju.

Sastanak je se potom završio. Logan je s trijema promatrao rančere kako se razilaze, pozdravljajući ih na odlasku. Napokon, kad je utihnuo topot kopita njihovih konja, Kate je izašla na trijem i položila svoju ruku u Loganovu.

– Znaš, moram ti nešto priznati, Logane. Počela sam se plašiti kako će to završiti.

V

Emmett, koji se naokolo vucarao i predstavljao pod krivim imenom kao Jake Brown, probudio se s teškom glavoboljom i obloženim jezikom koji ga je pekao kao da je polizao kaktus.

Morila ga je žed i ginuo je za nekim ljutim pićem da presiječe mamurluk. Sišao je sa sjenika i nesigurnim korakom pošao prema širom otvorenim vratima staje. Zastao je trenutak na pragu i zažmirkao kad ga je jarko sunce zaslijepilo. Nespretnim kretnjama otrsao je sijeno i prašinu sa prljavog odijela.

Pred stajom je bilo pojilo za konje s koritom, gdje je mogao umiti lice, ali on se na nj nije ni osvrnuo. Trepćući očima, da ih zaštititi od sunca, prošao je pokraj korita i klecavim se koracima zaputio preko ceste u salon.

Onđe nije bilo nikoga osim vlasnika, koji ga je smrknuo pogledao kad je ušao.

– Zdravo, Jake!

– Daj mi jednu da presiječem mamurluk – rekao mu je Emmett i nalaktio se na šank.

– Imaš li novca?

Emmett ga je glupavo pogledao i izvrnuo prazne džepove. Zatresao je niječno glavom i namrštio se, jer ga je od tog zaboljela glava.

– U dvorištu su vedro i krpa. Ako opereš pod, dobit ćeš piće.

– Hvala ti. Ti si pravi prijatelj – rekao mu je Emmett i pošao, vučući noge, prema stražnjim vratima saluna. Našao je suhu krpu i vedro. Morao ga je prenijeti preko saluna i ulice do bunara na trgu da ga napuni vodom. Još mu je teže bilo nositi vedro puno vode

natrag u salun. Tijelo mu je bilo mlohavo, a snaga ga izdala. Objema je rukama morao nositi vedro puno vode. Spustio ga je nasred poda, namočio krpu u vodu, kleknuo i počeo brisati pod. Povremeno bi dobacio požudan pogled u red boca na polici iza šanka.

Ruke su mu bile teške kao da su od olova dok je povlačio mokru krpu po podu saluna. U jednom mu se trenutku zavrtjelo u glavi i morao se odmoriti. Priljavim je rukavom obrisao znoj s lica, osjećajući pod njim čekinjaste dlake neobrijane brade.

Cinilo mu se da vrijeme gmiže puževim koracima. Napokon, nakon jednog sata, naslonio se umorno na šank.

– Završio sam.

– Ne bi li ti radije uzeo novce i kupio nešto za jelo? Kad si posljednji put jeo? – upitao ga vlasnik saluna.

– Ne sjećam se više. Najprije moram nešto popiti, potom, ako mi se bude dalo, poći ću nešto pojesti.

Krčmar mu je natočio punu čašu tamnosmedeg viskija. Emmett ju je hitro pograbbio, kao da se boji da će mu je netko oteti. Zabacio je glavu i sasuo viski u grlo jednim gutljajem. Zatvorio je zatim oči i uživao dok mu je viski pekao jednjak i želudac. Učinilo mu se da mu je alkohol smirio živce i zagrijao ga.

– Možda ti, prijatelju, imaš i pravo. Možda bi doista trebalo da ja nešto i zagrizem – složio se Emmett.

– Evo ti pedeset centi. Dolje u gostionici se dobro najedi.

Emmett stisne srebrnjak u šaku.

– Hvala ti... hvala – mucao je, ali se nije pomaknuo s mjesta. Zapiljio se tupo u svoju sliku u zrcalu iznad bara. Vidio je u njemu neo-

brijana čovjeka, obješenih obraza i s kesicama pod očima. Kosa mu je bila rijetka i potpuno sijeda ... premda je još nedavno bila rida. Buljio je u tog neznanca spuštenih ramena, pogrbljenih leđa i drhativih ruku. U ruševinu od čovjeka.

Napokon je slegnuo ramenima i skrenuo pogled u stranu. Zastidio se samog sebe.

– Hvala ti, Berte – ponovio je i odvuкао noge preko saluna.

Ponovo je žmirkao kad je izašao iz saluna na sunce. Pošao je niz ulicu prema gostionici koju je držao neki Kinez. Kad je pregledao jelovnik, naručio je obililan doručak: odrezak s jajima, prženi kruh, kavu i palačinke. Konobarica se nijemo zablenuła u nj. Emmett je izvadio iz džepa srebrnjak od pola dolara i položio ga na šank. Konobarica je hitro uzela novac i spremila ga u blagajnu, pa se okrenula i pošla u kuhinju po narudžbu.

Kad je ostao sâm, Emmett se namrštio i zamislio. Vrijedao ga je posprdan pogled kojim ga je promatrala konobarica, kao da je on neka protuha ili pijanica. Nije volio da ga netko ponizuje. Nije on bio prosjak, bio je pošten čovjek. I ta ga je spoznaja potpuno otrijeznila.

Konobarica mu je najprije donijela kavu i rekla da će meso biti začas ispečeno. Zagledao se u tamnu površinu kave i u njoj vidio pomračenost svoga vlastitog uma, gorčinu svog života i korijen njegova besmisla. Cijelog je života nastojao živjeti za svoju braću ... a svi su završili kao zločinci; jedan pod zemljom, a ostali rastrkani po svijetu kao rakova djeca.

Pretrpio je neuspjeh i stoga se osjećao ogorčen i mrzovoljan. I sada, ovoga jutra, nije više znao koliko je dana bio pijan i koliko

dana nije jeo. Znao je samo, kad mu je konobarica donijela jelo, da je gladan kao vuk. Lakomo je progutao hranu i naručio još jednu šalicu kave. Kad je ponovo izašao na sunce, osjećao se ponovo živ i zdrav. U posljednji se trenutak prenuo i nije posrnuo u bezdan bez povratka.

Vratio se u salun da se još jednom zahvali vlasniku, ali njega nije bilo. Sjeo je i čekao. Na stolu su bile novine, pa ih je počeo čitati da prikrati dosadu. Na trećoj je stranici našao članak koji ga je zaprepastio:

JOŠ JEDNA ŽRTVA KRAVAVOG UBOJICE

„Četvrto u nizu krvavih ubojstava dogodilo se danas u Antelopi, kada je, bez ikakva vidljiva razloga, ubijen P. J. Phyn u salunu Copper Queen. Ubojica Joe Cardeen prepoznat je po slikama s tjeralice zbog sličnih ubojstava u Prescottu, Spanish Flatu i Arrowheadu u posljednjih nekoliko tjedana. Potjera pod vodstvom šerifa Johna Morgana odmah je krenula za ubojicom ...“

Emmettu se smučilo. Nije dalje čitao. Nije ni trebalo. Znao je napamet što još može pisati u članku. I, pomislio je nevoljko, dopisnik ima pravo. Joe Cardeen bijaše pošast koju je trebalo istrijebiti s lica zemlje.

Logan je ustao gutajući posljednji gutljaj svoje kave i odnio šalicu u slivnik. Kate se naglo okrenula, bacila mu se u zagrljaj i strastveno ga poljubila. Njihova se ljubav nije ni najmanje ohladnjela premda su već dugo bili zajedno. Rukama je obgrlio njezina vitka leđa i privio je uza se.

Nasmijala mu se tiho i duboko iz grla.

– Znala sam da se ne smijem udati za tebe. Samo se ljubimo i

mazimo. Više ni jedno od nas nema vremena da radi oko kuće – promrmrljala mu je u uho.

Uštinula ga je za ruku, a Logan se nevoljko okrenuo, pošao k vratima i uzeo svoj šešir i opasač s naslona stolice.

– Pogledat ću što Meteer radi, da nas ne bi slučajno neugodno iznenadio.

– Čuvaj se – zamolila ga je.

Kimnuo joj je glavom i izašao. Oko pola sata zadržao se u staji. Napojio je blago, pustio konje na pašu, a zatim osedlao svog šarca. Pregledao je pušku prije nego što je izjahao iz staje. Kate je stajala na trijemu. Na trijemu bi ga uvijek i dočekala kad se vraćao kući. Okruživala ga je nježnošću i pažnjom kakvu još nikada u životu nije osjetio.

Otkasao je na šarcu preko mostića i laganim korakom projahao između goveda na paši, pregledavajući ih pažljivo. Opazio je da je kamena sol gotovo izlizana i da je mora zamijeniti novom. Ali to je moglo i pričekati. Okrenuo je konja u šumarak i popeo se na brežuljak s kojeg je mogao vidjeti Meteerov ranč Ram's Horn kao na dlanu. Prošlo je već mjesec dana otkako je Meteer dotjerao ovce u dolinu, a još nijedna nije nogom stupila preko međe njegova ranča.

Sve do tog jutra. Zaustavio je konja na sljemeni brežuljka. Podigao je ruku i dlanom zaklonio oči od sunca. Daleko dolje, s onu stranu stabala, vidio je mnogo bijelih točkica. Čuvali su ih ljudi na konjima. Usnice su mu se stisnule u dugu tanku crtu. Kako se maleno stado primicalo, razabrao je da oko njega trčkaraju i ovčarski psi koji ga drže na okupu.

Izbrojio je četiri jahača uz stado. Oni su očito bili oružana pratnja za slučaj okršaja, jer za

tako maleno stado dovoljan bi bio i jedan pastir. Stado je išlo ravno prema medi s rančom Spade.

Znači, Meteer je odlučio da svoju prijetnju provede u djelo, zaključio je Logan.

Zaškripao je zubima. Drskost toga ćelavog Meteera bila mu je nepodnošljiva, ali istodobno mu se učinila i vrijednom divljenja. Sjetio se onog dana kad je prvi put sreo Meteera i s njim razgovarao. U ono vrijeme Logan je još bio nepristran. Pucao mu je prsluk i za ovce i za goveda. Tada još nije patio od predrasuda, pa se šuteći divio Meteerovoj odlučnosti da preko dotjera veliko stado ovaca i da njima preplavi dolinu. Ali vremena su se promijenila. Logan je u međuvremenu postao govedar. On se, tako reći, priženio na ranč... i poput svih ostalih govedara bojao se opasnosti koja im je prijetila od ovaca.

Meda između ranča Spade i ranča Ram's Horn pružala se uz podnožje brežuljka. Za kratko vrijeme stado ovaca stići će do mede. S tom misliju na umu okrenuo je žustro konja i odgalopirao natrag kući. Sjahao je pred kućom i skočio u jednom koraku na trijem. Pozvao je glasno Kate i hitro ušao u kuću.

– Kate, Meteer nastupa. Stotinja ovaca ide prema našoj medi, točno ispod brežuljka.

Kate mu je došla u susret i ničim nije pokazala da je iznenađena.

– Tome smo se i nadali, zar ne? – rekla je mirno.

– Odjaši odmah, molim te, do Hildebranda. Reci mu neka pošalje nekog da skupi rančere. Ne treba mi njihova pomoć, trebaju mi svjedoci.

Kate je bez riječi uzela šešir i

jahaći bič sa stola. Kad je došla do vrata, pograbila ga je za ruku.

– Logane, molim te, pazi što radiš. Nemoj se prenatragiti.

– Ne brini i požuri – rekao joj je uz gorak osmijeh.

Kimnula je glavom i potrčala preko dvorišta prema staji. Logan je izašao na trijem i zatvorio za sobom vrata na kući. Uzjahao je i hitro odgalopirao natrag na brežuljak uz medu.

Kad se ponovo popeo na sljeme brežuljka, ovce su bile neda-leko od mede. Pregazit će je za koju minutu, pomislio je.

Više se nije skrivao. Potjerao je šarca niz padinu prema visokim kamenitim stijinama, konju do ramena, na desetak metara od neograđene mede. Zaustavio je konja iza stijene i ostao mirno sjediti u sedlu. Izabrao je dobar zaklon dode li do pucnjave. Znao je što ga čeka. Vidio je da četiri jahača koja su pratila stado nisu obični ovčari već okorjeli revolveraši, tvrda oka i do zuba naoružani.

Sporim kretnjama, osjećajući kako ga četiri para očiju pomno promatraju, Logan izvuče spensericu iz toka na sedlu, ubaci metak u cijev i položi nabijenu pušku preko obluka sedla.

Jahaći su se odmah povukli od stada, ostavivši psima da ovce drže na okupu, i pojahali, jedan uz drugoga, ravno prema Loganovu zaklonu. Logan je okom povukao granicu preko trave od jednoga kamena medaša do drugog uzduž podbrežja pred sobom. Kad su jahaći stigli otrilike pred medu, Logan je podigao spencericu.

– Ni koraka dalje, momci!

Iznenađeni, revolveraši su pritegnuli uzde i stali. Ostali su sjediti na konjima nekih dvadesetak metara od Logana i Logan je pomno

proučavao njihova lica. Jedan od njih, visok čovjek uskih ramena i crne brade, učinio mu se nekako poznat. Ostali su bili svi jednaka kova, neobrijani i neuredni, s revolverima nisko o boku.

– Došli ste do mede ranča Spade. Kamo tjerate te ovce? – upitao ih je Logan.

– Preko brežuljka – odvratio mu je visoki čovjek glasno i jasno.

Logan ga je prepoznao po glasu. Zvao se Stroud i ubio je u dvoboju Saddena Dana Castletona u Galeylvilleu. Logan je vidio taj dvoboj. Dakle, bila je istina da Meteer unajmljuje revolveraše da mu čuvaju ovce.

Stroud naheri i nabora čelo, pa se zagleda u Logana.

– Ti si jedan od Cardeenovih momaka, zar ne?

Logan mu nije odgovorio na pitanje već je rekao:

– Prijedete li među s ovcama, nedopušteno hodate po tuđem tlu.

– A tako! Tebe su unajmili protiv nas. Sramota, Cardene. Trebalo bi da se držimo zajedno a ne da se glodemo – rekao mu je Stroud.

– Mene nitko nije unajmio. Ovo je moj ranč i ja neću sjediti prekrštenih ruku i gledati kako Meteer hrani svoje ovce mojom travom.

– Tvoj ranč? Ne budali, momče. Odakle tebi ranč?

Logan im mahne puškom da odu.

– Dosta smo pričali. Otjerajte odmah ovce natrag odakle su i došle.

Revolveraš uz lijevi Stroudov bok zabaci glavu i pogleda svisoka u Logana.

– Pusti me da ga ja naučim pameti, Stroude.

– Čekaj! Cardeenovi uvijek

nastupaju u čoporu, sva četvorica zajedno. Ustrijelit će te, Drago, prije nego što dospiješ i povući revolver – opomenu ga Stroud.

Logan ne izusti ni riječi. Srce mu se stegnulo, premda to ničim nije pokazao. Stroud ga je prepoznao, otkrio njegovo pravo ime, raskrinkao ga. Uskoro će doći kraj njegovu spokojnom obiteljskom životu uz Kate.

– Natrag, Stroude! – viknuo je strogim glasom.

– Čuješ li ti njega, Stroude? – izazovno je dobacio Drago, pa nastavio:

– Nema ovdje nikakve braće Cardeen, pazi što ti ja kažem. Jedan je poginuo u pljački banke, a drugi pošasavio. Ostala dvojica nestala su bez traga. Ovaj se ovdje samo prsi i pravi važan. Smaknimo ga i gotovo.

– Ne. Ja radim po nalogu gazde. Dusty, ti i Crayfree vratite se i potjerajte ovce preko mede. Drago i ja ćemo još malo proćavrljati s ovim ovdje Cardeenom – rekao im je Stroud.

Dusty i Crayfree odmah su okrenuli konje i vratili se natrag ovcama. Drago je počeo odmicati konja od Stroudova.

Logana su u tom trenutku obuzele misli na braću. Drago je rekao da je jedan mrtav. Koji? Ako je jedan pošasavio onda je to zacijelo Joe. Koji je poginuo, Bob ili Emmett? Od te je pomisli osjetio težinu u želucu. U posljednje vrijeme Logan se nije spominjao svoje sramne prošlosti, a tad ga je Drago opet na nju podsjetio svojom prljavom jezičinom. Logan prvi put osjeti grižnju savjesti što je ostavio braću. Možda se to sve ipak ne bi dogodilo da je ostao s njima...

Tad više nije imao vremena o tome razmišljati. Dusty i Crayfree

su uz pomoć ovčarskih pasa potjerali ovce prema medi, uzbibano maleno more bijele vune. A ispred Logana ispriječili su se Drago i Stroud, izazivajući ga drskim pogledima i posprdnim smiješkom oko usana.

– Nadam se da nisi toliko ble-sav da počiniš neku ludost koja bi te mogla stajati glave, Cardeene – dobacio mu je Stroud uz cerekanje.

– Tjeraj te ovce natrag, Stroude, dok od njih nisam načinio ovčetinu – opomenuo ga je još jednom Logan.

Stroud mu se tiho i grleno nacerio.

– Hajde, usudi se, Cardeene!

Logan uperi cijev svoje spense-ricice prema Stroudu.

– I ti ćeš mi se suprotstaviti?

– Ja sam za to plaćen. I zapamti, mi smo četvorica, Cardeene. Zapucaš li, jedan će te od nas svakako ubiti – podsjetio ga je Stroud mirno.

– Da li ću ja zapucati ili ne, to ovisi o vama – odvratio im je Logan.

Više se nije mogao povući. Život ga je naučio da se čovjek mora držati svoje zadane riječi, bez obzira na posljedice.

Ovce su se polagano primicale medi. Za koji trenutak prva će je ovca prijeći, a o tom je trenutku sve ovisilo. Dobacio je pogled najprije Stroudu, pa zatim Dragi, i tad naglo, upravo kad je ovan predvodnik prešao među koja se pružala između dva kamena medaša, a kako ju je Logan zamislio u svojoj glavi, podigao je pušku i opalio metak ovnu u glavu.

Životinja je na mjestu ostala mrtva, a Logan je opazio kako Stroud i Drago, obojica u istom trenutku, potežu na njega revolver.

VI

Skočio je sa sedla i ubacio ponovo metak u cijev puške još dok je padao. Dva zrna prozviždala su mu iznad glave kad je pao među kamenje. Položio je pušku na oveći kamen i, znajući da mu je Stroud najopasniji protivnik, nije se obazirao na Draga i drugu dvojicu revolveraša dok je pucao u Strouda. Spenserica je rignula vatru, udario ga kundak u rame. Vidio je kako Stroud širi ruke i pada nauznak iz sedla.

Povukao se i čučnuo iza stijene. Čuo je prestrašeno blejanje ovaca, ljutite povike Draga i ostale dvojice revolveraša, pa užurban topot kopita njihovih konja i zaglušnu pucnjavu.

Okružili su ga u vrlo lošem položaju. Zaklon je doduše bio dobar, ali iz njega nije smio ni nosa proviriti. Držali su ga pod unakrsnom vatrom. Ponovo je napunio spensericu. Odjednom je pucnjava utihnula i začuo se ljutiti Dragov glas:

– Cardeene, izadi! Ne izadeš li, ubit ćemo te kao šugavo pseto.

– Dodi po mene, ako se usu-diš! – odgovorio mu glasno Logan.

Logan je puzao potbuške između kamenja prema izlazu iz zaklona s kojega je mogao nanišaniti na nekoga od njih. Zastao je. Puška je bila predugačka i stoga nespretna za borbu među stijenama. Položio ju je pokraj sebe i izvukao revolver iz korica. Skinuo je šešir s glave i oprezno provirio iza sebe. Sjedio je na konju i držao napeti revolver u ruci. Logan je pozvao Draga po imenu. Kad se Drago okrenuo, Logan je zapucao.

Pogodio ga je u rame. Drago se naglo trgnuo i napola okrenuo u stranu. Logan ga je htio samo raniti, ali Drago se nije dao zausta-

viti. Premjestio je revolver u zdravu ruku i zapucao u Logana. Logan nije imao drugog izbora; morao ga je ustrijeliti.

Dragi je glava klonula na prsa, a zatim se stropoštao na zemlju. Kad su to vidjeli Dusty i Crayfree, brzo su pobjegli s poprišta.

Kad je Logan izašao iz svog zaklona, Dusty i Crayfree su već daleko odmakli prema Meteerovoj kući, zaboravivši na ovce. Maleni smeđi pas trčkarao je oko stada i trudio se da ga održi na okupu.

Logan je oprezno prišao najprije Dragi, a zatim Stroudu. Htio se uvjeriti da su doista mrtvi. Spremio je revolver u korice, prišao šarcu i spremio pušku u tok na sedlu.

U tom je trenutku začuo i topot kopita iza sebe. Uzjahao je i već je ponovo htio izvući pušku iz toka kad je ugledao desetak jahača kako mu prilaze u galopu s ranča Spade.

S njima je bila i Kate i McLaughlin, i Hildebrand, i Drake Sims s još nekoliko McLaughlinovih kauboja. Spustili su se niz padinu, i Kate, ugledavši dva ustrijeljena čovjeka, odmah je dojahala do Logana.

– Jesi li ranjen?

– Ne, nisam.

Ona je duboko uzdahnula. McLaughlin im je prišao zažaren od jarosti.

– Vi ste nasilan i neodgovoran čovjek, Logane! Da vam kažem istinu, toga sam se i bojao čim ste počeli prijetiti ubijanjem – predbacio mu je McLaughlin.

Očito je McLaughlin vidio samo ustrijeljene revolveraše i nije ni trenutka razmišljao što se zapravo dogodilo.

– Napala su me četvorica unajmljenih revolveraša. Meteer je

prvi počeo, namjerno, a ne ja – branio se Logan.

– Možda je samo branio svoje interese – odgovorio mu je nabusito McLaughlin.

Logan ga smrknuo pogleda. Poslije onog što je upravo proživio nije bio raspoložen slušati McLaughlinovo piljenje logike. Kate se također naglo okrenula prema McLaughlinu i srdito ga upitala:

– A čije interese vi branite, Aaron?

Umjesto da joj odgovori McLaughlin reče:

– Moramo pozvati šerifa i neka on odluči tko je kriv. Ne znam što vi ostali mislite – pogledom je ošinio Kate, Logana i Hildebrand – ali po mom mišljenju ovo je prevršilo svaku mjeru. Mora zacijelo postojati i neki drugi način rješavanja naše razmirice i bez ubijanja i krvoprolića. Kao da smo divljaci!

– Otidite i kažite to Meteeru, on je unajmio revolveraše a ne mi – predbacio mu je Logan, okrenuo konja i potjerao ga.

– Kamo ćete? – povikao je za njim McLaughlin.

– Potjerat ću ovce natrag na Meteerov ranč, jer onamo pripadaju.

– Pričekajte trenutak, Logane, ja ću vam pomoći – javio se Hildebrand i pojahao za Loganom.

Kate je također pošla za njima i njih troje tjeralo je ovce natrag na Meteerov ranč. McLaughlin je ostao na svom mjestu, gledajući za njima smrknutim pogledom. Kauboji s Drakom Simsom sjahali su da pakuju mrtva tijela Strouda i Draga.

Pošto su otjerali ovce na Meteerov ranč, Hildebrand se uspravo u sedlu i podigao je nos uvis kao da njuška zrak.

– Dolaze jahači! – rekao im je.

I Logan ih je čuo kad su dojahali natrag do kamenite stijene u podnožju brijega. Dolazili su preko pašnjaka iz Meteerove kuće. Logan je još iz daljine prepoznao krupnog Meteera, mršavog Dustyja, visokog Crayfreeja i još dvojicu revolveraša što su jahali sa Stroudom.

Meteer je zaustavio svoje revolveraše točno ispred međe ranča Spade. Oči su mu bijesno i izazovno sijevale. Kate i Hildebrand stali su uz bok Loganu. McLaughlin i njegovi kauboji stajali su u skupini postrance.

– Izabrali ste loše društvo, Meteere, ako ste čestit čovjek – predbacio mu je Logan.

Meteer ga je ošinio srditim pogledom ... poluprezirnim, polupodsmješljivim ... i obratio se McLaughlinu:

– Moram vam nešto reći, McLaughline, prije nego što se odlučite pomagati Logana u njegovoj krvavoj raboti – počeo je Meteer.

– Ja nikoga ne pomažem ni u kakvoj raboti. Zamisao je bila Loganova od prvog dana. Ja sam uvijek bio protiv toga da se od ove doline učini klaonica!

– I ja sam protiv toga – glasno se izjasnio Meteer, pa nastavio, smijuljeći se pakosno:

– Upravo sam doznao nešto što bi vas moglo zanimati – rekao je i pokazao prstom u Logana.

– Za glavu ovoga vašeg ljepotana i odvažnog prijatelja raspisana je nagrada od pet stotina dolara. On je jedan od ozloglašene braće Cardeen!

McLaughlin je najprije raskolatio oči od čuda, a potom se okrenuo i zaškiljio u Logana.

– Je li to istina, Logane?

Logan nije ni okom trepnuo kad je to čuo.

– Istina je. Ali to nema nikakve veze s onim što se danas ovdje dogodilo.

Meteerovo se smješkanje isekulo u zlobno cerekanje.

– Da sam na vašem mjestu, Cardeene, ja bih se, boga mi, dobro zamislio. Poslao sam svog slugu u grad po šerifa. Crayfree i Dusty će posvjedočiti pod zakletvom da ste iz zasjede podlo ustrijelili Strouda i Draga. Bojim se da su vaši govedarski dani odbrojani, mladiću.

Logan je čuo kako je Kate duboko uzdahnula. Okrenuo se i pogledao joj u oči.

– Nemoj se uzrujavati, molim te – rekao je.

Zabio je ostruge šarcu duboko u slabine i u tren oka odgalopirao uzbrdo u mračnu šumu.

Otpratila ga je kiša olova, a za njim su odjekivali ljutiti povici McLaughlina i Meteera. Sagnuo se preko obluka sedla, konju uz vrat, grabeći preko hrpta gdje je šuma bila najgušća uz strmu kosinu.

Dok je šarac skakao preko grebena, osvrnuo se za sobom i vidio ih kako se spremaju u potjeru za njim ... McLaughlinovi i Meteerovi ljudi zajedno. McLaughlin je bio obična budala. Srca puna ogorčenja bijesa Logan projuri kroz šumu i izgalopira na livadu iza kuće, okrene pokraj dvorišta ranča Spade i udari cestom u brda, upravo u trenutku kad je potjera izbila iz šume iza gospodarskih zgrada ranča. Iznenadio ih je i zaprepastio svojim naglim bijegom i stoga mu je uspjelo umaći.

Galopirao je cestom nekoliko kilometara, a onda, dok je potjera bila još daleko iza njega i nije ga mogla vidjeti, skrenuo s ceste u šumu i udario ravno na sjever uz

brda. Posluži li ga sreća, potjera će pomisliti da je udario prećacem preko brda prema granici i neće ga tražiti u djevičanskoj šumi. Međutim, Loganu nije bilo ni na kraj pameti da pobjegne iz zemlje. Kako nije imao mnogo vremena za razmišljanje, posve nagonski i ne misleći mnogo odlučio je da ne pobjegne iz doline u kojoj je napokon našao svoj dom koji nije imao od rana djetinjstva. Stoga je i bježao kroz šumu prema sjeveru usporo s gorskim lancem.

Sunčeve su se zrake probijale kroz krošnje drveća i šarale zemlju. Kako je pazio da ne izmori previše konja, usporio mu je korak i polagano se penjao sve više i više u gorske šumovite predjele. Nikad još nije bio u tom kraju i oprezno je odabirao staze da ne bi zalutao.

Krenuo je uzbrdo strmom kosinom obraslom u crnogoricu, gdje su kopita šarca tonula u mekani sag borovih iglica. I kad je stigao do grebena brijega, zastao je da vidi gdje se nalazi. Iznad njega uzdizale su se visoke i strme kosine obrasle u crnogoricu, a iznad njih krezubi goli vrletni vrhovi, kameniti i oštri, nepristupačni i neprolazni.

Zašao je u brdovit i pust kraj, i ako se čovjek u njemu dobro sakrije, neće ga naći potjera. Stoga se i nadao da će potjera uskoro posustati, jer će se ljudi, ako ga uskoro ne uhvate, zasititi jurnjave i zaželjeti da se vrate kućama i svojim obiteljima, osobito budu li pomislili da je bjegunac odmaglio iz njihova okružja. Uz to, savezništvo između McLaughlina i Meteera nije moglo dugo potrajati i čim se govedari i ovčari ponovo zavade, zaboravit će na njega.

Sve u svemu, osjećao se prilično sigurnim i nadao se da ga

potjera neće uhvatiti, ali to mu u tom trenutku nije bila osobita utjeha. Uhvate li ga ili ne uhvate, on je svejedno ostao bez svog doma i žene. Nije se više smio vratiti na ranč Spade k svojoj ženi, koja mu je najviše značila u njegovu životu. Život bez Kate za njega nije više imao smisla.

Dojahao je do sljemena brda s kojega se prostirao pogled na daleko u dolinu. Sjahao je i pošao u izvidnicu.

Pazeći da mu se obris ne ocrta na obzorju, stigao je do glavice brda. Zalijepio se ledima uz liticu. S toga je mjesta vidio cijelu krajinu odakle je dojahao. S desne strane u dolini vijugala se kolska cesta prema visokim prevojima. Ispod njega prostiralo se valovito more crnogorice, mračne, hladne i zelene. Tu i tamo iz šume je virila poneka kamenita stijena.

U daljini na zavoju ceste spazio je grupu jahača. Stajali su i razgovarali. Uskoro su se razdvojili. Trojica su odjahala natrag cestom prema gradu, ostali su, dvojica po dvojica, krenuli svaki svojim putem u šumu.

Logan je mogao očima slijediti oblaciće prašine što se dizala pod kopitima konja prije nego što su zašli iza ispružena brda.

Znači prevario se. Trojica su se vratila u grad po pojačanje. Potjera ga je očito gorljivo lovila. Meteer je zacijelo raspalio njihovu lakomost na novac koji će dobiti kao nagradu kad ubiju ili uhvate Logana Cardeena.

Skrušena lica Logan skoči s litice, stegne potprug sedla i uzjaha. Čekao ga je težak dan.

Dotad se uopće nije trudio da skrije ili zamete svoje tragove. Sada je, međutim, odlučio da ih skrije, što mu nije bilo teško na tlu

pokritom debelim slojem borovih iglica. Otkinuo je dugačku borovu granu, zavezao je za laso, pa je vukao za sobom i meo tragove.

Više nije imalo smisla bježati ako im se ne sakrije. Morao je pronaći neko dobro sklonište. Snagu mu je davala nada da će se danas sutra vratiti na ranč Spade i ponovo vidjeti Kate kad potjera posustane. Bude li prisiljen pobjeći iz zemlje, onda je svakako mora još jednom vidjeti. Savjest mu nije dopuštala da je zamoli da pode s njim, a želio je još jednom vidjeti njezino lijepo lice, oprostiti se s njom prije nego što krene stazama usamljena odmetnika.

S tim na umu počeo je razmišljati gdje bi mogao naći prikladno skrovište, ne odviše daleko od ranča Spade. Odmah se sjetio niza plitkih gudura što su brazdale strmu padinu iza brda.

Okrenuo je konja, držeći se neprestano guštike, i pošao je prema padini s gudurama. Jato ptica, uplašeno njegovim dolaskom, zalepetalo je krilima i odletjelo s vrha stabala. Stigao je do ruba duga proplanka. Ogledao se i siguran da nikoga nema u blizini prejahao je u galopu proplanak i ujahao u guštaru na drugoj strani proplanka.

Nastavio je jahati uzbrdo dok nije čuo žuborenje vode. Sišao je u plitak jarak i naišao na nisko šipražje uz obalu potočića. Napojio je konja i sâm se napio vode. Ras-kopčao je potprug na sedlu i pustio konja da se napase. Maline su visjele crvene i zrele na granama grmova i on ih je zobao, osvrćući se oprezno oko sebe. Tražio je očima pogodno mjesto za skrovište. Nije smio ostati uz potočić jer će ga potjera zacijelo naći i na njemu napojiti konje.

Uzeo je uzde i poveo šarca uz obalu potočića kroz grmlje i šipražje dok nad sobom nije ugledao gotovo glatku liticu. U takvim se liticama obično može naći poneka pukotina. Uzjahao je šarca i pošao prema podnožju litice.

Na prvi pogled u njoj nije ugledao nikakve pukotine, a ni spilje, samo usku duboku rupu u koju su se zimi zacijelo sklanjale zmije od studeni i leda. Ali uz nju je našao prirodni kameniti zid visine prso-brana. Prava prirodna utvrda. Odatle se pružao pogled na sve strane. Pod njim valovito more zelenih borova.

Još je jednom popustio potprug pod šarčevim sedlom. Uzeo je pušku, sjeo među stijenje i upro se nogama o kamenje. Pušku je položio u krilo i šesir nabio nisko na čelo da mu zasjeni oči od sunca. Odlučio je tako čekati dok ne padne noć.

Salijetale su ga teške misli dok je vrijeme odmicalo puževim koradicima. Sunce se spustilo k zapadu kad je čuo kako pucketaju grane negdje u šumi pod njim. Pokrio je rukom nozdrve konja da ga ne oda njištanje.

Uskoro je začuo glas muškarca iz šume:

– Našao sam vodu, Dusty!

Logan je čuo tiho mrmljanje glasova. Razumio je i poneku riječ.

– Pogledajmo što ima gore na stijeni pod liticom – predložio je nečiji glas.

Logan se ukipio. Malo poslije toga dva su se jahača pojavila na rubu šume. Logan se sakrio iza stijene. Provirio je oprezno iza kamena i promatrao ih. Dusty i Crayfree su bili malo južnije od staze kojom se Logan popeo na liticu pa nisu ni naišli na njegove tragove. Bili su nekih pedesetak

metara ispod stijene kad su zaustavili konje. Crayfree je prebacio nogu preko sedla i zapalio lulu. Dusty je podigao glavu i promatrao liticu. Loganu se u jednom trenu učinilo da ga Dusty gleda ravno u oči, ali Dusty je skrenuo pogled dalje po brijegu.

— Tamo gore nema nikoga. On je već odmaglio daleko odavde preko brda — napomenuo je Crayfree.

— Ma znam, ali dobili smo naredenje da se vratimo i javimo da smo pronašli njegove tragove. Razumiješ što ti hoću reći?

— O da. Pa gdje smo ga onda vidjeli? — upitao je Crayfree Dustyja, ispuhujući dimove iz lule.

— Reći ćemo im da smo pronašli tragove koji vode prema sjeveru.

— I tad će svi govedari pojuriti za njim — dometnuo je Dusty i namiješio se.

— Naša je dužnost da ih maknemo iz doline. Čim se vratimo, skupit ćemo ih i poslati u brda.

— Dakako — ponovo se pakosno nasmijao Crayfree.

Kad su Dusty i Crayfree odjahali, Logan se duboko zamislio. Dusty i Crayfree bijahu Meteerovi ljudi. Prema onom što su rekli bilo je očito da im je naredeno da lažima namame rančere u brda u potragu za njima. Meteer je želio u miru preplaviti dolinu ovčama. Jednostavno i lukavo smišljeno. Kad se rančeri vrate kućama iz potjere, naći će ovce na svojim pašnjacima. McLaughlinova mlakost i kratkovidnost skupo će ih stajati.

Logan slegne ramenima. Bilo je prekasno da im pomogne. Uostalom, bilo mu je drago što će McLaughlin napokon dobiti ono što je i zaslužio.

Prema tome, Logan je zaključio da osim Dustyja i Crayfreeja

nitko drugi nije pošao za njim. I tako mu se pružila prilika da zaobide potjeru ako odmah krene.

S tim na umu stegnuo je potprug sedla, uzjašio konja i spustio se nizbrdicom, jašući u velikom krugu koji će ga dovesti natrag na ranč Spade, gdje ga čeka žena, a iza leđa potjere.

VII

Ten Mile bijaše usnuli grad uz rub visoravni Arrowheads, skultren u popodnevnoj sjeni, pod visokim topolama. Srebrnkasta prašina visjela je u zraku nad prašnjavom cestom, a sunce je izbljedito cijeli grad i stopilo ga u smeđkastosivi okoliš.

Kad je Emmett ujahao u grad, obraze mu je skrivala gusta, kratka brada. Šešir je nabio na potiljak da bi svijet vidio sijedi čuprak njegove kose. Posegnuo je rukom u džep i izvadio zlatnik od dvadeset dolara, sve što mu je ostalo pošto je prodao ostruge, laso i pušku. Imao je još konja, sedlo, pljosku i revolver, što mu je bilo dovoljno da preživi u pustinji. Zauzvatio je konja i sjahao pred prodavaonicom oružja. Ogledao se pa ušao.

— Dobar dan. Što želite? — odmah ga je dočekao trgovac.

— Molim vas kutiju metaka .44 za moj revolver — odgovorio mu je Emmett.

Trgovac je položio kutiju metaka na pult ispred Emmetta.

— Još nešto?

— Ne, hvala. Koliko sam dužan?

— Jedan dolar — kratko će trgovac.

Emmett je platio, otvorio kutiju i metke ugurao u rupice na opasaču.

Kad je izašao na ulicu, zastao

je trenutak na nogostupu, njišući se na petama, a zatim je prišao konju uz privezište, uzjahao ga i potjerao niz ulicu prema konjušnici.

Na ulazu u staju dočekao ga je grbavi konjušar. Prihvatio je uzde koje mu je Emmett pružio.

– Dajte mu zobi. Napojite ga i dobro istimarite – naredio mu je Emmett.

– Mislite li vi na njemu daleko putovati? – upitao ga je grbavi konjušar reskim glasom i podigao upitno obrve.

Emmett kimne glavom. Konjušar se kiselo nasmijuljio.

– Vama ne treba sit i istimaren konj, gospodine moj, Vama treba svjež konj – napomenuo je konjušar.

– Nemam novaca za svježeg konja – priznao mu je otvoreno Emmett.

– Pa mogli bismo se nekeko nagoditi – predložio mu je grbavi konjušar.

– Razmislit ću. Reći ću vam što sam odlučio kad se vratim – odgovorio mu je Emmett i izašao na ulicu u žarku omaru.

Zastao je ispred šerifova ureda, potresao zamišljeno glavom pa krenuo dalje. Znao je da se njegov izgled uvelike promijenio, no još se bojao da se slučajno ne nade sa šerifom oči u oči.

Pošao je sporim korakom prema salunu, jer saluni i brijačnice su glavni izvori obavijesti u svakom gradu. Odahnio je kad je ušao u svježi polumrak. Pričekao je trenutak dok mu se oči nisu navikle na polutamu, pa prišao šanku, izvadio srebrni dolar i položio ga pažljivo na šank.

Konobar mu je prišao i pogledao najprije u dolar, a zatim u Emmetta, začuđenim očima.

– Za pivo i neke obavijesti – rekao mu je kratko Emmett.

Konobar je natočio pivo i stavio ga na šank ispred Emmetta.

– A ako ja ne znam što vas zanima, prijatelju? – primijetio je konobar.

– Svakako vrijedi pokušati – odgovorio mu je Emmett, pa izvadio iz džepa dugi list papira, pažljivo ga poravnao dlanom po šanku i okrenuo prema konobaru.

– Jeste li ikada vidjeli ovog čovjeka? – upitao ga je Emmett i pokazao mu sliku svog brata Joea, koju je izrezao s potjernice.

Konobar se nagnuo nad sliku i pažljivo je pogledao.

– Otprilike moje visine, ali mršaviji i ridokos. Odmah upadne u oči gdje god se pojavi svojim bahatim vladanjem. Voli se šepiriti – objasnio mu je Emmett.

Konobar je dugo proučavao sliku prije nego što se ponovo uspravio. Potresao je niječno glavom.

– Žao mi je, ali ne mogu vam pomoći. Nikad ga nisam vidio – rekao mu je konobar i stavio devdeset i pet centi na šank ispred Emmetta.

– Hvala svejedno – odvratio mu je Emmett, a kad se konobar udaljio, ostao je uz šank, pio pivo i zveckao sitnišem u šaci.

Pošto je iskapio čašu, izašao je iz saluna, otišao do jednokatnog hotela i postavio isto pitanje vartaru, pošto mu je najprije pokazao Joeovu sliku. Dobio je isti odgovor, premda je bio siguran, prema onom što je čuo u obližnjem gradu, da se Joe zaputio u Ten Mile kad su ga posljednji put vidjeli. Možda je Joe projahao kroz grad i u njemu se uopće nije zaustavio? Ili se predomislio i skrenuo s puta? Što ga je Emmett duže tražio, to

mu je Joe sve brže izmicao i o njemu je sve manje čuo, pa je u posljednje vrijeme Emmett već počeo očajavati da ga nikada neće uhvatiti.

Navratio je u gostionicu i dobro se najeo. Znao je da ne može nastaviti traganje za Joeom ako se barem jednom na dan dobro ne najede. Gutao je lakomo hranu i istodobno postavljao pitanja kono- barici i kuharu. Ni oni nisu vidjeli Joea.

Navratio je u trgovinu mješovitom robom čim je izašao iz gostionice i kupio nešto hrane za put. Ni trgovac nije prepoznao Joea po slici s potjernice, a ni po Emmettovu opisu.

S vrećom hrane preko ramena izašao je iz dućana na ulicu. Upravo je prolazio pokraj šerifova ureda kad je šerif, tamnokos i trbušast čovjek, izašao na vrata svog ureda. Pozdravio je Emmetta, dotaknuvši prstima obod šešira, i zastavio ga.

– Zdravo, stranče!

Emmett se ukočio. Desna mu je ruka visjela uz revolver. Ozbiljno se zabuljio u mesnate obraze šerifova okruglog lica.

– Rekli su mi da se propitujete po gradu za nekog čovjeka – nastavio je šerif.

– Da, propitujem se – priznao je skrušeno Emmett.

Serif ga očito nije prepoznao. Emmett je stoga odlučio okušati sreću. Spustio je vreću s hranom na nogostup, pa izvadio Joeovu sliku iz džepa i pružio je šerifu.

Serif najprije obrisa znojne dlanove o nogavice hlaća, a zatim izvadi iz džepa naočale u žičanom okviru i natakne ih na nos. Zrikao je u sliku kroz prljava stakalca. Začas je vratio sliku Emmettu, skinuo naočale s nosa, složio ih i spremio natrag u džep.

– Najmlađi brat Cardeen, zar ne? Onaj što u posljednje vrijeme sije smrt oko sebe?

– Točno, upravo taj – priznao je Emmett.

– Jeste li vi šerif, stranče?

– Ne, nisam.

– A zašto ga onda tražite?

– Iz osobnih razloga.

– A zašto mislite da ćete ga baš vi pronaći, ako ga nije mogla uhvatiti nijedna potjera?

Emmett se gorko nasmiješio.

– Dopustite da vam to objasnim primjerom. Recimo da je taj Cardeen došao u vaš grad, u njemu obavio što je htio i odjahao. Recimo da ste vi to doznali poslije njegova odlaska, kad je on već daleko otprašio. Kažite, da li biste uzjahali i pošli za njim u potjeru kad bi prešao granice vašeg okruga?

– Pa, mislim da ne bih. Ako je odjahao iz mog okruga, on više nije moja briga – reče šerif.

– Vidite, i svi ostali šerifi tako misle. Sretni su da su ga se na lijep način oslobodili. Nitko nije toliko lud da izlaže život pogibelji ako ne mora.

– Shvaćam što hoćete reći. Zapravo, taj je čovjek bio ovdje u gradu. Kao što rekoste, ja sam to doznao tek poslije njegova odlaska. Zastavio se trenutak u konjušnici i odmah je odjezdio dalje – priopćio mu je šerif.

– Kada? – zanimalo je Emmetta, a srce mu je življe zakucalo od uzbuđenja.

– Prije tri-četiri dana. Pitajte konjušara... on zna više od mene. Vidite, ja tome nisam poklonio dovoljno pažnje. Zapravo, nitko me nije obavijestio o njegovu dolasku – počeo se ispričavati debeli šerif.

– Hvala vam, šerife – reče Emmett i odmah pode brzim korakom prema konjušnici.

– Hej, prijatelju! – zaustavio ga je povikom šerifov glas.

Emmett se oprezno okrene. Šerif mu se veselo smijao.

– Zaboravili ste vreću s hranom – upozorio ga je šerif i pokazao mu vreću na nogostupu.

Emmett se vratio i uzeo vreću, pa je prebacio preko ramena.

– Najljepša hvala još jednom – rekao je šerifu i ponovo pošao prema konjušnici.

– Sretno, stranče! – doviknuo mu šerif na rastanku.

Emmett je ušao u tamnu staju. Osvrnuo se. Nigdje nije vidio konjušara. Zdesna od ulaza u prvom pregratku stajao je njegov konj, istimaren i nahranjen. Pošao je stajom. Zagledavao se u svaki pregrađak s obje strane prilaza, tražeći grbavoga konjušara. Odjednom mu je oko zapelo na ridanu u posljednjem pregratku uz jasje. Zastao je i nabrao čelo, a zatim mu je prišao da ga pogleda izbliza.

Trgnuo se preplašeno kad je čuo glas iza sebe. Okrenuo se hitro na peti. Iza njega je stajao grbavi konjušar.

– Dolazim iz saluna. Konobar mi reče da se propitujete za nekog čovjeka. E, vidite, taj je čovjek ostavio ovdje upravo toga konja – rekao mu je konjušar.

Emmett kimne glavom. Konj mu se odmah učinio nekako poznat. Bio je to konj njegova najmlađeg brata Joea.

– Za njega sam mu dao brzoga vranca. Njegov je ridan tada bio izmožden do kosti, kao što je i vaš konj sada. Namirio sam ga i malo je živnuo. Ja uživam timariti konje i mrzim ljude koji ih muče – predbacio je prezrivo Emmettu grbavi konjušar.

– Kad je bio ovdje? – upitao ga je Emmett.

Prije tri dana.

– Je li vam rekao kamo ide?

– Rekao mi je, dakako – ras-kokodakao se grbavac – rekao mi je. Imao je bocu viskija u bisagama. Popili smo je zajedno. Isprva sam mislio da je on neka protuha, sudeći po njegovu izgledu, a zapravo je on vrlo društven čovjek. Kad smo ispraznili bocu, počeo se hvaliti kako je našao dobar posao.

– Dobar posao? – začudio se Emmett.

– Rekao mi je da su se zakr-vili govedari i ovčari negdje gore na visoravni Hatchets... u Arroyo Seco ili nekom drugom mjestu. Hvalio se da ga je neki bogati ovčar unajmio za svog revolveraša. Bio je stoga vrlo ponosan.

Emmett je opet zakimao glavom. To je bilo slično Joeu. Joe je zacijelo jedva čekao da ga netko zaposli kao svoga osobnog stražara kako bi mogao pokazati koliko je vrstan revolveraš.

– A gdje je taj Arroyo Seco?

– Podite kolskom cestom kojom ide i poštanska kočija. Kad dodete do križanja u podnožju brda Sentinel Peak, skrenite udesno. Cesta ide ravno preko visoravni Hatchets i spušta se u Arroyo Seco.

– Hvala vam – reče Emmett i gurne srebrnjak konjušaru u šaku, pa pođe prema izlasku iz staje.

– Je li daleko donde? – upitao je konjušara prije nego što je uzjahao.

– Podete li odmah sada, stići ćete tamo prije zore – odgovorio mu je konjušar.

– o –

Duge sunčeve zrake sa zapada šarale su sjenama zemlju kroz visoke krošnje. Logan je jahao šumom laganim kasom, zaobilazeći u široku krugu područje gdje je mo-

gao nabasati na McLaughlina i njegove momke. Dok su McLaughlinovi kauboji tragali za njim, Metee- rovi su plaćenici najvjerojatnije tje- rali stada ovaca preko pašnjaka u dolini.

Dojahao je do proplanka u šumi i umjesto da ga prejaši zaobi- šao ga je, držeći se ruba šume. Kad je stigao do kraja proplanka, zau- stavio je konja i osvrnuo se da vidi da li ga tko slijedi. Žarko crvena sunčeva kugla zaslijepljivala ga.

Stigao je do Picketwireovih pašnjaka na Hatchettovu ranču. Ugledao je gospodarske zgrade i zaobišao ih, držeći se zaklona. Dvorište ranča činilo se napu- šteno. Dim se nije dizao iz kuće. Stisnuo je zube i podbo konja.

Kad je ranč ostao daleko za njim, sunce je zašlo iza gora i sum- rak se počeo hvatati šumovitih bre- žuljaka kojima je jahao. Gledajući te netaknute šume, pomislio je kako bi se pametan i poduzetan čovjek mogao obogatiti sjećom šume i obradom drva.

Možda je Meteer upravo to i imao na umu. Iz onih nekoliko ri- ječi koje je razmijenio s Meteerom Loganu se činilo da Meteer nije čovjek koji bi se mogao zadovoljiti samo uzgojem ovaca. Bio je odveć svojeglav i poduzetan i nije ostav- ljao dojam pravog ovčara.

Sumrak se sve gušće pretakao u noć. Logan je prejahao malenu uzvisinu i pred sobom u polju, kroz razmaknute grane, razabrao stado bijelih točkica kako mile nizinom. Kad im je prišao bliže, vidio je da u stadu ima barem dvije stotine ovaca. Stado je išlo preko Hatchet- tova pašnjaka prema McLaughli- novu ranču.

Logan se zadovoljno nasmije- šio. Kad se McLaughlin vrati kući, a to će biti uskoro, noćas ili sutra,

izmoren nakon jaloze potjere, po- mislio je Logan... blesavo blejanje stotina ovaca raštrkanih po njego- voj zemlji zaželjet će mu dobrodo- šlicu.

Pazio je da ga tkogod ne opazi. Često je rukom držao konju nozdrve da ne zaništi, sve dok ovce i njihova tri naoružana ču- vara nisu nestali u noći. Tada je, pod okriljem tame, prejahao preko livade i okrenuo na jug, ravno prema ranču Spade. Srce mu je odmah življe zakucalo od radosti, pa je podbo konja u brzi kas preko pitomih i šumovitih brežuljaka.

Za dvadesetak minuta i pos- ljednje je sivilo ugaslo na zapad- nom nebu i tamni se svod zaiskrio zvijezdama. Morao je usporiti ko- rak konju da bolje vidi put pred sobom.

Uskoro je izbio na glavnu ce- stu i pomno se osvrnuo na obje strane prije nego što ju je preja- hao, pa udario uzbrdicom prema ranču Spade.

U kući je gorjela svjetiljka i blagim svjetlom obasjavala kroz prozore trijem i dio dvorišta. Kako je bio oprezan i sumnjičav, Logan je u polukrugu objahao ranč i zave- zao konja za stablo u šumarku ne- daleko od kuće. Bojao se da mu u kući nisu postavili zasjedu, premda se tješio da je Meteer, koji je zapravo i nahuškao rančere da odjašu u potjeru za njim, više želio osloboditi se rančera i namamiti ih da odu iz doline dok njegove ovce ne poplave cijelu dolinu, nego uhvatiti njega.

Pa ipak, McLaughlin i Meteer su se zacijelo dogovorili da ostave nekoga da ga zaskoči vrati li se nenadano kući na ranč Spade. Ima- jući to na umu, Logan se oprezno šuljao kroz šumarak, naćuljenih ušiju i širom otvorenih očiju, osvr-

ćući se pažljivo oko sebe pri svakom koraku.

Do kuće je bilo još stotinjak metara. Stao je na rubu šumarka. Između njega i dvorišta ranča pružala se ravna livada bez zaklona. Ako su ostavili stražu u jednoj od gospodarskih zgrada, loše mu se piše dok bude pretrčavao preko livade, osobito ako je stražar jedan od Meteerovih revolveraša.

Odlučio je okušati sreću. »Nisam valjda prevalio toliki put da bih se preplašio prve opasnosti i pobjegao natrag u brda«, pomislio je Logan. Uzeo je revolver u šaku i ispruživši se potrbuške počeo puzati na sve četiri kroz visoku travu prema kući. Sporo je napredovao, ali i to je bilo bolje nego metak u trbuh.

Zastao bi svakih desetak metara i pomno proučavao sjene uz zgrade. Dok im se polagano i tiho primicao, svu je svoju pažnju uperio u trijem kuće. Činilo mu se da je tamo sjena tamnija nego što bi inače bila. I napokon, kad mu je još trebalo nekih dvadesetak metara do trijema, uvjerio se da ga oči nisu prevarile.

Sjena se pomakla. Razabrao je obris čovjeka što je stajao na straži. Jednu je nogu podigao i upro se njome u ogradu, naslonivši se na zid kuće. Pod rukom mu je visjela puška. Čovjek je u tom trenutku sagnuo glavu i dlanovima zaklonio plamen šibice. Pripaljivao je cigaretu, siguran da ga nitko ne promatra.

Logan se okrenuo na bok, skvrčio noge, skinuo ostruge sa čizama i ostavio ih u travi. Zatim je ponovo krenuo puzati s revolverom u ruci.

Svaki put kad bi stražar okrenuo glavu prema njemu, Logan bi se ukočio nepomično. Vjetar je nji-

hao duge vlati trave kao površinu mora. Logan je odlučio da se došulja do stražara, iznenadi ga i razoruža...

Ali to mu nije uspjelo onako kako je on to sebi zamislio. Stražar je očito bio jedan od Meteerovih revolveraša. Poput svih ljudi njegova kova, u njega je bilo razvijeno šesto osjetilo koje ga je upozorilo na neposrednu opasnost što je na njega vrebala iz trave. Kvrncnuo je cigaretu prstima u noć. Crven luk pao je na zemlju i prsnuo u tisuću sitnih iskrica. Čovjek je podigao pušku.

— Stoj! Tko ide? — naglo je povikao.

Logan je znao da ga stražar ne vidi. Napeo je otponac revolvera i čuo nekoliko škljocaja dok je stražar ubacivao metak u cijev.

— Baci pušku, prijatelju! Imam te na nišanu! — doviknuo mu Logan.

Nešto, možda osjaj mjesečine na cijevi Loganova revolvera, otkrio je stražaru njegov položaj. Stražar je uperio pušku prema Loganu i iz njene je cijevi suknula crvenoružičasta vatra.

Zrno se tupo zarilo u zemlju ni metar od Loganove glave, a u ušima mu je odjeknuo grmovit pucanj. Stražar je ponovo ubacio metak u cijev i Logan je teška srca naciljao u njega i potegnulo obarač.

Revolver je poskočio u Loganovoj ruci, a stražareva se glava trgnula unatrag. Puška je uz tresak pala na trijem, a pogođeni se stražar prevrnuo preko ograde trijema i pao kao vreća pijeska na zemlju pred kućom.

Logan se pritajio neko vrijeme. Bojao se da stražar možda nije sâm. Kad je vidio da nikog nema, ustao je i pogrbljen, s revol-

verom u ruci, pošao prema kući. Čučnuo je uz mrtvog stražara.

Odmah je prepoznao Metee-
rova revolveraša koji je dojahao s
Meterom tog jutra do mede.
Uspravio se polagano i na vršcima
nožnih prstiju popeo na trijem.

– Logane?

Glas je bio tih i dalek, kao da
dolazi iz duboka podruma. Namr-
štio se i nahirio glavu da bolje
čuje. Ponovo je čuo kako ga netko
zove i prepoznao je Katein glas.

– Kate! Gdje si?

– U spavaćoj sobi.

Nahrupio je u kuću s revol-
verom u ruci i stao. Vrata sobe bi-
jahu zatvorena, a njemu se učinilo
da je baš iznutra čuo njezin glas.
Protrčao je kroz dnevnu sobu i
naglo otvorio vrata.

U prigušenom svjetlu iz
dnevne sobe vidio je Kate kako
nemoćno sjedi u stolici. Ruke i
noge bijahu joj vezane. Oči je ras-
kolačila od čuda i straha.

Kad ju je ugledao vezanu, spre-
mio je revolver u korice i kleknuo
uz nju. Divljački je trgao konope
kojima je bila vezana.

– Tko te vezao?

– McLaughlinovi ljudi. Rekli su
mi da ću im poslužiti kao mamac
da te dobiju u stupicu.

– Stražar na trijemu bio je Me-
teerov čovjek, zar ne?

– Da. Meter je poslao ovamo
nekoliko svojih revolveraša. Oni su
rekli McLaughlinovim kaubojima
neka odmah pođu u potjeru za to-
bom. Kad su McLaughlinovi ljudi
otišli, ovdje je ostao samo jedan
Meterov revolveraš na straži. Stre-
pila sam da ne upadneš u njihovu
podlu stupicu.

– Vratio sam se ipak živ i zdrav

– napomenuo je Logan, ustao i
podigao Kate na noge.

– Noge su mi utrnule – ispriča-

vala mu se Kate uz blagi osmijeh,
pa mu se bacila u zagrljaj i naslo-
nila mu glavu na rame.

– Slutila sam da ćeš se vratiti
pa sam se bojala da te ne ubiju.

– Kako vidiš, nisu uspjeli.

– Ubio si stražara?

– Da ja nisam njega, on bi
mene.

– Znam – rekla mu je tiho, pa
se izvila iz njegova zagrljaja i sjela
na krevet, trljajući modre zglavke.

– Ne možeš ovdje ostati. Uхватit
će te – dodala je poslije kraće šut-
nje.

– Znam – priznao joj je.

– Otići ćemo odavde zajedno.
Ostaviti ćemo zauvijek ovu pro-
kletu zemlju i nikad se više ne-
ćemo ovamo vratiti.

– E, to pak ne! Ja te neću vući
za sobom, Kate. To nije život za
tebe. To je pasji život. Moraš ostati
ovdje u kući i paziti na ranč. Ti si,
čini mi se, zaboravila da imaš ranč
– odlučno joj je prigovorio Logan.

– Ne želim ga bez tebe! Što ću s
njim sama? Zar da venem ovdje u
kući i čekam kad će mi te donijeti
prekrita ponjavom? Zar da stoga
čamim ovdje? Logane, ne smiješ
me ovdje ostaviti. Moraš me pove-
sti sa sobom ili ću poludjeti. Ići ću
s tobom i na kraj svijeta, jer samo
uz tebe mogu biti sretna – protu-
slovila mu je gotovo srditim gla-
som Kate. Pogledao ju je nježno u
oči i rekao:

– I kladim se da možeš – popu-
stio je Logan, pa dodao:

– Dobro, ali uzmi samo najnuž-
nije sa sobom. Pobjeći ćemo
odavde još prije zore.

– Samo bez žurbe, molim te! –
odsjekao je mirnim i pomalo zajed-
ljivim glasom šerif Miksa, koji je
stajao na pragu spavaće sobe. U
rukama je držao lovačku dvoci-
jevku sačmaricu, uperenu ravno u
Loganov trbuh.

VIII

– Otkopčaj opasač! – naredio je Miksa Loganu promuklim glasom.

Logan klone. Ramena su mu se spustila i on pokorno posluša Miksu.

– Odgurni ga nogom i stani uz Kate!

Kad je Logan odgurnuo opasač nogom pod zid, Miksa ude u spavaću sobu.

– Žao mi je, Kate, što si se s njim spetljala. Znam da ti je sada teško – rekao joj je Miksa.

– Ja sam od prvog dana znala tko je on – prkosno mu je odvrtila Kate.

– I ja sam znao – promrmljao je šerif. – Što? – izletjelo je nehotice Loganu.

– Odmah sam te prepoznao čim sam te ugledao, po slici na tjeratici. Ali kako si mi predao novac za nagradu, odlučio sam da ti dam priliku da postaneš čestit čovjek. Pravi bi lopov pobjegao s novcima.

– Bio sam u iskušenju – priznao mu je Logan.

– Jamačno si bio. A tko ne bi bio...? I čestiti ljudi bi se polakomili za tolikim novcem. No ti si zadao riječ čovjeku na umoru i održao je. Za mene je to bilo dovoljno. Ali sada više ne mogu hiniti da ne znam tko si i što si. Nekoliko Meteerovih momaka je priseglo da si ustrijelio Draga i njegova prijatelja bez razloga. Ja, doduše, dobro poznajem Meteerovu rulju i ne vjerujem im ni riječi, ali prijava je potpisana pod prisegom i ja te moram zatvoriti. Oprosti, Kate – obratio se Miksa Loganovoj ženi – ali drugog izlaza nema. Kad bi Logana sada čak i oslobodili optužbe, terećen bi ga nedjela iz njegove mladosti. Morat će odsjediti neko vri-

jeme i s tim se oboje morate pomiriti.

– A u međuvremenu – dodala je ljutito Kate – Meteer će preplaviti ovcima cijelu dolinu. A što ćete vi, šerife, poduzeti da to spriječite?

– Ništa. Ruke su mi vezane. Dogleb je dolina otvorena krajina i općinska zemlja, Meteer može pasti na njoj ovce gdje god hoće – odgovorio joj šerif.

– Ali netko ga u tome mora spriječiti – dobacio mu je Logan.

– Netko će ga možda i spriječiti, ali to nećeš biti ti, a neću ni ja. Idemo sada, Logane. Dosta smo pričali – rekao mu je strogim glasom šerif.

Kate je prišla Loganu i zagrlila ga. Kad ju je pogledao u oči, učinilo mu se kao da mu nešto hoće reći. Ohrabрила ga je osmijehom i prislonila se uz njega. Osjetio je bol u srcu. Znao je koliko će mu nedostajati njezina nježnost, pa se malodušno okrenuo prema šerifu da pade za njim.

– Ako mi obećaš da nećeš bježati, neću ti vezati ruke – rekao mu je Miksa kad su došli do vrata.

– Neću – odvratio mu je Logan i slegnuo ramenima.

Izašli su na trijem. Logan se osvrnuo i vidio Kate, odlučnu i ponosnu, kako mu se smiješi na silu. Znao je da će briznuti u plač čim ostane sama. To ga je boljelo više od svega drugoga.

– Konja sam ostavio u šumarku – rekao je Logan šerifu kad su sišli u dvorište.

– A što se dogodilo ovom momku? – upitao ga je Logan kad je ugledao mrtvog stražara.

– Pucao je u mene kad sam došao kući.

Miksa kimne glavom.

– Idemo po tvog konja – reče

Miksa pošto je uzeo uzde svog konja i doveo ga do Logana.

– Ne želim ostaviti Kate samu s mrtvacem u dvorištu. Njoj je već svega navrh glave i bez toga – rekao je Logan.

– Prebacit ćemo ga preko konja i odvesti sa sobom u grad. Idemo! – odvratio mu je Miksa.

Sat na zvoniku otkucavao je ponoć dok su jahali tihom i pustom glavnom ulicom. Stali su ispred gradskog zatvora. Miksa je skočio s konja i zagundao. Dvocijevku je ponio sa sobom.

– Prestar sam ja već za sedlo – napomenuo je dok je vodio Logana pred sobom.

Kad su ušli u šerifov ured, Miksa je pokupio svežanj ključeva, sa stola i pokazao rukom Loganu uzani zatvorski hodnik s ćelijama.

– Tamo straga. U zadnju – naredio je Loganu.

Logan je ušao u zadnju ćeliju. Miksa je zaključao za njim vrata upravo u trenutku kad se Logan okrenuo. Na debelim drvenim vratima bio je maleni prozorčić okovan željeznim šipkama. Svjetlo s hodnika padalo je kroz prozorčić u usku ćeliju s drvenim ležajem uza zid i prozorom sa šipkama visoko iznad ležaja.

– Zacijelo ništa nisi okusio cijeli dan. Potražit ću nešto za jelo, premda je kasno, čim ostavim našeg prijatelja kod pogrebnika – rekao mu je šerif i otišao.

Umor i potištenost pritiskale su Loganu ramena kao da su mu na njih sjele dvije crne ptičurine, zarivši mu kandže u meso. Sjeo je na rub ležaja na ulegnutu slamaricu, spustio glavu na prsa i uhvatio se dlanovima za sljepoočice.

Tih nekoliko posljednjih mjeseci otkako se oženio s Kate, unatoč svim iskušenjima i opasnostima,

osjećao se sretnijim nego u djetinjstvu u roditeljskom domu. I tada je došao kraj njegovoj sreći. Svi njegovi planovi i snovi rasprsi su se kao mjehur od sapunice. Budućnost se isprijecila pred njim, crna i zloguka. A sadašnjost bijaše proketo gorka i proketo ponižavajuća.

Miksa ga je zatekao duboko zamišljena i u istom položaju kad se vratio i donio mu večeru u ćeliju. Poslužavnik je stavio na ležaj pokraj Logana. Izašao je i bez riječi ponovo zaključao vrata.

Kako je znao da mora jesti, premda je gotovo zaboravio zašto, Logan je uzeo poslužavnik, stavio ga na krilo i počeo bezvoljno žvakati. Kad je pojeo sve što je dobio za večeru, ostavio je poslužavnik uz vrata na pod, pa se ispružio na ležaju s rukama pod glavom i sljepo se zabuljio u bijeli prazni strop.

– o –

Emmettov je konj lipsao od umora. Stigao je u Arroyo Seco kad je sunce već dobroano odskočilo na nebu. Teretna su kola prašila cestom, a ispred saluna neki je mladac upalih obraza rosio vodom iz vedra nogostup. Emmett je ostavio konja u konjušnici i naredio da mu ga nahrane i istimare. Zatim je otišao u gostionicu da nešto pojede i utoli glad. Ramena su mu visjela od umora jer je cijelu prošlu noć proveo u sedlu.

Pošto se najeo, navratio je u salun da utaži žeđ poslije obilna doručka. Nekoliko se smrknutih ljudi tiskalo oko šanka. Krupan čovjek, što je ostavljao dojam dobroćudnog trgovca, razgovarao je sa čovjekom do sebe.

– Ja ne mislim kao ti, Hildebrande. Dapače, ja mislim da je mladić dobio što je zaslužio. Čuo

KVIZ

ALBUM RAZONODE • 112 STRANICA • 20 DINARA

LJETO

79

KOLOR-SKANDINAVKE
NA TEMU MIS-•

KREŽALJKE • REBUSI •
ANAGRAMI •
TESTOVI • PRČE •
ŠAH • IGRE
NA LJETNE TEME

TRD MILIJUNA DINARA
NAGRADE!

POTRAŽITE NA KIOSCIMA

LJ E T N I K V I Z

sam da je cijeli život proveo kao odmetnik od zakona.

– Puca meni prsluk što je on bio prije nego što je došao ovamo. Ja vjerujem samo u ono što vidim i nije me briga zove li se on Ben Logan ili Logan Cardeen. Za mene on nije lopov i varalica – odvratio je stariji čovjek.

Emmet je odmah naćulio uši. Stajao je uz šank nalakćen nad svoje piće i pazio da nitko ne zamijeti da ih pozorno sluša, bezizražajna lica, kao da ga se tobože ne tiče što oni govore.

– Ako je netko zločinac, onda mora ispaštati za svoja zlodjela. Čudim se da ti braniš takve ljude – napomenuo je pomalo ogorčeno krupniji čovjek.

– Ne branim ja njega zbog toga. Činjenica je da mu Meteerovi ljudi podvaljuju. Ti i ja dobro znamo da nije ustrijelio onu dvojicu Meteerovih revolveraša iz čista mira. Ne bi on nikada na njih prvi zapucao da oni nisu prvi potegnuli revolvare.

– Ma tko ti to jamči?

– Ja sam s njim proveo dosta vremena i upoznao ga. Uvjeren sam da je nedužan.

– Pa kaži onda što da učinimo?

– Trebalo bi da za njega položimo jamčevinu ako šerif pristane i da mu nademo dobra odvjetnika. Do vruga, čak ako ti i misliš da on to ne zaslužuje, dužni smo to učiniti radi Kate.

– Nisam u to odviše siguran. Ja sam uvijek mislio da je Kate pogriješila što se udala za njega. Zar tebi nije bilo čudno kako se on spretno uvadio u njezinu postelju poslije smrti njezina brata? On se dobro zbrinuo i dočepao ranča Spade tako reći preko noći, a da za njega nije platio ni prebitog centa.

– Ne vjerujem ja da se on zbog ranča oženio s Kate. A i ti u to ne vjeruješ. McLaughlin ti je to utuvio u glavu, Hackette. I zar te nije stid što si dopustio McLaughlinu da te tako dugo vuče za nos – prigovorio mu je Hildebrand.

Hackett je zašutio. Emmett se zagledao u svoju praznu čašu. Tako, znači, Logan je u Arrayo Seco, oženio se i upao u nevolje. Stara bratska ljubav i privrženost ponovo mu je zakolala žilama i ugrijala mu krv. Uzrujan, Emmett se odlijepio od šanka i izašao na ulicu pod žarko sunce.

Na suprotnoj strani ulice košcat čovjek sa zvijezdom na prsluku izašao je na nogostup, protegnuo se i zijevnuo. Zabrinuto je pogledao u nebo kao da se boji kiše. Šerif se zatim osvrnuo gore-dolje po ulici. Oči su mu se trenutak znatizeljno zadržale na Emmettu, a zatim se vratio u svoj ured. Hildebrand je spomenuo nešto o polaganju jamčevine za Logana. Logan je bio u zatvoru preko puta.

Emmett posegne u džep i izvadi iz njega šaku novčića i izbroji ih. Nabrojio je jedva četrdeset dolara. Stavio je novac natrag u džep i osvrnuo se oko sebe. Ugledao je neuglednu prodavaonicu oružja na kraju ulice. Pošao je prema-njoj.

– Kupio bih revolver – rekao je trgovcu čim je ušao u prodavaonicu.

Trgovac, crvena lica i mišićav, zagledao se u revolver za Emmettovim pojasom.

– A što nedostaje vašem revolveru?

– Ništa. Kupujem revolver za brata – odgovorio mu je istinu Emmett.

– Oh, oprostite – počeo je trgovac – danas čovjek ne može ići gradom nenaoružan, kažem vam.

**OBITELJSKI MAGAZIN U KOJEM ĆE SVATKO
NAĆI NEŠTO ZA SEBE!**

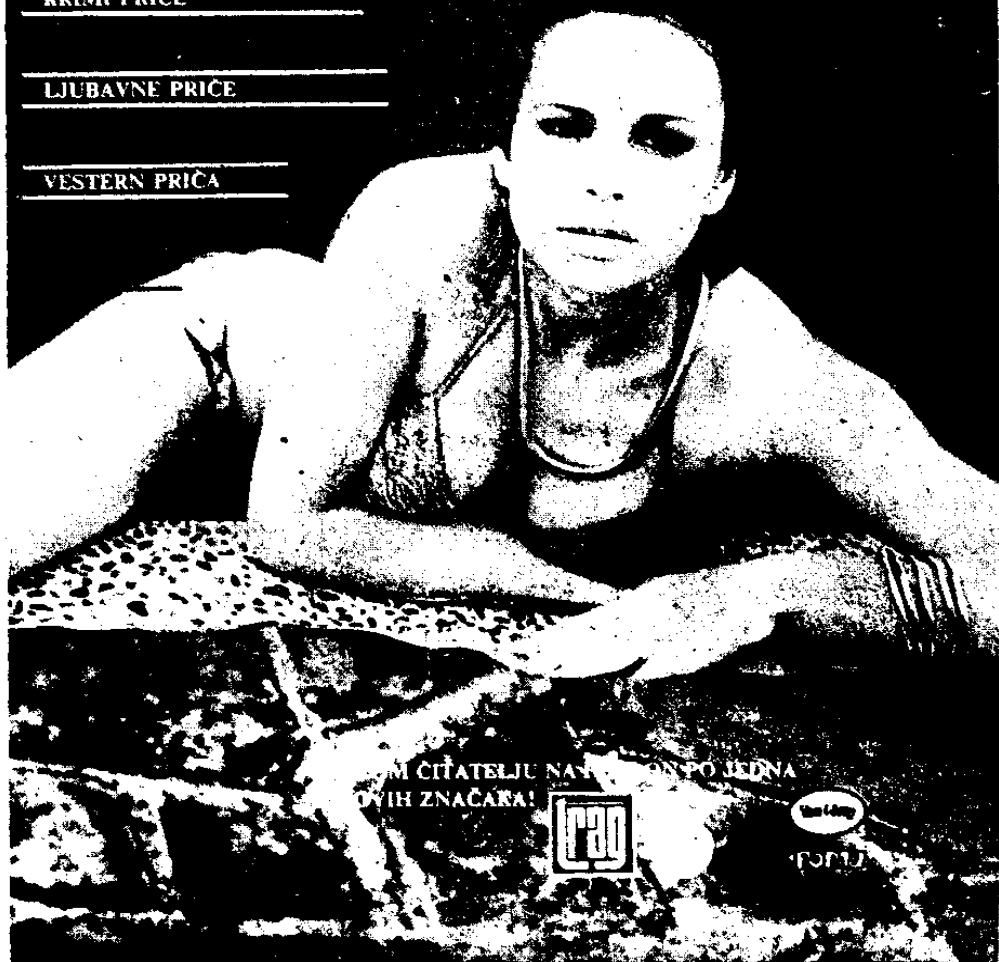
MAGAZIN

144 stranice

KRIMI PRIČE

LJUBAVNE PRIČE

WESTERN PRIČA

SVAKOM ČITATELJU NASTUPAĆE PO JEDNA
OD OVIH ZNAČAKA!

1981

Svi su se posvadali i zakrčili. Dobro, izvolite, izaberite.

— Vidite, moj je brat još mlad i ne zna baš mnogo o oružju. Imate li možda neki revolver manjega kalibra, što može stati u džep hlača a ne stoji mnogo novca? Trgovac ga je pogledao iskosa kao da uspoređuje krupnog Emmetta s njegovim malenim bratom. Odmahnuo je u nevjerici glavom, pokupio revolvere s pulta pa se okrenuo k ormaru s policama na kojima ih je držao.

— Nitko neće kupiti te velike pucaljke. Već ih godinu dana nudim i izlažem. Nikako da naiđe budala koja bi ih kupila. Pogledajte ovoga, možda će vam odgovoriti — razvezao se trgovcu jezik.

Izvadio je iz ormara i položio na pult maleni džepni revolver Smith & Wesson 32 s kratkom cijevi. Emmett ga je mogao sakriti u svoju golemu šaku. Otvorio ga je, pregledao i odlučio da ga uzme. Zatvorio ga je i stavio na pult.

— Uzet ću ga i kutiju metaka s njim. Koliko to stoji? Trgovac je najprije pogledao u Emmetta, a zatim u revolver.

— Recimo, pet dolara — izustio je oprezno.

— Četiri — počeo se cjenkati Emmett.

— Četiri i pol i nosite ga s kutijom metaka — popustio je trgovac.

— Može — pristao je Emmett i stavio novac na pult.

Kad je trgovac stavio pred njega kutiju metaka, Emmett napuni revolver, a ostale metke spremi u džep. Kad je izašao iz trgovine, ugledao je četnu jahača. Predvodio ih je čovjek sijeda brka. Emmett se stisnuo uza zid kuće da ga ne uguši prašina i dobro ih pogledao. Odjednom se ukočio, a oči mu se suziše u tanke crte.

U četi je jahao i njegov najmlađi brat Joe.

Joe ga nije spazio. Lice mu se žarilo od mladenačkog zanosa jer su mu uz bokove visjela dva nova revolvera. Četa se zaustavila ispred šerifova ureda. Brkati je voda sjahao i popeo se na nogostup.

— Momci, skoknite do saluna i osvježite se. Ja ću začas doći za vama — rekao im je voda.

Emmett se nije pomakao s mjesta. Pozorno ih je pratio pogledom dok Joe i njegovi prijatelji nisu dojahali do saluna.

— 0 —

Logan je sjedio na ležaju u ćeliji s rukama u krilu i spuštene glave. Osjećao se kao riba na suhom, koja više nikada neće zaplivati dubokim, bistrim vodama. Grizlo ga je nespokojstvo, pa je ustao i šetkao ćelijom. Napokon je prišao visokom prozoru iznad ležaja. Popeo se na ležaj, propeo na vrške nožnih prstiju da vidi što se vani zbiva.

Sunce je obasjavalo široko dvorište obraslo u koprive i puno smeća. Nasuprot prozoru bila je daščara, a iza nje čistina. U daljini su se dizala visoka brda.

U ćeliji je bilo zagušljivo i vruće. Miksa mu je donio u ćeliju vedro puno svježe vode i kutljaču. Logan je često grabio vodu dlanovima, umivao lice ili pio.

Zastao je i načulio dobro uši kad je začuo krapav glas.

— Želio bih s vama razgovarati, šerife.

— I vrijeme je. Da ste prije došli, Meteeru, možda bismo izbjegli krvoproliće — odjekivao je Miksin glas kroz zatvorski hodnik.

— Logan je zamijesio kašu a ne ja. Uostalom, nisam k vama došao

zbog toga – odvratio mu je drsko Meteor.

– A zašto ste onda došli?

Logan je ustao i prislonio uho na vraća ćelije da čuje što će Meteor kazati.

– Sad već svi u dolini znaju da sam s ovcama zaposjeo zapadno podbrežje.

– Znam. I ako mene pitate, to je glup potez, jer vi još imate dobrih pašnjaka na vašem posjedu – odvratio mu je šerif Miksa.

– Ako tako mislite, šerife, onda baš ništa ne razumijete. Ja, zapravo, provjeravam, imam li ja zakonsko pravo da svoje ovce držim u ovoj dolini. Danas one pasu McLaughlinovu travu, Hackettovu, Hildebrandovu i travu svih ostalih. I tko mi što može?

– A zašto ste onda unajmili revolveraše da vas štite, ako vam nitko ništa ne može? – upitao ga je šerif Miksa.

– Da se obranim od Logana i njemu sličnih – odvratio mu je Meteor mirnim glasom.

– A što hoćete onda od mene?

– zajedljivo ga upitao, šerif Miksa.

– Želio bih znati na čijoj ste strani, šerife?

– Ako baš želite, reći ću vam. Ja suosjećam s govedarima. Samo slijepac ne vidi što ste vi naumili, a to je vrlo podlo od vas. No vašim će ovcama trebati mnogo vremena da popasu svu travu u dolini, i ja se nadam da će dotle govedari dobiti sud protiv vas.

– Varate se, šerife. Moji su odvjetnici vještiji od njihovih. K tome, nitko ne može potvrditi da su govedari platili i cent za travu koju njihova stada pasu već godinama, a ovi su pašnjaci općinska zemlja – odvratio mu je Meteor.

– I vi ćete je otkupiti, zar ne?

– I hoću. A što u tome ima lošeg?

Zašutjeli su trenutak. Logan je grčevito stiskao šake dok je slušao njihov razgovor.

– Dopustite mi – počeo je šerif Miksa – da i ja vama nešto kažem. Zakon je, doduše, slovom na vašoj strani, ali to još ne znači da je i pravda. Rančeri su godinama uzgajali stada na ovoj zemlji. Branili su je od Indijanaca i obradivali. Ova je dolina natopljena njihovim znojem, a vi ste došli posljednji i sada hoćete požnjeti plodove njihova rada i oteti im zemlju. Ja to ne odobravam. Ne dopušta mi savjest čestita čovjeka. I ne zaboravite, čim vas uhvatim i u najmanjem prekršaju zakona, strpati ću vas iza rešetaka, vas i sve vaše revolveraše. Čuvajte se!

– Igrate se vatrom, šerife. Zna li vi što vas čeda ako ja dokažem da ste mi prijetili i lažno me optužili? – upitao ga je samouvjereno Meteor.

– Pazite što radite, inače teško vama – upozorio ga je još jednom šerif.

– I još nešto – nastavio je Meteor, a Logan je zamislio lukavi i bahati osmijeh oko njegovih usana.

– Loganova je žena ustrijelila jutros nekoliko mojih ovaca. Želim da odete na njezin ranč i da je uhapsite zbog namjernog uništavanja – tude imovine.

– Ako su ovce bile na njezinoj zemlji, ona može raditi što ju je volja – odvratio mu je Miksa.

– Ali to nije njezina zemlja, šerife. Vi opet zaboravljate da je ovo općinska zemlja i otvorena krajina – tiho ga je podsjetio Meteor.

– Najprije mi morate dokazati da ih je baš ona ustrijelila – uporno će Miksa.

– Dovest ću vam nekoliko svjedoka.

– Vi ne prezate ni od čega, zar ne, Meteeru? Sigurno ste sad presretni što ste započeli rat i protiv žena? – podbo ga je šerif Miksa.

– Zatvorite je i prestanite mi držati prodičke – odbrusio mu je Meteer jarnosno, a Logan je zatim čuo bat njegovih teških koraka i lupu vrata.

Nekoliko trenutaka poslije Meteerova odlaska, šerif je došao i otključao vrata Loganove ćelije.

– Jesi li čuo što mi je Meteer rekao? – upitao ga je Miksa kad je ušao u ćeliju.

– Da, čuo sam – potišteno će Logan.

– Žao mi je, ali moram poći po Kate. Slovo zakona je na Meteerovoj strani – rekao je Miksa.

IX

Kad je čovjek sijeda brka ušao u šerifov ured, a njegovi revolveraši u salun, Emmett se odlijepio od zida ispred prodavaonice oružja i pošao prema salunu, grabeci velikim koracima preko prašnjave ulice. Odgurnuo je naglo krilna vrata saluna, koja su zacviljela u stožerima i banuo u salun. Meteeirovi su se revolveraši već bili razmiljili po salunu kad je Emmett ušao. Neki su stajali uza šank, a neki sjedili za stolovima.

Joe je sjedio za stolom u dnu saluna ledima, po običaju, okrenutim zidu. Boca je stajala pred njim na stolu i Emmett se sjetio događaja iz meksičke krčme kad je Joe ustrijelio VANQUERA i pobjegao.

Joe ga nije odmah opazio. Emmett je sporo koraćao šanku, a Meteeirovi plaćenici su ga znatiželjno pogledavali. Nitko ga nije prepoznao, premda se on nekih sjećao iz svojih davnih pustopašnih

dana. Pri svakom je koraku njihao ruku uz dršku revolvera, a svu je pažnju usredotočio na Joea.

Joe je podigao glavu i pogledao ga, ali ga nije odmah prepoznao. Kad ga je ponovo pogledao, oči su mu se stisnule a leđa ispravila. Jednu je ruku povukao pod stol.

Emmett je išao ravno prema Joeovu stolu. Sjeo je i nalaktio se sućelice bratu.

– Došao sam da te ubijem, ali vidim da se moram još malo strpjati – rekao je gotovo šaptom Emmett.

– To je vrlo ljubazno od tebe, dragi brate – odvratio mu je Joe uz širok i zubat osmijeh, potpuno bez srdačnosti i topline.

– Ima još nešto mnogo važnije. Logan je u zatvoru – rekao je kratko Emmett.

– Znam – izjavio je Joe i ne trepnuvši okom.

– I ti ne namjeravaš ništa poduzeti?

– A zašto bih? On i ja se borimo na suprotnim stranama u ovom ratu. K tome, čini mi se da si ti zaboravio da je Logan nas ostavio na cjedilu a ne mi njega. Prema tome, mi mu ništa ne dugujemo.

– Varaš se. No ti to nikada nećeš moći razumjeti. Posve si podivljao, Joe – predbacio mu je ogorčeno Emmett.

I začudo, čuvši uvredu, Joe se nije raspalio kako je to očekivao Emmett, već se samo smrknuo i posegao za bocom.

– Tornjaj mi se s očiju, brate Emmette, i nemoj me više gnjaviti – procijedio je kroz zube.

– Ja ću izvući Logana iz zatvora. Bilo bi mi mnogo lakše kad bi mi i ti pomogao – rekao je Emmett.

– Bilo bi ti lakše, ali ja ti neću pomoći. Zašto me već jednom ne

ostaviš na miru? – zavapio je Joe i zakolutao očima.

– Jer te želim spasiti – rekao mu je tiho Emmett.

– Ali ja ne želim da me ti spasiš! Shvati to već jednom! Odlazi odavde prije nego što dobiješ po glavi, glupane! – zaprijetio mu je Joe povišenim glasom, potegnuo iz boce, naslonio se na stolici pa se osvrnuo po salunu pohotnim očima kao lešinar što traži žrtvu.

– Čim izbavim Logana iz zatvora, doći ću po tebe – obećao mu je Emmett tupim glasom.

– Radije nemoj. Ne bih te želio ubiti, ali ubit ću te ako moram, jer ne podnosim dosadne ljude – upozorio ga je blagim glasom Joe i nasmijao mu se.

Joeovo je smijuljenje uplašilo Emmetta. Prvi put u životu vidio je bratovo lice iznakaženo grčem. Taj je čovjek pred njim nalikovao na njegova brata Joea samo pojavom. Okrutnu krvoločnost njegove prirode nije mogao prepoznati.

U taj je trenutak na vrata saluna banuo krupni čovjek sijeda brka.

– Idemo, momci! – zagrmio je dubokim glasom s vrata, pa izašao.

Meteerovi revolveraši pošli su za svojim poslodavcem. I Joe je ustao.

– Do viđenja, dragi brate! – dobacio je Emmettu na odlasku.

Emmett je ostao sam u salunu. Sjedio je ispred boce koju je Joe ostavio na stolu. Mali revolver kalibra 32 pritiskao mu je rebra. Emmett je pošao prema vratima.

Prašina se još vijorila preko ulice iza konja Meteerovih revolveraša. Ulica je bila tiha i pusta, obasjana žarkim suncem.

Preko puta saluna košcati je šerif izašao iz svog ureda, pokrio glavu šeširom i pošao prema konjušnici. Emmett je trenutak stajao

na nogostupu ispred saluna, čekajući da šerif izađe iz konjušnice.

Pošto je šerif odjahao prema brdima, Emmett je prešao prašnu ulicu i ušao u gradski zatvor. Šerifov je ured bio prazan. Nekoliko je minuta prekapao po šerifovu pisanim stolu tražeći ključeve ćelija. Kako ih nije našao, ušao je u zatvorski hodnik.

– Logane! – pozvao je brata imenom.

– Tu sam. Tko je?

– Ja sam tvoj brat Emmett. Ne mogu naći ključeve. Šerif ih je zacičelo ponio sa sobom – odgovorio mu je Emmett, pa prišao vratima zadnje ćelije i zagledao se kroz mali prozorčić u bratovo lice.

– Odakle ti ovdje? – začudio se Logan.

– Duga je to priča – odvratio mu Emmett i pružio kroz prozorčić na vratima maleni revolver kalibra 32.

– 0 –

Podne je došlo i prošlo. Logan je bezvoljno sjedio u vrućoj i zagušljivoj ćeliji, razmišljao i brisao rukavom oznojeno čelo, strpljivo čekajući da se vrati šerif Miksa.

Zaprepastilo ga je koliko se Emmett promijenio, oronuo i postarao otkako ga je posljednji put vidio. Doimao se kao umoran i malodušan starac.

Kako je bio sam u cijelom zatvoru, bilo mu je dosadno, pa se počeo igrati revolverom, napinjav ga, odvagivao na dlanu i tobože ciljao. Zatim je šetkao po uzanoj ćeliji, pio mlaku vodu iz vedra i pjenio se u sebi.

Miksa je bio otišao na ranč Spade da uhapsi Kate. Ne nade li je kod kuće, morat će je potražiti. Teško je bilo reći kad će se vratiti. Oko dva sata poslije podneva konobarica iz gostionice donijela mu je

ručak. Morala mu je hranu i posude dodavati kroz rešetke na prozorčiću vrata, u šalici ili zamotane u ubrus, jer je Miksa uzeo sa sobom ključeve ćelije. Jeo je bez teka. Konobarica se poslije vratila po posude.

Miksa se vratio tek predvečer i doveo sa sobom Kate. Čuo ih je kako razgovaraju. Ukočio se i stavio uho na vrata ćelije da ih bolje čuje, stišćući u šaci mali revolver.

— Boga mi, žao mi je što te moram zatvoriti, Kate — rekao je Miksa i Logan je čuo kako se ključ okreće u bravi susjedne ćelije.

— Kako si, Kate? — povikao je glasno Logan kroz prozorčić na vratima.

— Dobro. Ne brini za mene. Teško Meteeru kad mi dopadne šaka — odgovorila mu je Kate umornim glasom.

— Šerife! — pozvao je Logan Miksu.

Miksa je došao pred vrata Loganove ćelije i zagledao se u Logana kroz maleni prozorčić.

— Moram u zahod — rekao mu je Logan.

— Dobro — odvratio mu je Miksa i otključao vrata ćelije.

U tom je trenutku Logan podigao revolver i napeo otklonac.

— Odakle ti to? — začudio se Miksa i raskolačio oči.

— Odbacite opasač! — naredio mu je strogo Logan.

Šerif je otkopčao opasač, pustio ga da padne za pod i odgurnuo nogom od sebe. Logan se sagnuo, pobrao ga i objesio sebi preko ramena.

— Dajte mi ključeve — zatražio je Logan i pružio ruku.

Miksa mu bez riječi preda svježanj ključeva. U njegovim je očima zasjala iskrica zadovoljstva, kao da

mu je bilo drago što ga je Logan razoružao.

— Zaključat ću vas u ćeliju, a ključeve ću ostaviti na vašem stolu. Tko prvi naiđe neka vas pusti iz ćelije — rekao mu je Logan.

Pošto je zaključao razoružana šerifa u ćeliju, otključao je vrata ćelije u kojoj je bila zatvorena Kate. Kate mu je odmah pala u zagrljaj.

— Logane — prošaptala je s olakšanjem kao da joj je težak kamen pao sa srca.

Logan ju je nježno poljubio i poveo je niz zatvorski hodnik.

— Logane! — pozvao ga je šerif Miksa.

— Molim?

— Sretno! — poželio mu Miksa.

— Hvala, šerife — odvratio mu je Logan uz blagi osmijeh.

Ključeve je ostavio na šerifovu pisaćem stolu zajedno s opasačem. Uzeo je svoj opasač i šešir s klinčаницe, opasao se, stavio šešir na glavu, pa pogledao u Kate.

— Da sam sâm sada bih uzjahao konja i odjahao bez traga. Ali Meteer te je uvrijedio i to će mi skupo platiti — rekao joj je Logan.

— Nemoj, molim te. Ubit ćete te ako ujašeš sam u njihov brlog — upozorila ga je Kate.

— Ja se i ne mislim uhvatiti ukoštac s njegovim revolverašima. Potražiti ću ga kad bude sam. Nemoj me odgovarati, jer to je jače od mene. Ti se vrati na ranč Spade, natovari bisage pa pođi cestom u brda. Stići ću te još prije svanuća.

— Bojim se da ne nastradaš, Logane — rekla mu je ponovo, zagrlila ga i poljubila. Jedno je pio snagu s njezinih usana. Milovao joj je crnu sjajnu kosu i stiskao je k sebi. Napokon je i rekao:

— Čuo sam da u Idahu ima još

TRAG
biblioteka
kriminalističkih
romana

SIRIUS
biblioteka znanstvene
fantastike

ŽIVOT
ljubavni roman

LASO
western roman

POPAJ
strip-zabavnik za
djecu i odrasle

TOM I JERRY

ALAN FORD
super-strip

slobodne plodne zemlje. Nitko me tamo neće prepoznati.

– Ni mene. Jer od ovog časa i ja sam bjegunac i odmetnik od zakona – prošaptala je Kate.

Uspravila se i odmakla od njega. Obrisala je znojne dlanove o nogavice traperica, pa mu se nasmijevala sjetno i zamišljeno.

– Idaho! Tamo će nam biti prekrasno.

– Moja će nas prošlost progoniti, Kate, bilo kamo da odemo – podsjetio ju je.

– Ništa na ovom svijetu nije savršeno. Sretna sam s onim što imam. Iskoristimo vrijeme koje je još pred nama. I tko zna, možda će jednog dana prošlost biti zauvijek zaboravljena – odgovorila mu je Kate.

– Možda i hoće – promrmljao je Logan, primio je ispod ruke i izašao s njom na ulicu. Osvrnuo se i pošto je ulica bila pusta, poveo je Kate sporim korakom prema konjušnici.

Kako konjušara nisu zatekli u konjušnici, Kate je sama osedlala svog konja, a Logan šarca. Uzjahali su i pošli iz staje.

– U. Idaho! Radit ću i živjet ćemo čestitim životom – rekao joj je kad su izjahali iz konjušnice.

– I pustit ćeš brkove da te nitko ne prepozna. Brkovi će ti dobro pristajati – odvratila mu je uz smijeh Kate.

Nitko nije zapazio njihov odlazak iz grada.

– Čekat ću te gore na cesti – došapnula mu i odjahala kaskajući cestom, uspravnih leđa, ponosna. Na zavoju se okrenula i domahnula mu. Logan joj je odmahnuo i okrenuo šarca prema Meteerovu ranču Ram's Horn.

Konja je ostavio u šumarku na breželjku iznad gospodarskih

zgrada ranča. Svjetlo se kroz prozore kuće i spavaonice za služinčad probijalo i padalo u dvorište. Oprezno je prešao preko dvorišta prema glavnoj kući. Iz spavaonice za služinčad čuo je tiho sviranje harmonike i smijeh. Okrugao mjesec provirio je iznad bogatih krošnja drveća. Čulo se i tiho blejanje s livade iza kuće.

Polagano, na vrscima prstiju, popeo se na trijem. Koraćao je tiho jer je ostruge skinuo sa čizama još prošle noći, prije nego što se vratio na ranč Spade i ustrijelio Metee-rova stražara pred svojom kućom.

Svjetlo iz kuće obasjavalo je i trijem. Zaputio se prema ulaznim vratima. Skinuo je šešir i provirio kroz prozor u kuću.

Meteer je sjedio na udobnoj stolici, ruke prekrštenih na prsima. Gledao je u hladno, tamno ognjište. U drugom kutu sobe, sa čašom viskija u ruci, nasmiješena lica, na uglu stola, sjedio je Joe, a rida mu se kosa žarila kao živ plamen u odbljesku svjetiljke.

Emmett mu je rekao da Joe radi na Meteera. Logan se stoga nije nimalo iznenadio kad ga je ugledao, ali zapanjio se kad je ugledao prazne Joeove oči u dubokim dupljama.

– Vi ste odveć blagi – predbacivao je Joe svom poslodavcu. Zašto se obazirete na zakon? Vi ih se želite osloboditi, zar ne? Zašto ih onda jednostavno ne otjerate iz doline?

– Jer – objašnjavao je smirenim glasom Meteer – ja to želim učiniti zakonskim putem. Nikakve koristi od toga ako se doline dočepam na nasilan i nezakonit način, jer bi me poslije osudili zbog pljačke i umorstava rančera. U brdima je stari rudnik zlata, a pri-

brežje je bogato šumom. Želim u miru uživati u bogatstvu.

— Ja ipak mislim da ste vi pre-
spori i premekani — ponovio je
Joe s natruhom prezrive drskosti
u glasu. Bilo je očito da se Joe preo-
brazio u revolver pripasan uz
ljudsko tijelo. Logan nije više mo-
gao gledati u njegovo lice, tako poz-
nato, a ipak tako zastrašujući tude.

Povukao se od prozora, stavio
ponovo šešir na glavu i pošao
prema vratima. Prije nego što je
dotaknuo kvaku, osvrnuo se za so-
bom, preko dvorišta. Sve je bilo
tiho i mirno. Čuo je samo zrak har-
monike iz spavaonice za služinčad.
Logan je pritisnuo kvaku, otvorio
vrata i ušao u kuću.

Joe ga je pogledao s posprdnim
smiješkom oko usana.

— Gle, gle, tko nam je došao u
posjet — rekao je nimalo iznena-
den.

Meteer je naglo okrenuo svoju
veliku čelavu glavu i zablenuo se u
Logana.

— Koga vruga ti tražiš ovdje? —
zarežao je na Logana.

— Došao sam u prijateljski pos-
jet svom prvom susjedu — odvratio
mu je kroz stisnute usne Logan
i pošao prema Meteeru. Meteerove
su oči gledale u njega pune straha
i nesigurnosti. Logan se malo sag-
nuo, ispružio ruke i pograbio Me-
teera za košulju na prsima, pa ga
podigao iz stolice.

Meteer ga je promatrao raskola-
čenih očiju. Iz grla mu se oteo krik
straha. Rukama je pograbio Lo-
gana za nadlaktice no on ga odgur-
nuo od sebe i ustuknuo korak, za-
gledavši se u Meteera.

— Vi ste vrlo oprezan čovjek,
Meteeru. Vi nikad niste prekršili
zakona i stoga mislite da vam se
ništa neugodnog ne može dogoditi.
Ali grdno ste se prevarili. Ja vam

donosim loše vijesti. Ja sam odmet-
nik od zakona i stoga ga ja mogu
slobodno i kršiti. I ja ću učiniti ono
što zakon ne može. Ja ću vas ras-
čtvoriti, Meteeru!

Meteer se naglo okrene prema
Joeu.

— Zaustavi ga! Što gledaš? —
povikao je Meteer.

— To nije tako jednostavno. On
je moj brat — polako će Joe.

— Što se to mene tiče? — izde-
rao se na nj Meteer.

— Imate pravo — odgovorio mu
Joe, nacerio se i dobacio Loganu:

— Brate Logane, da sam ja na
tvome mjestu, ne bih ni dotaknuo
tog čovjeka.

— Onda me doista moraš zausta-
viti — odvratio mu je Logan, pa
zamahnuo i udario Meteera ša-
kom u lice. Meteerov je nos prsnuo
a krv mu je šiknula iz nosnica. Me-
teer se izvalio natrag u stolicu. Lo-
gan je pograbio Meteera ponovo
za košulju i podigao ga na noge.
Zamahnuo je, a Meteer, koji je izgu-
bio ravnotežu jer su mu se noge
zapele o noge stolca, nije mu mo-
gao uzvratiti udarac.

U tom trenutku Logan začuje
škljocanje revolvera koji je napi-
njao Joe iza njegovih leđa.

— Ja ga ne bih udario, Logane.
Udariš li ga još jednom, ja ću te
spraviti sa zemljom — zaprijetio
mu Joe ljubaznim i promuklim gla-
som.

— E, boga mi, nećeš!

Prenuli su se kad su čuli Emmet-
tov glas s vrata. Emmett je stajao
na pragu sobe s rukama uz bokove
i umorna izraza na naboranom
licu.

— Uranio si, Logane. Zar se
nismo dogovorili da ćemo se ovdje
sastati pošto izađe mjesec — pred-
bacio mu je Emmett.

— Nisam te želio miješati u svoj

obračun s Meterom – odvratio mu Logan.

– Nije to samo tvoj obračun s Meterom. Skloni taj revolver, Joe – rekao je Emmett i zatvorio vrata za sobom.

– Kako da ne! – odbrusio mu je Joe.

U tom trenutku Meter je uočio priliku da se izvuče iz neugodna položaja. Odgurnuo je naglo Loganovu ruku i postavio se iza stolca. U njegovim stisnutim očima Logan opazi smrtnu opasnost. Meterova ruka posegnula je za revolverom.

– Pucaj, što čekaš, budalo? – povikao je Meter Joeu.

Prasak revolvera zaglušio je Logana. Logan je zapucao u Metera i bacio se brzo na pod. Metak iz Meterova revolvera okrznuo mu rebra. Meter se previo u pasu i pao. Prasnuo je još jedan hitac, a zatim je sve utonulo u grobnu tišinu.

Logan pogleda preko sobe i ugleda Joea ispružena na podu. Oba revolvera u njegovim rukama još su se dimila, a oči mu bijahu raširene i mrtve. Emmett je stajao naslonjen na zid uz vrata.

– Morao sam ga ubiti. Bojao sam se da nikada neću smoci snage da ga ubijem. Vidio si, zar ne? Morao sam ...

I Emmett se srušio na pod. Revolver mu je ispao iz ruke. Kad mu je Logan prišao, vidio je da je Emmett mrtav. Bio je izrešetan. Četiri zrna proparala su mu prsa i zakrvarila košulju.

Logan je čuo povike i bat koraka na dvorištu. Brže-bolje ugasio je svjetiljku i istrčao iz kuće na stražnja vrata. Dotrčao je u šumarak gdje je ostavio konja, uzjahao i odjurio u mračnu i gustu šumu, udarivši u brda prečacem što je vodio prema glavnoj cesti.

Tjerao je konja galopom, ne obazirući se na granje koje ga je šibalo po licu i greblo do krvi, sve dok nije stigao na vrh brda iznad ranča Ram's Horn. Stao je i osvrnuo se da vidi što se događa na ranču.

Smeteni ljudi trčali su po dvorištu ispred Meterove kuće. Nitko nije potrčao prema koralu da osedla konje. Logan je znao da Meterovi plaćenici neće poći u potjeru za njim. Njihov je gazda bio mrtav, a s njim je umrla i nada da će ikada dobiti svoju plaću. Ti jeftini revolveraši osedlat će konje i odjahati iz doline u potragu za novim gospodarom, dok ih jednog dana netko, bolji i brži, ne skine sa sedla. Svima im se pisala ista sudbina.

I tako je Logan ostao posljednji i jedini živi Cardeen. Okrenuo je konja prema brdskoj cesti i potjerao ga laganim kasom. Skinuo je košulju i povio njome ranu pod pazuhom. Zrno ga okrznilo po rebrima. Rana nije bila duboka, ali ga je pekla. Nije se više sjećao čije ga je zrno okrznilo, Joeovo ili Meterovo. Znao je samo da u tom odlučujućem trenutku nije više mogao pomoći Emmettu. Emmett je ubio Joea, ali za to ga nije mogao kriviti.

Poginuli su svi. Svi do jednoga. Dolina je ponovo bila u rukama McLaughlina i starog Hildebranda, Hacketta i Roya Mikse i ostalih rančera, a Logan se nadao iz dna duše da će oni napokon iz toga ipak izvući neku pouku i korist za sebe.

Podbo je konja u brz kas i odjahao, brzajući preko brda obasjanih mjesecinom prema svojoj ženi i novu životu u Idaho.

Stoga je i žurio, jer je Idaho još bio daleko.

U PRIPREMI

G. F. Unger
LONESTAR – JIM

TRAG – SVJETSKI KRIMINALISTIČKI
BESTSELERI – MJESEČNIK!
IZLAZI SVAKOG 13. U MJESECU!
NA POVEĆANOM BROJU STRANICA.
ODSAD U TRAGU SAMO NAJBOLJA
OSTVARENJA KRIMINALISTIČKE LITERATURE!

